

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता



जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा

२००२-२००३



अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी

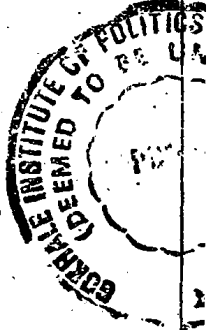
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : नांदेड

2002-2003

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड



जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-2003

जिल्हा नांदेड

अनुक्रमाणिका

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	भाग - I	
	अ) दृष्टीनेपात जिल्हा	1 to 4
	ब) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 to 10
	भाग II	
	जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	
	1 क्षेत्रफल व लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व 2001 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या	1 to 2
1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक (2001 चे आकडे पूर्ण अकात)	3 to 6
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालुकावार वर्गीकरण	8
1.5	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे कामकरणारे व काम न करणारे यांची संख्या	9 to 10
1.5 B	1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तीची उद्योग गट निहाय क्षेत्र निहाय विभागणी	11
1.6 A	लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.6 B	लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991	11
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करिता आकडेवारी	12
1.8	भिंती /छपरे या साठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण (1991जनगणना)	12
1.9	आकार व मालकी स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण (1991जनगणना)	13
1.10	जनगणना घरे आणि ह्यांचा वापर 1991 ची जनगणना	14
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई उत्पन्न जिल्हा उत्पन्न चालू किमतीनुसार	15
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दर डोई जिल्हा,उत्पन्न स्थीर (1993-94) किमतीनुसार	16
	(2) हवामान	
2.1	नियडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य 2002	17 to 18
	(3) शेती	
3.1	तहसिलनिहाय जमीनीचा वापर 1998-99	19
3.2	तहसिलनिहाय निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र 1998-99	20 to 21
3.3	जिल्हयातील मुख्य पीकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन 2002-2003	22
3.4	विविध साधनांनी आलिताखालील क्षेत्र 1998-99	23
3.5	निरनिराळ्या पीकाखालील ओलीतांचे क्षेत्र 1998-99	24 to 25
3.6 A	तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या 98-99	25
3.6 B	तालुकावार कुपनलिका चालू असलेले हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या 2002-2003	26
3.7	विहीरी खेरीज लघुपाटबंधारेची कामे 2002-2003	27
3.8	जिल्हयातील मोठे व मध्यमपाटबंधारे प्रकल्पामुळे निजणारेक्षेत्र व मिळणारेफायदे जून 2003 अखेर	28 to 30
3.9	विहीत धारण जमीनीच्या संख्या व ह्यांचे क्षेत्रफळ आलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि आलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीतधारण जमीनीची संख्या	31 to 32
3.10	कृषिविषयक अवजारे : कृषिगणना 1997	32
3.11	डुष्काळ टंचाई व टंचाई सदृष परिस्थितीची माहिती 2001-2002	33
	(4) पशुसंवर्धन यत्ने व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	तहसिलवार पशुधन 1997 पशुगणनेप्रमाण	34 to 36
4.2	जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या 2002-2003	37
4.3	संगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संख्या 2002-2003	38
4.4 A	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष 2002-2003	38
4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तलकेलेले पशुंची संख्या 2002-2003	39
4.5	जिल्हयातील वनक्षेत्र 2002-2003	39
4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने 2002-2003	40
4.7	जिल्हयातील भुजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष 2002-2003	40
	(5) उद्योग व खनिजे	
5.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष 2002	41
5.2	चालू कारखान्याचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2002	42 to 43
5.3	कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण वर्ष 2002	44 to 45

1	2	3
5.5	रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2002-2003	47
5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2002-2003	48
5.7	कर्मचारी गणना कर्मचा-याची संख्या वर्ष 2002	48
5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार 31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता	49
5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व क्षयाची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर	50
5.10	विजेचा वापर 2002-2003 या वर्षाकरिता	50
	आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे	
5.11	कृषि व बिगर कृषि उद्योग	51
5.12	प्रमुख उद्योगानुसार उद्योगाची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	52
5.13	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	52
5.14	महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	53
5.15	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)	53
5.16	उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	54
5.17A	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	54
5.17 B	वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	55
5.18 A	घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	55
5.18 B	घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योगगटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	56
5.19 A	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यात उद्योगाची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	56
5.19 B	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	57
5.20 A	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र स्वकार्यात उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	57
5.20. B	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या	58
	(6) सहकार	
6.1	जिल्हयातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31-3-2003 अखेर	59
6.2	जिल्हयातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती 31-3-2003 अखेर	59
6.3	जिल्हयातील सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31-3-2003 अखेर	60
6.4	जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31-3-2003 अखेर	60
6.5	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	61 to 62
6.6	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	62 to 63
6.7	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	64 to 65
6.8	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2003 अखेर	65
6.9	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2003 अखेर	66
6.10	जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थानी दिलेले पीक कर्ज 31-3-2003 अखेर	66
6.11	जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	67
6.12	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	67 to 68
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31-3-2003 अखेर	68
6.14	उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31-3-2003 अखेर	69
6.15	जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2003 अखेर	70 to 71
6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि क्षयांनी दिलेली कर्ज 31-3-2003 अखेर	72
	(7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेले वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2002-2003	73
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या 2002	74
7.3	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या 2002	75
7.4	माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी 2002-2003	76
7.5	जिल्हयातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या 2002-2003	76
	(8) शिक्षण	
8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालूकावार साक्षरता	77
8.2	शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची विद्यार्थ्यांची संख्या 2001-2002	78
8.3	पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-2002	78 to 79
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती 2000-2001	80

1	2	3
8.7	जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) तांत्रिक शाळा (8वी ते 12वी) 2002-03	82
8.8	जिल्हयातील प्रांठ शिक्षण केंद्रे	82
8.9	जिल्हयातील शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000	83
8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालय, क्रिडांगणे, क्रिडा संस्था आणि शिष्यवृत्तीधारक इ.माहिती (9) परिवहन, दुरुपगम, गण व वाहतूक	83
9.1 A	रेल्वेभागाची लांबी 31-3-2003 अखेर	84
9.1 B	रेल्वेस्थानकाची तालुकावार यादी 31-3-2003	84
9.2	प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2003 अखेर	85
9.3	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या 31-3-2003	86
9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2002-2003	86
9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 2003	87 to 89
9.6	पोस्ट, तार खाते दुरुवधनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी 31-3-2003 (10) स्थानिक संस्था	90
10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003.	90
10.2	ग्रामपंचायत उत्पन्न व खर्च 2002-2003	91
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च 2002-2003	92
10.4	महानगरपालिका, कटकमंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003 (11) वार्षिक योजना	93
11.1	विविध विकास शीर्षकांखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च 2002-2003	94 to 95
11.2	योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2002-2003	96 to 100
11.3	रोजगार हमी योजनेबाबतची माहिती 2002-2003	101
11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार खर्च 2002-2003	101
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना 2002-2003	102
11.6	अधिक-उत्पादन देणा-या पीकाच्या जाती व त्याखालील क्षेत्रफळ 2002-2003	103
11.7	तालुकावार रासायनिक खतांचे वाटप 2002-2003	104
11.8	साखर कारखान्याच्या आकडेवारी 2002-2003	104
11.9	दुग्ध संस्थांची संख्या 2002-2003	105
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती वशीविषारा तक्ता 2002-2003	105
11.11	जिल्हयातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतुद व खर्च 2002-03	106
11.12	वीस कलमी कार्यक्रम 2002-2003	106
11.13	विशेष घटक योजना 2002-2003	107
11.14 A	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ) 2002-2003	107
11.14 B	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ) 2002-2003	108
11.14 C	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधान परिषद मतदार संघ) 2002-2003	108
11.14 D	जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्य सभा मतदार संघ) 2002-2003 (12) किमती व निर्देशांक	108
12.1	जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती 2002-2003	109
12.2	जिल्हा-मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तुच्या मासिक सरासरी फिरकोळ किमती 2002	110 to 113
12.3	कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक 2002-2003 (13) पोलीस, गुन्हे आणि कारागृहे	114
13.1	जिल्हयातील पोलीस अधिकारी कर्मचा-याची एकूण संख्या 2002-2003	114
13.2	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी 2002-2003	115
13.3	तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार 2002-2003	115
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण 2002-2003	116
13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली काम/ प्रकरणे 2002-2003 (14) बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा पत्रे	116
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालये वर्गीकृत बँकांची संख्या त्याच्या ठेवी व क्रूर्ज 2002-2003	117
14.2	जिल्हयातील 31/3/2002 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था	118
14.3	उतरविलेल्या विमापत्राची संख्या व विमाची रक्कम 2002-2003 (15) संकीर्ण	118
15.1	जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयीची आकडेवारी 2002-2003	118
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या 2002-2003	119
15.3	तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल 2002-2003	119
15.4	मुद्रणालय आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके 31/3/2003	120
15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ गहु व साखर 2002-2003	121
15.6	जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणुकी संबंधी आकडेवारी	121 to 122
15.7	जिल्हयातील 31/3/2003 ची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहाची तालुका निहाय यादी	123 to 124



भाग - 1

आर्थिक समालोचन

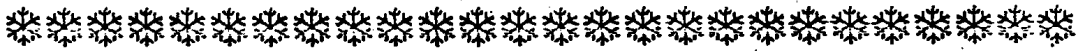


दृष्टोक्षेपात जिल्हा

आणि

जिल्हा सामाजिक व

आर्थिक समालोचन



(1)
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2002-2003
दृष्टिकोणाने जिल्हा

क्र. सं.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
	2	3	4	5
	प्राकृतिक रचना			
	अ. भौगोलिक रचना			
1.	उत्तर अक्षांश	अंश	18.15 ते 19.55	16.4 ते 22.1
2.	पूर्व रेखांश	अंश	77.7 ते 78.15	72.6 ते 80.9
	ब. हवामान			
	तापमान (2000-2001)			
1.	किमान	डिग्री सेल्सियस	13.9 (2000)	5.6 (2001-02)
2.	कमाल	डिग्री सेल्सियस	41.6 (2000)	45.9(2001-02)
3.	पर्जन्य	मि.मी.	851(2001)	1628.00 (1998)
	क. प्रशासकीय विभाग (2002-2003)			
1.	तहसिल	संख्या	16	353
2.	पंचायत समिती	संख्या	16	347
3.	टचाइग्रस्त तालुके	संख्या	NA	N.A.
4.	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	8(99-2000)	N.A.
5.	शहरे	संख्या	13	378
6.	गावे (एकूण 2001 (प्रमाणे)	संख्या	1612	43722
1.	निर्जन	संख्या	75	NA
2.	वस्ती असलेली	संख्या	1612*	43722*
7.)	क्षेत्रफल	चौकिमी	10502	307583
दोन	प्रशासकीय संस्था (2002-2003)			
1.	पंचायत समिती	संख्या	16	347
2.	महानगर पालिका	संख्या	1	19
3.	नगरपालिका	संख्या	11	224
4.	कटक मंडळे	संख्या	0	7
5.	ग्रामपंचायत	संख्या	1311	27805
6.	पोलीस ठाणे	संख्या	35	926(Dec01)
7.	पोलीस ऑट पोस्ट	संख्या	21	1769(Dec01)
	लोकसंख्या 2001			
1.	ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	2179	55732
2.	नागरी लोकसंख्या	हजारात	689	41020
3.	एकूण लोकसंख्या	हजारात	2868	96752
4.	अनुसूचित जाती लोकसंख्या 1991	हजारात	423	8758
5.	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	18.15	11.09
6.	अनुसूचित जमात लोकसंख्या 1991	हजारात	276	7318
7.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी 1991	टक्केवारी	11.84	9.27
8.	पुरुष (2001)	हजारात	1476	50334
9.	स्त्रिया (2001)	हजारात	1392	46418
10.	स्त्री पुरुष प्रमाण (2001)	1000 पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण	943	922
11.	घनता	दर चौकिमी क्षेत्रातील लोकसंख्या	222(1991)	314
12.	साक्षरता प्रमाण 2001			
1.	एकूण	टक्केवारी	68.52	77.3
2.	पुरुष	टक्केवारी	81.14	86.3
3.	स्त्री	टक्केवारी	55.12	67.5
4.	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	NA	---

वस्ती नसलेली गावे धरून

क्र.सं.	विवरण (स्थान)	एकक	(स्थाई) (1998-99)	(अस्थाई)
1.	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	1033	30758
2.	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	92 8.95	5214 16.95
3.	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ.	बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	25	1380
ब.	पडीझ आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	32	1720
क.	एकूण अ + ब	हजार हेक्टर	57	3100
4.	पडील जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
1.	कार्यम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	38	1249
2.	झाडे झुडपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	8	247
3.	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	32	915
5.	पडीझ जमीन			
1.	चालू पड	हजार हेक्टर	52	1255
2.	इतर पड	हजार हेक्टर	42	1200
6.	पीका खालील क्षेत्र			
1.	पीकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	711	17579
2.	दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	118	4808
3.	एकूण पीकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	829	22387
7.	ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर		
1.	निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	67	2971
2.	एकूण ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	90	3668
8.	महत्वाचे पीकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	450	12779
9.	वहीत धारण जमीन अंतीम (90-91)	हजार हेक्टर		
1.	दोन हेक्टर पेक्षाकमी	हजारात	173	7442
2.	दोन ते वहा हेक्टर	हजारात	644	3095
3.	वहा हेक्टर पेक्षा जास्त ह	हजारात	7	116
10.	जमीन महसूल वसूली (2002-2003)	लाख रुपये	8	NA
11.	जिल्हा परिषदेच्या उपकर	हजार रुपये	9196	2368
12.	पंचायत समिती उपकर	हजार रुपये	1825	
अ.	पर्यावरण (पर्यावरण 1997)			
1.	एकूण पर्यावरण	हजारात	1486	39638
2.	गाई व बैल	हजारात	751	18071
3.	म्हशी व रेडे	हजारात	259	6073
4.	मंडया	हजारात	50	-
5.	शंळया	हजारात	356	14802
6.	कोबडया व बपके	हजारात	521	35392
अ.	सहकार (2002-2003)			
1.	सहकारी संस्था	संख्या	3521	173402
2.	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	956	20839
3.	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थांची सभासद संख्या	हजारात	377	11436
4.	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	545	25574
5.	प्राथमिक कृषिपतसंस्थांनी दिलेले कर्ज	रुपये कोटी	86	4076
अ.	जलसिंचन (जन 03) च्या अखेरपर्यंत			
	पुणे झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र		जून 2003	
1.	माठ प्रकल्प	संख्या	4	32
2.	माध्यम प्रकल्प	संख्या	10	178
1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर		185	NA
3.	लघुपाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	11	

	2	3	4	5
उद्योग (2001 अखेर)				(2002)
1. नोनपीकृत कारखाने	संख्या		341	34170
2. ज्ञानपीकृत चालू कारखाने (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या		240	28707
3. सहकारी साखर कारखाने (2002-03 अस्थाई)			7	201
4. सहकारी साखर कारखान्याती उत्पादन 2002-03	हजार मे. टन		178	6218
5. सुत गिरण्याची 2002-03	संख्या		4	230
वीज दिनांक 31/3/2003 अखेर				
1. वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या		1593	39413
2. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या		1580	-NA-
3. विद्युत पुरवठा केलेले पंप संघ मार्च 2003अखेर	संख्या हजारात		1182 (31-3-03)	2417
4. बसविण्यांत आलेले गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या		-NA-	-NA-
सार्वजनिक आरोग्य 2002-2003				
1. रुग्णालय	संख्या		16	964
2. दवाखाने	संख्या		25	2081
3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या		63	1806
4. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या		11	174
प्रारंभिक शिक्षण (2001-02)				
1. एकूण प्रारंभिक शाळा	संख्या		2709	67062 (2002-03)
2. प्रारंभिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात		463	11837 (2002-03)
3. प्रारंभिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात		10	315 (2002-03)
4. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथ. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या		44	38 (2002-03)
माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिकसह				
1. एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या		423 (2001-02)	16119 (2002-03)
2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात		249 (2001-02)	9864 (2002-03)
3. शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात		7 (2001-02)	267 (2002-03)
4. प्रत्येक शिक्षकामागे माध्य. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या		37 (2001-02)	37 (2002-03)
उच्च शिक्षण (2001-02)				
1. संस्था	संख्या		22	1786 (2002-03)
2. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात		26	1035 (2002-03)
बौद्धिक शिक्षण 2002-2003				
1. प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या		निरंक	-NA-
2. प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर)	संख्या हजारात		निरंक	5410
तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण 2002-03				
1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या		13	612
2. शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या		9	347
3. अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या		4	265
4. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या		1646	93169
5. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संख्या		NA	146
6. त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या		NA	45232
7. पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्याची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या		NA	170
8. व्यवसाय शिक्षण संस्था माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्याची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात		18	-NA-
			1080	-NA-

	2	3	4	5
एकूण	एकूण रेल्वेमार्ग लांबी	कि.मी	208	5450
	2. रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
अ.	बारमाही	संख्या	851(99-00)	37585 (31/3/02)
ब.	हंगामी	संख्या	NA	1927
3.	एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठाकीत) (नगरपरिषद रस्ते वगळून) 31 मार्च 2003	किमी	97977	224940
4.	राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किमी	0	3710
5.	राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी	1058	33705
6.	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	2525	48192
7.	इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	किमी	1258	44183
8.	ग्रामीण रस्त्याची लांबी	किमी	3816	95150
एकूण	एकूण वार्षिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम		97-98 SURVEY	97-98
1.	वार्षिक रेषेखालील कुटुंबे	संख्या लाखात	TEMP2.60	38.19
2.	लाभार्थी			
	जुने लाभार्थी			
	नवीन लाभार्थी			
एकूण	स्वयंजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
2.	स्वयंरोजगारांची संख्या 2002-2003	संख्या	N.A.	55772
सल्ला	रोजगार निर्मिती (2002-2003)			
अ.	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस लाख	38.52	1545.05
ब.	जवाहर रोजगार कार्यक्रम	मनुष्य दिवस लाख	25.20	530.68
अठरा	आदीवासी कल्याणकारी योजना(02-03)			
	आदीवासी आश्रम शाळा	संख्या	15	929
	विद्यार्थी	संख्या	5961	312907
एको	मागासवर्गासाठी कल्याणकारी योजना			
पन्ना	(2002-2003)			
	1. मागासवर्गासाठी वसतीगृहे	संख्या	6	243
	2. वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	510	19028
वीस	जिल्हा नियोजन 2002-2003			
	1. वार्षिक बाजणतोल मंजूर तरतूद	रु.कोटी	13.75	3086.38
	2. अनुषंग भरून काढणेसाठी तरतूद	रु.कोटी	2.54	422.97
	नागरी पुरवठा 2002-2003			
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1927	49921
	2. पुरविलेला एकूण साठा (डिसें 2003)			Jan 2003
	सांडू	हजार टन	357	863
	तांदुळ	हजार टन	239	501
	शासकीय गोदामे (30-6-2003)	संख्या	48	994
	1. मातविण्याची क्षमता (30-6-2003)	हजार टन	19	584

1. N.A. = उपलब्ध नाही

2. अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : नांदेड

- 1) नांदेड जिल्हा हा औरंगाबाद विभागातील एक ऐतिहासिक जिल्हा म्हणून मानला जातो. गोदावरी ही नदी या शहरापासून वाहत असल्याने व तसेच शिख धर्माचे देशातील खालसा पंथाचे शेवटचे धर्मगुरु श्री.गुरु गोविंदसिंगजी यांचे स्मरणार्थ बांधण्यात आलेला गुरुद्वारा हा नांदेड येथे असल्याने या जिल्ह्याने देशाच्या नकाशात महत्वाचे स्थान धारण केले आहे.
- 2) नांदेड जिल्हा दक्षिण भारताच्या पठाराच्या भागात वसलेला असल्यामुळे महाराष्ट्रातील समान सपाट जिल्ह्यांपैकी हा एक जिल्हा आहे. त्यामुळे या जिल्ह्यात विशेष स्थळवर्णाचे वेगळे नैसर्गिक कटीबंध नाहीत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेकडील भाग हलक्या व माळरान जमीन असल्यामुळे थोडा वेगळा आहे. किन्नवट तहसिल मधील उत्तर पूर्व भाग डोंगराळ बंजर व शंतीसाडी अयोग्य जमीनीचा असल्यामुळे थोडा वेगळा आहे. जिल्ह्याचा सर्वोत्तम मध्य भाग सपाट सुपीक व काळी जमीन असलेला आहे. जिल्ह्यात " भाग " भाग अथवा धरणावरील रेंज या नावाने ओळखल्या जाणा-या प्रमुख पर्वत राशी आहेत व त्या जिल्ह्याच्या उत्तर पश्चिम ते दक्षिण पूर्व भागात गेल्या आहेत. या शिवाय भाकर व हदगांव तहसिल मध्ये वाखेड पर्वत रांगा व कंधार मुखेड तहसिल मध्ये बालाघाट ओळखल्या जाणा-या लहान पर्वत रांगा आहेत. जिल्ह्यात एकूण भौगोलीक क्षेत्राच्या 8.19 टक्के वनक्षेत्र आहेत. या वनक्षेत्राचा बराच मोठा भाग सुमारे 65 टक्के किन्नवट माहुर तहसिल मध्ये आहे.

[1] स्थान व भौगोलीक वैशिष्ट्ये

- 3) नांदेड जिल्हा मराठवाड्यातील एकूण आठ जिल्ह्यांपैकी एक असून महाराष्ट्राच्या दक्षिण पूर्व सीमेली दक्षिणेतर पसरलेला आहे. व 18.15 ते 19.55 उत्तर अक्षांश व 77.7 ते 78.15 पूर्व रेखांश मध्ये स्थिर आहे. नांदेड शहर गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड जिल्ह्याच्या उत्तरेस महाराष्ट्राचा यवतमाळ जिल्हा उत्तर दक्षिणेस परभणी जिल्हा व नैऋतेस लातूर जिल्हा आहे. जिल्ह्याच्या पूर्वेला व दक्षिण पूर्व दिशेला आंध्र प्रदेशातील अदिलाबाद, निझामाबाद हे जिल्हे आहेत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील बिदर जिल्ह्याचे संतपूर तहसिल आहे.
- 4) जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ 10502 चौ.कि.मी.असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या 3.41 टक्के आहे. या क्षेत्रापैकी 211.1 (2.01 टक्के) चौ.कि.मी. क्षेत्र नागरी भागात असून 10298.9 (97.99) टक्के ग्रामीण भागात येते. प्रशासकीय सोईच्या दृष्टिने जिल्ह्याचे 3 महसुली विभाग आहेत. त्यापैकी एक उपविभाग नांदेड येथे असून त्यात नांदेड, आर्घापूर, मुदखेड, भोकर, उमरी, कंधार, लोहा हे तहसिल येतात. दुसरा उपविभाग देगलूर येथे असून त्यात देगलूर, बिलोली, धर्माबाद, नायगांव, मुखेड हे तहसिल येतात. तर तिसरा उपविभाग किन्नवट येथे असून त्यात किन्नवट, माहुर, हदगांव, व हिमायतनगर हे तहसिल येतात. प्रत्येक उपविभागाकरिता स्वतंत्र असे एक उपजिल्हाधिकारी कार्यालय आहे. तहसिल मधील ग्रामीण क्षेत्रा संबंधित पंचायत समिती अंतर्गत असून अशा सोळा पंचायत समित्या नांदेड जिल्हा परिषदेच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली आहेत.
- 5) जिल्ह्यात ओसाड गावे धरून एकूण 1612 गावे आहेत. एकूण 1311 ग्रामपंचायती पैकी 1130 स्वतंत्र व 181 गट ग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्याच्या बारा नागरी क्षेत्रापैकी नांदेड व वाघाळा शहरासाठी महानगरपालिका असून बाकीच्या 11 म्हणजे मुदखेड, हदगांव, किन्नवट, उमरी, बिलोली, धर्माबाद, कुंडलवाडी, देगलूर, मुखेड, कंधार व लोहा या क वर्ग नगर पालिका आहेत. जिल्ह्यात एकूण 14 कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्यापैकी नांदेड, भोकर, देगलूर या तहसिलमध्ये प्रत्येकी 2 तर बिलोली तहसिल मध्ये 3 आणि हदगांव, किन्नवट, मुखेड, कंधार व लोहा या तहसिल मध्ये प्रत्येकी एक प्रमाणे एकूण 14 आहेत.
- 6) नांदेड हे जिल्हा मुख्यालय असून येथे व केंद्र व राज्य शासनाचे तसेच अनेक निमशासकीय महामंडळाची कार्यालये असून सन 1994 या वर्षी नव्याने स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापिठ सुरू झाले आहे.

भुविज्ञान

- 7) या जिल्ह्याच्या भुगर्भत महत्वाचे उल्लेखनीय असे खणिज पदार्थ आढळत नाहीत. किन्नवट तहसिलच्या काही भागात इलक्या प्रतीच्या चुनखडीचे साठे आढळतात. ही चुनखडी एक सारख्या प्रतीची नसते. ती वाळू मिश्रीत असते. बांधकामासाठी लागणारी वाळूचे मोठे गोटे व विटासाठी लागणारी विशिष्ट प्रकारची माती जिल्ह्यात आढळते.

नदीनाले

- 8) जिल्ह्यातून वाहणा-या महत्वाच्या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्थाड, सरस्वती, पैनगंगा, आसना, सीता व लेंडी या आहेत. गोदावरी नदी ही जिल्ह्यातील प्रमुख नदी असून ती जिल्ह्यात पश्चिमेकडून प्रवेश करते व जिल्ह्याच्या मध्यभागातून पूर्वेकडे वाहते व आंध्र प्रदेशातील निझामाबाद जिल्ह्यात प्रवेश करते. गोदावरी नदीची सर्वात मोठी उपनदी असलेली मांजरा नदी दक्षिणेकडून उत्तरेकडे वाहते. व जिल्ह्याची व आंध्र प्रदेशाची हदद पार करते. मन्थाड नदी कंधार तहसिल नजुन पश्चिमेकडून पूर्वेकडून वाहते व एकीकडे मुखेड व देगलूर तहसिलांची हदद कायम करते. तर दुसरीकडे बिलोली तहसिलची हदद बनते. सरस्वती नदी वाखेड पर्वतराशीतून उत्तरेकडून दक्षिणेकडे जिल्ह्याच्या पूर्वेकडील भागात वाहते. व माळकोटा गावाजवळ गोदावरी नदीस मिळते. पूर्वेकडे वाहणारी आसना नदी नांदेड पासून 1 कि.मी. अंतरावर गोदावरी नदीच्या डाव्या किना-यावर गोदावरी नदीस मिळते. लेंडी नदी देगलूर तहसिल मध्ये पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते. व ती अशतः दक्षिणेकडे सीमे बरोबर वाहते. व नंतर थोडी उत्तरेकडे मार्ग बदलून देगलूर तहसिल मधून वाहत जात मांजरा नदीस मिळते. पैनगंगा नदी जिल्ह्याची उत्तरेकडील हदद कायम करते. व पूर्वेकडून वाहत जाऊन यवतमाळ जिल्ह्यातील कर्धा नदीस मिळते. कमी महत्वाची सीता नदी उत्तरेकडून निघून गोदावरी नदीस मिळते. जिल्ह्यातील बारमाही वाहणा-या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्थाड व पैनगंगा आहेत. या जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे तळे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

हवामानाच्या दृष्टीने वर्षाचे 3 भाग पडतात. जून ते सप्टेंबर या महिन्यात जिल्ह्यात पाऊस पडतो. या काळात हवा साधारण उष्ण असली तरीही पावसाळी वातावरणामुळे त्यात गारवा असतो. ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी या महिन्यात हवा कोरडी व थंड असते. ऑक्टोबर महिन्यात दिवसा उन् तापते. परंतु सायंकाळ पासून सकाळ पर्यंत हवा थोडी थंड असते. नोव्हेंबर ते जानेवारी या महिन्यात अधूनमधून काही दिवस थंडीची लाट येते आणि तुरळक पाऊस पडतो. मार्च ते मे या महिन्यात हवामान उष्ण व कोरडे असते. एप्रिल या महिन्याच्या दुसऱ्या पंधरावड्यापासून तापमानात वाढ होते. परंतु बाराही महिन्यात सगळी त्यामानाने सुसहाय्य असतात. एकंदरीत जिल्ह्याचे हवामान सुसहाय्य व उत्साहवर्धक असते.

1) नांदेड येथील केंद्रात तापमान व पर्जन्यमान यंत्र बसविले असून 2000 वर्षात येथे किमान 13.9 सेल्सीयस तापमानाची व कमाल 41.6 सेल्सीयस तापमानाची नोंद करण्यात आली.

2) जिल्ह्यात लोकांच्या शेती हा प्रमुख धंदा असून बहुतांश शेती ही पावसावर अवलंबून असते. जिल्ह्यात एकंदरीत पावसाचे प्रमाण कमी असून ते अनिश्चित असल्याने अधून मधून दुष्काळी परिस्थिती निर्माण होते. सन 2002 या वर्षात जिल्ह्यात 860 मि.मी. पावसाची नोंद झाली. सर्व तहसिलमध्ये जिल्ह्याच्या सामान्य पर्जन्यापेक्षा कमी पावसाची नोंद झाली आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे 1745 मि.मी. पावसाची नोंद माहूर तहसिलमध्ये तर सर्वात कमी म्हणजे 571 मि.मी. धर्मापूर तहसिलमध्ये झाली.

3) जमीनीचा प्रकार :- जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारण काळी सुपीक व कसदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्ह्यातील सर्व तहसिलमध्ये काळी जमीन आहे. या जमीनीत कॅल्शियम मॅग्नेशियम व कार्बोनेटसचे प्रमाण अधिक आहे. परंतु नांदेड व पोर्टेच फॉस्फेट व हयुमसचे प्रमाण कमी आहे. या जमीनीत ओलावा व आर्द्रता टिकवून ठेवण्याची फार मोठी क्षमता असल्यामुळे जिल्ह्यातील कमी पावसाचे क्षेत्रात अशी जमीन उपयुक्त ठरते. उत्तम प्रतीची काळीची जमीन गोदावरी व तिळ्या उपनद्यांच्या काठाकाठाने अरुंद पट्ट्यात आढळते. चांगल्या प्रतीची काळीची जमीन माजरा व मन्याड नदीच्या काठाकाठाने बिलोली तहसिलमध्ये आढळते. तर बिलोली तहसिलमध्ये इतरत्र ती हलक्या प्रतीची व मोकळ्या दगडांनी झाकलेली अशा प्रकारची आहे. टेकड्यांच्या पायथ्याशी लागून असलेल्या भागात मात्र काळीची जमीन दुर्मिळ असून फारच हलक्या प्रतीची आढळते. देगलूर तहसिल जिल्ह्यातील सर्वात लहान तहसिल असले तरी उत्तम प्रतीची काळीची जमीन त्या तहसिलला लाभलेली आहे. तहसिलच्या पश्चिमेकडील थोड्याशा भागाव्यतिरीक्त तहसिलमधील सर्व जमीन उच्च प्रतीची व रब्बी पिकांसाठी योग्य अशी आहे. कंधार व लोहा ये अर्धे तहसिल काळीची व भारीची जमीन असलेला आहे व त्या भागात रब्बीची पिके घेतली जातात. हदगांव तहसिलमधील जवळपास 3/4 जमीन विशेषतः पैनगंगेच्या काठाजवळची जमीन सुपीक आहे. तहसिलच्या दक्षिणेकडील टेकडीजवळच्या जमिनीत थोडा क्षारयुक्त पदार्थ मिसळला असल्याचे आढळून येते. बाकीच्या भोकर व किनवट या दोन तहसिलमध्ये टेकड्या व माळरानाचा भाग वेगळून जर सर्व जमीन काळीची व भारीची आहे. मागील काही वर्षात पर्जन्यमान कमी झाल्याने भुगर्भातील पाण्याची पातळी खाली जात आहे. जिल्ह्यात जमीनीखालील पाण्याचा थर वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगवेगळ्या अंतरावर म्हणजेच जमीनीपासून सर्वसाधारणपणे 18 फुटापासून 200 फुटापर्यंत आहे.

(2) लोकसंख्या

13) जनगणना व वार्षिक अंदाज :- 2001 च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्याची लोकसंख्या 28,68,158 होती. तहसिलनिहाय लोकसंख्येची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे. 1) माहूर 3.02 % 2) किनवट 7.34 % 3) हिमायतनगर 3.10% 4) हदगांव 7.79 % 5) धर्मापूर 3.44 % 6) नांदेड 20.89 % 7) मुदखेड 3.40 % 8) भोकर 4.16 % 9) उमरी 3.00 % 10) धर्माबाद 3.01 % 11) बिलोली 5.36% 12) नायगांव 5.61% 13) लोहा 7.23% 14) कंधार 7.19 % 15) मुखेड 8.47 % 16) देगलूर 6.99 % 1991 ते 2000 या कालावधीमध्ये लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक दर 23.08 % होता.

14) घनता :- 2001 च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ महाराष्ट्राच्या क्षेत्रफळाच्या 3.42 टक्के आहे. तर लोकसंख्येची टक्केवारी 2.95 येते. 2001 च्या जनगणनेत जिल्ह्यात दर चौरस कि.मी. मार्गे 272 लोकसंख्या येते. तर महाराष्ट्रात हेच प्रमाण 256 आहे.

15) ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या :- जनगणना 2001 प्रमाणे जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी 21.79 लक्ष लोकसंख्या म्हणजे 75.98% ग्रामीण भागात तर 6.89 लक्ष लोकसंख्या म्हणजे 24.02% नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी 4.38 लक्ष म्हणजेच 63.62% एकट्या नांदेड वाघाळा महानगरपालिका हददीत येते. तर उर्वरीत 2.59 लक्ष म्हणजेच 36.38% लोकसंख्या उर्वरीत नागरी क्षेत्रात येते. नांदेड नंतर मुदखेड, हदगांव, किनवट, उमरी, धर्माबाद, कुडलवाडी, बिलोली, देगलूर, मुखेड, कंधार व लोहा या नागरी भागातील दर हजार पुरुषांमागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय फरक आहे.

16) स्त्री पुरुष प्रमाण :- महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषांमागे 922 स्त्रीयांचे प्रमाण 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. तर नांदेड जिल्ह्यात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषांमागे 943 इतके आहे. नागरी व ग्रामीण भागाचा विचार करता नागरी भागात 980 स्त्रीया असणे आहे. ग्रामीण व नागरी भागातील दर हजार पुरुषांमागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय फरक आहे.

17) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती :- जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्ह्यात अनुसूचित जातीची लोकसंख्या 423000 इतकी आहे. एकूण लोकसंख्येचा अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येचा टक्केवारी 18.15 येते. महाराष्ट्रात अनुसूचित जातीची टक्केवारी 11.08 आहे. महाराष्ट्राची तुलना करता जिल्ह्यातील अनुसूचित जातीचे प्रमाण अधिक आहे.

अनुसूचित जमातीची 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात 276000 लोकसंख्या आहे. तिची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येची 11.04 येते. महाराष्ट्राची टक्केवारी 9.27 आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे किनवट तहसिलमध्ये अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या 72000 इतकी आहे. एकूण किनवट तहसिलच्या लोकसंख्येची त्याचे प्रमाण 29.68 % येते.

18) कामकऱ्यांची संख्या - कामकऱ्यांच्या संख्येत 1991 च्या जनगणनेत काहीही बदल केला नसून सिमांत कामकरी ही जुनी संज्ञा कायम ठेवण्यात आली आहे. पैशाचे पोटी ज्यांना वर्षभर किंवा वर्षातील अधिक काळ काम मिळाले त्याला कामकरी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयंरोजगार करणारे शेतकरी, कुटीरोद्योगात काम करणारे व्यापारी इ.ची गणना कामगारात झाली. या उलट वर्षातील 1 दिवस अथवा काही दिवस किंवा रोज काही वेळेत पैशाचे बदल्यात ज्याने काम केले त्याला सिमांत कामकरी धरण्यात आले.

जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्हयात एकूण 9.27 लक्ष कामकरी आहेत. म्हणजेच एकूण लोकसंख्येशी कामकऱ्यांची टक्केवारी 38.76 % येते. सिमांत कामकरी ह्या गणनेप्रमाणे 1.16 लक्ष म्हणजेच 4.97 % आहेत. महाराष्ट्रात काम करणाऱ्यांची व सिमांत काम करणाऱ्यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 38.71 व 3.85 आहे.

जनगणना 1991 मध्ये काम करणाऱ्यांचे 10 वर्गात वर्गीकरण करण्यात आले असून त्यांची एकूण मुख्यतः काम करणाऱ्यांची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे.

1	शेतकरी	36.77
2	शेतमजूर	41.36
3	पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छिमारी, शिकारी, फळबागा, मळे इ.क्षेत्रात काम करणारे	1.25
4	खाणकाम आणि दगडकाम करणारे	0.06
5	वस्तुनिर्माण प्रक्रीया, सेवा व दुरुस्ती इ. उद्योगात काम करणारे	1.34
6	घरगुती उद्योगाव्यतिरीक्त इतर उद्योगात काम करणारे	3.90
7	बांधकाम करणारे	1.98
8	व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	5.15
9	वाहतूक, साठवण आणि दळणवळण क्षेत्रात काम करणारे	1.52
10	इतर काम करणारे	6.66

असे 10 वर्गात वर्गीकरण करण्यात आलेले आहे. जिल्हयात शेतकरी व शेतमजूर यांचे प्रमाण जास्त आहे. नांदेड शहरात थोड्या फार प्रमाणात लघु व कटीरउद्योग आहेत. जिल्हयातील एकूण मुख्य ग्रामीण काम करणाऱ्यांची टक्केवारी 43.32 तसेच नागरी विभागातील मुख्य कामगारांची ही टक्केवारी 26.95 इतकी येते. सिमांत कामकरी 1.16 लक्ष म्हणजेच 4.97 % आहे. एकूण काम न करणारे 12.00 लक्ष म्हणजेच 55.27 % आहेत. महाराष्ट्रात मुख्यतः कामकऱ्यांची व सिमांत कामकऱ्यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 39.3 व 3.7 अशी आहे. राज्याच्या तुलनेत जिल्हयातील मुख्यतः कामकरी व सिमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

19) वयोगटानुसार लोकसंख्या - लोकसंख्येची वयोगटानुसार 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 16 गटात विभागणी करण्यात आली असून त्यानुसार (1) 0 ते 9 वयोगटात 29.57 % (2) 10 ते 14 वयोगटात 11.83% (3) 15 ते 19 वयोगटात 8.50 % (4) 20 ते 24 वयोगटात 8.10% (5) 25 ते 29 वयोगटात 7.59 % (6) 30 ते 34 वयोगटात 6.63 % (7) 35 ते 39 वयोगटात 5.84 % (8) 40 ते 44 वयोगटात 5.04 % (9) 45 ते 49 वयोगटात 3.90% (10) 50 ते 54 वयोगटात 3.63% (11) 55 ते 59 वयोगटात 2.25% (12) 60 ते 64 वयोगटात 2.86% (13) 65 ते 69 वयोगटात 1.41% (14) 70 ते 74 वयोगटात 1.33% (15) 75 ते 79 वयोगटात 0.04% (16) 80 चे वर वयोगटात 0.08% व राहिलेले 0.03% लोकसंख्या अनिर्देशित वयोगटात मोडले. वरील विवरणावरून असे दिसून येते की, 15 ते 59 या वयोगटातील 51.48 % लोकसंख्या हे काम करण्यालायक असून 48.52% लोकसंख्या काम करण्यालायक नाही.

20) साक्षरता प्रमाण - जिल्हयात 2001 च्या जनगणनेनुसार साक्षरता 68.52% असून ती महाराष्ट्राची 77.3% आहे. साक्षरतेच्या प्रमाणात ग्रामीण व नागरी भागामध्ये फारच तफावत असून नागरी भागाची टक्केवारी 78.61% असून ग्रामीण भागाची 65.28% आहे. नागरी भागात साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड शहराची तर सर्वात कमी बिलोली येथील असून अनुक्रमे 81.82 व 61.45% अशी आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड या तहसिलची तर सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 69.03% व 58.62% अशी आहे. ग्रामीण भागात पुरुषांची साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी माहुर या तहसिलमध्ये व सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 85.33 व 73.62% आहे. तर स्त्रियांच्या बाबतीत ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी सर्वात जास्त माहुर तहसिलमध्ये तर सर्वात कमी धर्माबाद तहसिलमध्ये असून ती अनुक्रमे 59.17% व 43.52% आहे.

21) वारसा असलेली निवासोपयोगी घरे व कुटूंबे जनगणना 1991 प्रमाणे जिल्हयात निवासोपयोगी एकूण 4.04 लक्ष घरे असून या घरातून 4 लक्ष कुटूंबे राहात होती. 1981 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयात निवासोपयोगी 3.05 लक्ष घरे व या घरात एकूण 3.00 लक्ष कुटूंबे राहात होती. 1991 च्या तुलनेत घराची व कुटूंबाची संख्या खूप वाढलेली दिसते. महाराष्ट्रात 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 153.44 लक्ष कुटूंबे असून जिल्हयातील कुटूंबाची संख्या राज्याशी तुलना करता 2.61% म्हणजेच अतीच कमी आहे.

22) वने - वर्ष 1998-99 या वर्षाच्या स्थाई माहितीवरून जिल्हयात एकूण 91916 हेक्टर क्षेत्र जंगलव्याप्त हात. तरी यामधील थोड्याफार क्षेत्रातील जंगले हलक्या प्रतीची आहेत. एकूण भौगोलीक क्षेत्राचा विचार केल्यास जंगलव्याप्त क्षेत्र फक्त 8.90 % एवढे असून महाराष्ट्रातील जंगलव्याप्त 17.56% क्षेत्रापेक्षा खूपच कमी आहे. पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने जंगलव्याप्त क्षेत्र जवळजवळ 33% एवढे असून जंगलातील क्षेत्र वाढविणे आवश्यक आहे. हे जंगलव्याप्त क्षेत्र वाढविण्याच्या दृष्टीने वने व सामाजिक वनिकरण खाते हे प्रयत्न करीत असते तरी अद्याप म्हणावी तशी वाढ झालेली नाही. फिनवट तहसिलमध्ये जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी सर्वात जास्त म्हणजे 62.29% त्या खालोखाल भोकर 14.98% हदगाव 12.00 % मूखंड 3.10 % नांदेड 2.03 % कंधार 1.75% बिलोली 1.50 % लोहा 1.36 % व सर्वात कमी दगलूर 0.98 % एवढे आहे. वरील आकडेवारीमधून असे दिसून येते की, नांदेड, बिलोली, दगलूर, मुखंड, कंधार व लोहा या तहसिलमध्ये जंगलवाढीचे विशेष प्रयत्न होणे आवश्यक आहे.

27) जिल्ह्यात 1998-99 या वर्षी लागवडीखाली असलेल्या क्षेत्राचे अन्यासावरून असे दिसून येते की, एकूण लागवडीखाली क्षेत्रापैकी ज्वारी 30.15% गहू 2.01%, तांदूळ 4.75 % आणि बाजरी 0.08% क्षेत्र होते. तर एकूण तृणधान्याचे क्षेत्र 37.09 % क्षेत्र होते. एकूण कडधान्याचे क्षेत्र 17.66 % तर खाद्य पिकाचे क्षेत्र 58.20 % असून कापूस पिकाचे क्षेत्र 3.46 % होते.

28) व्यापारी पिकामध्ये प्रामुख्याने कापूस आणि उस ही पिके घेतली जात असून गेल्या काही वर्षात साखर कारखान्यांची संख्या वाढत आहे.

29) पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पादनाचे प्रमाण :- जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारणपणे काळी, सुपीक व कसदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्ह्याच्या सर्व तहसिलमध्ये काळीची जमीन आहे. पावसाच्या अनियमितपणामुळे गेल्या वर्षाच्या तुलनेत या वर्षातील उत्पादनात वाढ व घट दिसून येते. वर्ष 2002-2003 या वर्षात तृणधान्याचे उत्पादन 3.70 लक्ष मॅटन ऐवढे तर कडधान्याचे उत्पादन 1.02 लक्ष टन ऐवढे झाले. कपाशीचे उत्पादन 126100 गासड्या (1 गाठ = 170 कि.ग्रॅ.) तर उसाचे उत्पादन डेस्क केनच्या स्वरूपात 10600 टन झाले आहे. उत्पादनाची मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे गहू 1342 कि.ग्रॅ. ज्वारी 1001 कि.ग्रॅ. तुर 1009 कि.ग्रॅ. कापूस 100 (गाठी) कि. उडीद 742 कि.ग्रॅ. मूग 742 कि.ग्रॅ. हरभरा 683 कि.ग्रॅ. उस 7600 डेस्क केनच्या स्वरूपात आहे.

30) सेंद्रीय व रासायनिक खतांचा वापर आणि पिक संरक्षण :- जिल्ह्यात वर्ष 2002-2003 या वर्षी जिल्हा परिषद व स्थानिक संस्था मार्फत एकूण खतवाटप 265375 मॅटन करण्यात आले आहे. संकरीत व सुधारीत बियाणांच्या वापराबरोबरच सेंद्रीय व रासायनिक खतांच्या वापरांच्या प्रमाणात वाढ होताना दिसते.

31) पिक संरक्षणासाठी कृषी खात्यामार्फत योजना राबविण्यात येत असून शेतकरी स्वतः या कामी पुढाकार घेवून आपल्या पिकाचे संरक्षण किटकनाशके औषधे वापरून करतात. या किटननाशक फवारणीमध्ये कपाशीवरील फवारणीचे प्रमाण जवळपास 85% एवढे असते. अल्प व अत्यल्प भुधारकांना किटकरोग प्रतिबंधक उपायासाठी पिकसंरक्षण औषधी 50% अनुदानावर देण्यात येते.

32) बाजारी व पणन :- जिल्ह्यात एकूण 14 कृषी उत्पन्न बाजारसमित्या असून त्या नांदेड, मुदखेड, हुंदगांव, किनवट, भोकर, उमरी, घर्माबादे, कुंडलवाडी, नायगांव, देगलूर, हानेगांव, मुखेड, कंधार, लोहा येथे आहेत. या कृषी उत्पन्न बाजार समित्यामार्फत वर्ष 2002-2003 या वर्षी 191775 टन मालाची उलाढाल करण्यात आली व त्याची एकूण किंमत 2346353 हजार रु. एवढी होती. कापूस खरेदीसाठी एकाधिकार खरेदी तत्वावर कापसाची खरेदी कापूस महामंडळामार्फत करण्यात येत असून वर्ष 2002-2003 या वर्षी 41104 टन कापसाची खरेदी करण्यात आली. त्याची एकूण किंमत 7129.90 लक्ष रु. होती.

33) धान्याची साठवण करण्यासाठी वखार महामंडळाची नांदेड येथे 12 गोदामे असून त्याची क्षमता 22000 मॅटन एवढी आहे. याशिवाय जिल्ह्यात शासकीय गोदामे सहकारी क्षेत्राची गोदामे मार्केट फेडरेशनची गोदामे महाराष्ट्र वखार महामंडळाची गोदामे व खाजगी अशी एकूण 183 गोदामे असून त्याची साठवण्याची एकूण क्षमता जवळपास 68000 टनापर्यंत आहे. सध्या म्हणजे 101 गोदामे ही सहकार क्षेत्रातील असून त्याखालोखाल 48 शासकीय तर वखार महामंडळाची 12 आहेत. जिल्ह्यात एकूण 14 स्वतंत्र नियंत्रित बाजारपेठा असून त्यांच्याकडे स्वताची गोदामे व मार्केट व्यवस्था बाजारसमित्यांकडून शेतमालाची साठवण व शेतकऱ्यांची थांबण्याची सोय पिन्याची पाण्याची सोय इ. सुविधा केली जाते.

34) भुधार कार्यक्रम :- जिल्ह्यात मृदसंधारण विभागातर्फे सर्वकष पाणलोट क्षेत्र विकास योजनेअंतर्गत जमीनीच्या दृष्टी बंधिस्तीची नालाबंदी नाला सरळ करणे इ. कामे करण्यात येत असून मोठ्या व मध्यम प्रकल्पांतर्गत पाटबंधारे विभागातर्फे जमीनी दुरुस्तीची कामे घेतली जातात.

35) दारीद्वय निर्मूलन कार्यक्रम :- ग्रामविकास खात्याने केलेल्या पाहणीनुसार जिल्ह्यात 132518 (1997-98 अस्थाई) कुटूंबे दारीद्वय रेषेखाली असून त्यांचेसाठी विविध योजना राबविल्या जातात. यामध्ये कृषी विभागाकडून जिल्हा परिषदेमार्फत अल्पभुधारकांना वर्षाच्या कालावधीमध्ये प्रत्येक तहसिलमधून लाभधारकासाठी जमीन सुधारणा शेंतीची अवजारे, बैलगाडी, दुभती जनावरे, विहीरी खोदणे, विद्युत पंप बसविणे इ.साठी अनुदान दिले जाते. त्याचप्रमाणे 20 कलमी कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा विकास यंत्रणेकडून अल्पभुधारक आणि भुमीहीन मजूर आणि दारीद्वय रेषेखालील कुटूंबांना उद्योग व्यवसायासाठी शेंतीसुधारणा सिंचनाच्या सोयी उपलब्ध करण्यासाठी तसेच दुभती जनावरे इ. खरेदी करण्यासाठी अर्थ सहाय्य दिले जाते.

36) सिंचन :- नांदेड जिल्ह्यात मोठ्या प्रकल्पापैकी पूर्ण प्रकल्प 20 हजार हेक्टर क्षेत्र, मनार प्रकल्प 23310 हेक्टर क्षेत्र आणि लोअर गोदावरी (विष्णुपरी प्रकल्प) 28340 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली येते. याशिवाय 10 मध्यम प्रकल्प असून त्यापैकी 8 प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाले आहे. उर्वरीत 2 मध्यम प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर आहे. याशिवाय 394 लघूकामे पूर्ण करण्यात आली आहेत आणि 7134 कुपनलीकांचा सिंचनासाठी उपयोग केला जातो परंतु वर्ष 1998-99 या वर्षात 90226 हेक्टर एवढे क्षेत्र सिंचनाखाली होते. एकूण लागवडीखाली क्षेत्राशी हे प्रमाण 10.88 % पडते. गेल्या काही वर्षातील दुष्काळ परीस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पाव्दारे पुरेसे ओलीत होऊ शकले नाही. वरील 90226 हेक्टर ओलीत क्षेत्रापैकी या प्रकल्पापासून फक्त 10833 हेक्टर एवढे ओलीत झाले असून राहिलेले 19324 हेक्टर क्षेत्र विहीरीपासून ओलीत करण्यात आले. एकूण ओलीताखालील क्षेत्रापैकी 46.88% क्षेत्र अन्नधान्य पिकाखाली असून उसाखालील 14.96 % एकूण गळीताखालील 16.40 % व राहिलेले क्षेत्रफळ भाजीपाला व इतर पिकाखाली होते.

37) विशेष उपसा जलसिंचन योजना :- लोअर गोदावरी (विष्णुपरी प्रकल्प) ही एक मोठी उपसा जलसिंचन योजना असून ती नांदेड शहराच्या वरच्या बाजूस अंदाजे 8 कि.मी. अंतरावर असर्जन गावाजवळ तालुका व जिल्हा नांदेड येथे असून या प्रकल्पाखाली एकूण सिंचन क्षेत्र 28340 हेक्टर त्यापैकी नांदेड 6090 हेक्टर कंधार 18170 हेक्टर व बिलोली 4080 हेक्टर असे आहे. हा प्रकल्प जलसिंचनाच्या सर्वसाधारणपणे उभारण्यात येत असलेल्या प्रकल्पापासून वेगळ्या पध्दतीने घेण्यात आलेला आहे. जलाशयातील 23.25 क्युसेक्स पाणि आगोदर 55 मि. उंचीवर 850 अश्व शक्तीच्या ईलेक्ट्रीकल पंपाव्दारे उपसा करण्यात येऊन मग ते पोलादाच्या मोठ्या आकाराच्या उधरण नलीकामधून कुभापर्यंत पोहचविण्यात येते.

[4] पशुसंवर्धन

38) वर्ष 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात 3 वर्षांखालील एकूण 2.42 लक्ष गाई होत्या पैकी 1.19 लक्ष गाई दुध देणा-या होत्या. सुधारीत म्हणजेच संकरीत गाई 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे 16280 होत्या. जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय पुरक व्यवसाय म्हणून शेतकरी व शेतमजुरांना मिळावा म्हणून ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत 1991 पासून दुधत्या गाईचे घाटप होत आहे. यामुळे सध्या उत्पन्नात जिल्हा नुकताच स्वयंपूर्ण झालेला नाही तर जास्तीचे दुध जिल्ह्याबाहेर जात आहे. याच गणनेप्रमाणे 3 वर्षांवरील 2.52 लक्ष बैल होते. वर बैलजाडींमार्गे 1997-98 ला वहीताखाली एकूण क्षेत्राचे प्रमाण 5.93 हेक्टर येते. याच गणनेप्रमाणे एकूण म्हशी व रेडयांची संख्या 2.59 लक्ष होती. पैकी तीन वर्षांवरील रेडे 1900 व म्हशी 1.54 लक्ष होत्या. पैकी दुध देणा-या 0.87 लक्ष होत्या. जिल्ह्यात रेडे शेतीकामाला, वाहतुक कामाला वापरण्याची पध्दत नसल्यामुळे रेडयाचे प्रमाण कमी आहे. या अधीच्या गणनेची तुलना करता जिल्ह्यात एकूण गाई व म्हशीच्या तुलनेत 10.44% वाढ दिसून येते. याच गणनेप्रमाणे जिल्ह्यात एकूण 3.56 लक्ष शेळ्या व 0.50 लक्ष मेंढया होत्या. मेंढपाळाचा व्यवसाय जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात नाही मात्र कास्तकार शेळ्या दुधाकरिता तरोच मांस मिळविण्याकरिता पाळतात. सर्वसाधारणतः बोकड 1 वर्षाचे वर झाल्यावर विक्री केला जातो व तेथून पुढे तो कत्तलखान्याकडे रवाना केला जातो. जिल्ह्यात मेंढया मध्यम प्रतीच्या असून त्यांचेपासून मिळणा-या लोकराचे प्रमाण कमी आहे. व लोकराचा दर्जा फारसा चांगला नसतो. याच गणनेप्रमाणे जिल्ह्यात कोंबड्या व बदके 5.21 लक्ष होत्या. कुक्कुटपालनाचा पुरक व्यवसाय जिल्ह्यात असून फारसा लोकप्रिय नाही. शेतकरी घरी अंडी मिळविण्याकरिता कोंबड्या पाळतात. सुधारीत जातीच्या कोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात फारच कमी दिसते. उन्हाळ्यात रोग आल्यास कोंबड्याचे मृत्युचे प्रमाण जास्त दिसते. मागील गणनेची तुलना करता कोंबड्या व बदके यांच्यात 12.18 % वाढ दिसून येते.

पशुउत्पादन - वर उल्लेखिल्याप्रमाणे दुग्ध व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय असून जिल्ह्यात एकूण 542 दुग्ध सहकारी संस्था आहेत. नांदेड येथील शासकीय दुग्ध डेअरीत या संस्थामार्फत दुग्ध जमा होते. वर्ष 2002-2003 मध्ये एकूण 9169300 लिटर खरेदी सहकारी संस्थामार्फत करण्यात आली. या खरेजी घरगुती वापरात शेतकरी दुग्ध ठेवतात. तसेच बाहेरील जिल्ह्यातून दुग्ध संकलीत केले जाते. शिवाय शहरातून व खेड्यातून खाजगी दुग्ध विकणारे ही दुग्धाची विक्री करित असतात. नांदेड पासून जवळ असलेल्या धनेगांव येथे शासकीय दुग्ध योजनेतर्गत एक सेंटर डेअरी आहे. जिल्ह्यात 24 अधिकृत कत्तलखाने असून 2002-2003 वर्षात 31129 जनावरे आणि 45791 शेळ्या मेंढयांची आणि इतर 40235 कत्तल केली गेली. जिल्ह्यात कुक्कुटपालन व्यवसाय मोठ्या प्रमाणात चालत नाही. फक्त अधोपूर येथे एक शासकीय कुक्कुटपालन केंद्र आहे. नांदेड शहराला लागणा-या अंड्याचा पुरवठा आंध्र प्रदेशातील हैद्राबाद या भागातून होतो.

40) पशुउपचार सोयी :- जिल्ह्यात पशुउपचार सोयी जिल्हा परिषदे मार्फत पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे पशु वैद्यकीय शिल्प चिकित्सालय आहे. जिल्हा परिषदेचे एकूण 102 पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे वर्ष 2002-2003 वर्षात होते, व त्यांनी एकूण 2.91 लक्ष जनावरांवर औषधोपचार केले. या खरेजी जनावरांमध्ये सांथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचा कार्यक्रम घेण्यात येतो. तसेच बैलांचे खच्चीकर 33ण केले जाते. या खरेजी राज्य शासनातर्फे ग्रामीण उपचार केंद्रेही चालविले जातात. व केंद्रातून संकरीत गाई निर्माण करण्याकरिता कृत्रिम गर्भधारणेचे काम केले जाते. तसेच वैद्यकीय सेवापण उपलब्ध केली जाते. सन 2002-2003 वर्षात 170 कृत्रिम रेतन केंद्रे कार्यरत होती व या केंद्रात 38358 जनावरांची कृत्रिमरीत्या गर्भधारणा करण्यात आली व त्यापासून 11208 जनावरांची पैदास झाली.

41) विकास कार्यक्रम :- जिल्ह्यात विकास कार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे यांची सतत वाढ केली जात आहे. तसेच जास्त दुग्ध उपलब्ध होण्याकरिता संकरीत गाई पैदासीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर घेतला जात आहे. गोठलेल्या वियाचा पुरवठा पुणे येथून होतो. खरेजी गोकुळ ग्रामीण योजना, ग्रामीण विकास यंत्रणा यांचेमार्फत गाई व म्हशीचा पुरवठा होतो. त्याचप्रमाणे वैरण विकास कार्यक्रमही जिल्ह्यात राबविला जातो. दुग्ध संकलनाकरिता जिल्ह्यात दुग्ध संकलन मार्ग वाढविले जात आहेत. खरेजी शासकीय दुग्ध डेअरी योजनेमार्फत नांदेड व नरली येथे दुग्ध नासु नये म्हणून शितकेंद्रेपण आहेत. नांदेड येथे मेष विकास संस्थेमार्फत सुधारीत मेंढया उत्पादनाचा कार्यक्रम घेण्यात येतो. लोकरांला योग्य भाव मिळावा म्हणून लोकरा खरेदी पण केली जाते. खरेदी केलेली लोकर वस्तु निर्मिती करिता पुरविली जाते.

[5] मत्स्य व्यवसाय

42) जिल्ह्यात वाहत्या व संचयित व गोड्या पाण्यात मत्स्य व्यवसाय केला जातो. मोठ्या व मध्यम प्रकल्पातही मत्स्य संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. वाहत्या पण्यात मासे पकडण्याचा व्यवसाय थोडे दिवस चालतो. कारण 12 माही वाहणा-या जिल्ह्यात गोदावरी सोडल्यास इतर काही विशेष नद्या नाहीत. गोदावरी नदी पण काही ठिकाणी कोरडी पडते. मोठ्या नद्यांची जिल्ह्यातील लांबी 700 कि.मी.एवढी आहे. शिवाय जिल्ह्यात एकूण 403 जलाशय व तलाव असून जलक्षेत्र 5665 हेक्टर आहे. जिल्ह्यात 92 मच्छिमार संस्था असून 4735 सभासद आहेत. जिल्ह्यात कटला, राहू, माळ, सिगाडा व सायप्रिनस या प्रमुख जातीच्या मासळ्याचे संवर्धन करून विक्री केली जाते. वर्ष 2002-2003 मध्ये 2667 मे.टन मासळी पकडली गेली. त्याची किंमत 800 लक्ष रु. होती.

43) विकास कार्यक्रम :- जिल्ह्यात कटला, राहू, माळ, सिगाडा, व सायप्रिनस या जातीचे मत्स्य बीज मत्स्यसंवर्धनाकरिता वाटले जाते. या खरेजी मत्स्य पकडण्याकरिता सुधारीत नायलॉन ज्वळी यांचे वाटप होते; बारुळ, लोणी व कोडखेड येथे मत्स्यबीज उत्पादन प्रकल्प कार्यरत असून त्यामध्ये मत्स्यबीज उत्पत्ती होत आहे.

[6] विद्युतीकरण व वीज पुरवठा

44) शहर व खेडयांचे विद्युतीकरण :- जिल्ह्यामध्ये 2002-2003 अखेर पर्यंत कोणत्याही प्रकारचा विद्युत प्रकल्प स्थापन झालेला नाही. मात्र महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळातर्फे विज पुरविली जाते. मार्च 1996 अखेर जिल्ह्यातील सर्व नागरी केंद्रे व सर्व गावांचे विद्युतीकरण झाले असून त्यांची टक्केवारी 100 आहे.

45) शेतीकरीता पंपाचे विद्युतीकरण :- जिल्ह्यात शेतीकरीता विजेची मागणी वाढत्या प्रमाणावर आहे. मार्च 2003 अखेर 1182 विद्युतपंप बसविण्यात आले आहेत. पैकी जास्तीचे पंप विहीरीवर सर्वसाधारण विस्तार कार्यक्रमांतून पैशानुसार पंपांना विद्युत पुरवठा मागणीचे प्रमाणात क्रमवारीने करण्यात येते.

46) विद्युत वापर :- वर्ष 2002-2003 मध्ये एकूण 640870 हजार किलोवॅटस तास विज जिल्ह्यात वापरात आली. वापरानुसार टक्केवारी येणारे घटक घटक 17.68 % शेती 62.28 % औद्योगिक व सार्वजनिक विवाहती - 13.73 % व्यापार-4.04 % व इतर 2.27 %.

[7] खाखाने व कारखाने

47) जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे कोणत्याही प्रकारचे खनिज उत्पादन नाही, परंतु किनवट तहसिल मधील काही भागात हलक्या प्रतीच्या चुनखडीचे साठे आढळतात. ही चुनखडी एक सारख्या प्रतीची नसते व वाळू मिश्रीत असते. विटभट्ट्याकरीता माती, बांधकामाकरीता चालू व दगड मात्र उपलब्ध आहे. महसूल खात्यामार्फत दाखला देवून विटाकरीता माती व बांधकामासाठी दगड उ. घेतले जातात.

48) कारखाने :- नांदेड जिल्ह्यात 2002 मध्ये एकूण 341 नोंदणीकृत कारखान्यांपैकी 101 कारखाने बंद होते. उर्वरित 240 कारखान्यांमध्ये 323 कामगार होते. जिल्ह्यातील दरलाख लोकसंख्येशी औद्योगिक कामगारांचे प्रमाण 287 आहे.

49) विकास कार्यक्रम :- मराठवाडा औद्योगिक विकास मंडळाची नांदेड येथे 815 एकर जमीन असून मंडळामार्फत आतापर्यंत M.I.D.C. क्षेत्रात उद्योजकांना 233 प्लॉटचे वाटप करण्यात आले. व त्यापैकी ब-याचशा प्लॉटमध्ये कारखाने सुरु करण्यात आले. शिवाय सहकारी उद्योग वसाहती नांदेड, लोहा, धर्माबाद आणि देगलूर येथे आहेत. मोठ्या उद्योगाच्या विकासद्वारे लघु कुटीर उद्योगाची वाढ करण्याच्या दृष्टीने जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत प्रयत्न केला जात आहे. स्वयंरोजगारासाठी लघु व कुटीर उद्योग स्थापनेसाठी जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत सर्व प्रकारचे मार्गदर्शन मिळते. व राष्ट्रीयकृत बँकामार्फत उद्योजकांना कर्ज मिळण्यासाठी शिफारसही केली जाते. जिल्ह्यात सहकारी क्षेत्रातील नांदेड, धर्माबाद, लोहा, व देगलूर येथे प्रत्येकी 1 अशा 4 सहकारी औद्योगिक वसाहती व मराठवाडा विकास मंडळाच्या 2 लघु औद्योगिक वसाहती किनवट व उमरी येथे आहेत.

[8] रस्ते वाहतूक व दळणवळण

50) रेल्वे :- जिल्ह्यात दक्षिण मध्य रेल्वेची ब्रॉडगेज व मीटरगेज लाईन जात आहेत. काचीगुडा मनमाड रेल्वे लाईन व मुदखेड अदिलबाद हे लोहमार्ग जिल्ह्यातून जातात. व त्याची एकूण लांबी 208 कि.मी. आहे. धर्माबाद ते मनमाड पर्यंत लाईनचे ब्रॉडगेज मध्ये रूपांतर करण्यात आले आहे. तसेच मराठवाडयांच्या सर्वांगीण विकास साधण्याच्या दृष्टिकोनातून नांदेड येथे रेल्वेच्या विभागीय कार्यालयाची स्थापना करण्यात आली आहे.

51) रस्ते :- जिल्ह्यात मार्च 2003 अखेर वर्गीकृत रस्त्यांची लांबी 9797 कि.मी. आहे. त्यापैकी 1352 कि.मी. राज्य महामार्ग आहे. 2525 कि.मी. प्रमुख जिल्हा रस्ते असून 1258 कि.मी. इतर जिल्हा रस्ते आहेत. खेडयांच्या रस्त्यांची लांबी 3816 कि.मी. आहे. वरील सर्व रस्त्यांपैकी 4663 कि.मी. रस्त्यांचे डांबरीकरण झाले असून 3920 कि.मी. रस्ते खडीचे आहेत.

872 कि.मी. रस्ते इतर माल वापरून तयार केले आहेत. एकूण सर्व रस्ते विचारात घेता जिल्ह्यात दर 100 चौ.कि.मी. मध्ये 93.28 कि.मी. रस्ते येतात.

52) पृष्ठाकीत रस्त्यांना जोडलेली खडी (1.5 कि.मी. चे आत) :- जिल्ह्यात एकूण खेडयांपैकी मार्च 2003 अखेर 851 खेडी पृष्ठाकीत रस्त्यांना जोडलेली आहेत.

53) नोंदणीकृत वाहने :- मार्च 2003 अखेर जिल्ह्यात एकूण 88915 स्वयंचलीत वाहनांची नोंदणी करण्यात आली. वर्ष 2002 ची तुलना करता ही वाढ 12.88 %येते. एकूण वाहनांपैकी 69.82 % वाहने दुचाकी, 6.80 %मालवाहू मोटारी आणि 8.51 % जिप्स व मोटारी उर्वरित 14.87 % इतर वाहने होती.

54) मालवाहतूक :- जिल्ह्यात ब्रॉडगेज व मीटरगेज रेल्वेने मालाची वाहतूक होते. तसेच मालमोटारी मार्फत सुद्धा होते. नांदेड शहर उद्योगधंद्यात विकसित होत असल्याने माल वाहतूकीचा वेग वाढत आहे. नांदेड येथे 100 हून जास्त खाजगी मालवाहतूक यंत्रणा असून जिल्ह्याच्या मुख्य ठिकाणी दररोज 60 ते 110 मालमोटारीने मालाची वाहतूक होते.

55) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ :- महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या 2002-2003 वर्षात नांदेड जिल्ह्यात एकूण 463 बसेस 460 मार्गावर धावत होत्या. रस्त्यावर धावणा-या गाडयांची सरासरी संख्या 430 होती. व प्रवाशांची दैनिक सरासरी 1.88 लाख होती. पावसाळयात काही मार्ग/रस्ते बरोबर नसल्याने कमी केले जातात.

56) टपाल कार्यालये :- जिल्ह्यात 2002-2003 या वर्षात एकूण 468 टपाल कार्यालये व 24 तार कार्यालये होती. जिल्ह्यात सर्व खेडयांना टपाल सेवा उपलब्ध केली आहे. याकरिता काही फिरती टपाल कार्यालये आहेत. तर काही ठिकाणी अर्धवेळ कार्यालये आहेत.

57) दुरध्वनी व दुरध्वनी संयोजन केंद्रे :- नांदेड जिल्ह्यात 2003 अखेर 22 दुरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत. एकूण 81290 दुरध्वनी बसविलेले आहेत त्यांचे तहसीलनिहाय आकडेवारी पुढीलप्रमाणे.माहुर तहसीलमध्ये 1530, किनवट 4723, हिमायतनगर 1075, हदगाव 3845, अर्धापुर 2284,नांदेड 38816, मुदखेड 1689, भोकर 2469, उमरी 1328, धर्माबाद 1930, बिलोली 2190, नायगाव 3704, लोहा 2771, कंधार 4147, मुखेड 4120, व देगलूर 4669, दुरध्वनी आहेत

[9] कामगार व रोजगार

- 58) कारखान्यातील वाद :- जिल्ह्यात 1988 वर्षात फक्त 3 औद्योगिक संपाचे प्रकरण झाले. ज्यामुळे एकूण 2400 मनुष्य दिवस वाया गेले. दुर्घटनेमुळे मृत्यूचा कोणताही प्रकार न झाल्याची नोंद आहे.
- 59) रोजगार :- सेवायोजन कार्यालयाच्या आकडेवारीनुसार 2002-2003 वर्षात 55186 व्यक्ती कामावर होत्या पैकी 17866 व्यक्ती शासकीय कार्यालयात 24475 व्यक्ती स्थानिक संस्था मधून अथवा निमशासकीय कार्यालयात तर राहिलेली 12845 व्यक्ती खाजगी संस्थांमध्ये कामावर होती.
- 60) सेवायोजन कार्यालय :- नांदेड येथे सेवायोजन कार्यालय असून पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या उमेदवारांसाठी डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद येथे स्वतंत्र सेवायोजन कार्यालय आहे. मार्च 2003 अखेर सेवापटावर नोकरी मागणा-यांची नोंदविलेली संख्या 113010 होती. तसेच संदर्भ वर्षात नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या 13058 आहे. तर याच वर्षात 563 लोकांना सेवायोजन कार्यालयामार्फत नोक-या मिळाल्या.
- 61) तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी :- नांदेड येथे 1999 वर्षात दोन तंत्रनिकेतने आणि 2 अभियांत्रिकी महाविद्यालये व 13 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था होत्या. या खेरीज घर्माबाद, हदगांव, भोकर, आणि किनवट येथे प्रत्येकी 1 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. तंत्रनिकेतनामधून सिव्हील, मेकॅनिकल व इलेक्ट्रीकल शाखांच्या शिक्षणाची सोय आहे. तसेच अभियांत्रिकी महाविद्यालयामधून अँग्रो केमीस्ट्री, इलेक्ट्रॉनीक्स व इन्स्ट्रुमेंटेशन शाखांच्या शिक्षणाच्या सोयी आहेत.
- 62) ग्रामीण भागातील मजुरांना रोजगार :- ग्रामीण भागात लोहार, सुतार यांना सर्वसाधारणपणे 50 ते 60 रु.रोज तर चर्मकारांना 55 रु. रोज पडत होता. मात्र शेतमजुरांच्या दरात हंगामानुसार बदल होत जातात. सर्वसाधारणपणे 45 ते 60 रुपये पुरुषांना तर 30 ते 45 रुपये रोज स्त्रीयांना पडतो.
- 63) रोजगार हमी योजना :- ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतली आहे. त्यानुसार ग्रामीण भागात तळे, लहान व मध्यम पाटबंधा-याची कामे, भुसुधारणा वृक्षारोपण अशी उत्पादक कामे तसेच ज्या भागात अशी कामे उपलब्ध नसतील तेथे रस्त्यांची कामे काढली जातात. या कामावर मजुरांना 38.52 लक्ष मनुष्य दिवस काम वर्ष 2002-2003 मध्ये पुरविले गेले. या कामावर 47 रु. पासून 70 रु.पर्यंत मजुरी मजुरांना केलेल्या कामाच्या प्रमाणात मिळाली. वर्ष 2002-2003 मध्ये जिल्ह्यात रोजगार हमी योजनेवर 3165.34 लाख रु. खर्च करण्यांत आले.
- 64) जवाहर रोजगार योजना :- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती करिता केंद्रशासन पुरस्कृत जवाहर रोजगार योजना जिल्ह्यात राबविली जात आहे. या करिता ग्रामीण भागातील छोटी मोठी बांधकामे काढली गेली. वर्ष 2002-2003 मध्ये रु.501.22 लाख खर्चून 25.20 लाख मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती केली गेली.

[10] सहकार

- 65) संस्था व सभासद :- जिल्ह्यात 2002-2003 या वर्षा अखेर एकूण 3521 सहकारी संस्था होत्या व त्यांचे सभासद 8.76 लाख होते. या संस्थांपैकी कृषि पतसंस्था 27.15% बिगर कृषि पतसंस्था 7.67% इतर संस्था 65.18% आहेत. बिगर कृषि संस्थेत प्रामुख्याने नोकर वर्गाच्या पतसंस्थेचा समावेश होतो. एकूण संस्थांपैकी दुग्धउत्पादक संस्था 545 (15.48%) कर्मगार कंत्राट सहकारी संस्था 282 (8.01%) इतर औद्योगिक संस्था 94 (2.67%) मत्स्यव्यवसाय संस्था 92 (2.61%) ग्राहक सहकार गृहनिर्माण संस्था 746 (21.19%) या जिल्ह्यातील प्रमुख सहकारी संस्था आहेत. या शिवाय जिल्ह्यात 9 सहकारी कारखाने असून त्यांचे सभासद 58484 आहेत. त्याचप्रमाणे 4 सहकारी सूत गिरण्या आहेत. घरबांधणी संस्थांनी 7812 मंजूर बांधले. दुग्धव्यवसाय संस्थांनी 1283 लाख रुपयांची दुग्ध विक्री केली तर मच्छीमार संस्थांनी 800.03 लाख रु.ची मासाची पकडली. चालू 7 लाख कारखान्यातून 15.67 लाख मॅटन उत्पादक करण्यांत आले.
- जिल्ह्यात शेतक-यांनी पतभागणी पुरविण्याकरिता जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक असून दि. 31/3/2003 रोजी तिच्या 189 शाखा कार्यरत आहेत. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेमार्फत चालू वर्षात अल्पमुदतीचे 2085.7 लाख रु. कर्ज वाटप करण्यांत आले. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मुख्यत्वे करून शेतक-यांना सहकारी संस्थामार्फत लघु व मध्यम काळाकरिता कर्ज पुरवठा करते. शेतक-यांच्या जमीनी सुधारणेकरिता दिर्घकालीन कर्ज पुरवठा भुक्तिकास बँकेमार्फत शेतक-यांनाकर्ज वाटप करण्यांत येते.
- 66) व्यापारी व इतर बँका :- जिल्ह्यात एकूण 20 व्यापारी बँका 2002-2003 वर्षात कार्यरत होत्या. त्या बँकांच्या एकूण 192 शाखा होत्या. या शाखांपैकी 41 शाखा नांदेड व 21 शाखा इतर नागरी क्षेत्रात तर 130 शाखा इतर ग्रामीण क्षेत्रात कार्यरत होत्या.
- 67) सहकारी बँका :- जिल्ह्यात एकूण 8 सहकारी बँका 2003 या वर्षात कार्यरत असून त्या नागरी व ग्रामीण भागात एकूण 231 शाखा कार्यरत होत्या.
- 68) दर बँकामागे सरासरी लोकसंख्या :- जिल्ह्यात दर व्यापार बँकामागील शहरी लोकसंख्या 11110 येते. व ग्रामीण भागात 16764 लोकसंख्या येते.
- 69) ठेवी व कर्जाचे प्रमाण :- जिल्ह्यात 2002-2003 या वर्षात वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी 128485.00 कोटी रुपये होत्या. तर वाटप केलेले कर्ज 101715.00 कोटी रुपये होते.
- 70) अग्रक्रम विभागास कर्ज पुरवठा :- जिल्ह्यातील मार्गदर्शी बँकेमार्फत सर्व बँकांना कर्ज वाटपाचे लक्ष दिले जाते. 2002-2003 वर्षात या बँकेमार्फत 948.37 कोटी रुपये वाटण्यांत आले.
- 71) ग्राहक निर्देशांक :- नांदेड केंद्राच्या 1982 पायाभूत वर्ष धरल्यास मार्च 2003 मध्ये कामगारांचा ग्राहक किमतीचा सर्वसाधारण निर्देशांक 495 होता. तोच मार्च 2002 करिता 479 होता.

[11] शिक्षणाच्या सोई

72) प्राथमिक व माध्यमिक - जिल्ह्यात एकूण 2709 प्राथमिक शाळा, 423 माध्यमिक शाळा व उच्च माध्यमिक शाळा 2001-2002 मध्ये होत्या. प्राथमिक शाळेत व माध्यमिक शाळेत अनुक्रमे 463174 व 249390 विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळेत चालू वर्षी 10132 शिक्षक होते. म्हणजेच दर शिक्षकांमागे 44 विद्यार्थी होते. प्राथमिक शाळांच्या मानाने माध्यमिक शाळांची संख्या कमी आहे. तसेच माध्यमिक शाळातील विद्यार्थीपण कमी आहेत. 2001-2002 या वर्षी नांदेड जिल्ह्यात 2709 पूर्व माध्यमिक शाळा होत्या.

73) उच्च शिक्षण - वर्ष 1994 पासून नांदेड येथे स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापिठ कार्यरत झाले आहे. या विद्यापिठातर्गत 1) नांदेड, 2) परभणी, 3) लातूर जिल्ह्यातील महाविद्यालयांचा समावेश होतो. नांदेड येथे विज्ञान, वाणिज्य व कृषि शाखांचे महाविद्यालये आहेत. शिवाय वैद्यकीय, आयुर्वेद, अभियांत्रिकी व विधी महाविद्यालये आहेत व अध्यापक महाविद्यालयपण आहे. जिल्ह्यात सर्व तहसिलच्या ठिकाणी महाविद्यालये आहेत. जिल्ह्यात 2001-2002 मध्ये एकूण 99 उच्च माध्यमिक शाळेत 105394 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. तसेच जिल्ह्यातील एकूण 22 महाविद्यालयात 13669 विद्यार्थी शिक्षण घेत होते.

[12] वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

74) वैद्यकीय सेवा - जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा शासकीय संस्था, स्थानिक संस्था (जिल्हा परिषद) व खाजगी संस्थांमार्फत राबविण्यात येतात. नांदेड येथे श्री. गुरुगोविंदसिंगजी स्मारक शासकीय रुग्णालय व आयुर्वेद महाविद्यालयांचे रुग्णालय आहेत. जिल्ह्यात एकूण 16 रुग्णालय, 25 दवाखाने, 63 प्राथमिक आरोग्य केंद्र आणि 374 प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र आहेत. यामध्ये एकूण 325 डॉक्टर व वैद्य असून 824 परिचारीका आहेत. जिल्ह्यात एकूण 1473 खाटांची संख्या असून 1.74 लाख अंतररुग्णानी त्यांचा लाभ घेतला. तसेच 16.38 लाख बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यात आले.

75) कुटूंब कल्याण केंद्र - जिल्ह्यात कुटूंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्याकरिता मार्च 2003 अखेर 77 कुटूंब नियोजन केंद्रे होती. त्यापैकी 9 केंद्रे नागरी भागात तर 68 केंद्रे ग्रामीण भागात आहेत. कुटूंब कल्याण शस्त्रक्रिया 2002-2003 मध्ये 16769 करण्यात आल्या. त्यापैकी 16655 स्त्रीयांवर तर 114 शस्त्रक्रिया पुरुषांवर करण्यात आल्या.

76) पाणी पुरवठा - नांदेड जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे वर्ष 2003 मध्ये कटीणे गावांची संख्या 780 होती. एकूण गावांपैकी 1537 गावांना कायम स्वरुपी पाण्याची सोय केलेली आहे. संदर्भिय 1537 गावांत कुपनलिका, नळयोजना व विहीरी या साधनांद्वारे पाण्याची टंचाई दूर करण्यात आली. राहिलेल्या 780 गावांना ट्रॅक्टर, बैलगाडी व इतर साधनांद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला.

इतर कार्यक्रम

77) बाल संगोपन कार्यक्रम - नांदेड जिल्ह्यात माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत 2002-2003 वर्षी लस टोंचणी कार्यक्रमांद्वारे त्रिगुणी लस (डी.पी.टी.) पोलीयो, बी.सी.जी., गोवर, व्दिगुणी (डी.टी.) व धनुवात लस अनुक्रमे 66585, 67156, 66413, 56653, 66585, 187813 लस टोंचण्यात आली.

78) दुर्बल घटक - जिल्हा नियोजनात दुर्बल घटकांकरिता स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतात. अनुसूचित जाती व जमाती करिता जिल्हा ग्रामीण यंत्रणेमार्फत तसेच इतर योजनेमार्फत स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविला जातो. दुर्बल घटकांना विहीर खोदून देणे, विद्यार्थ्यांना वसतिगृहे, फी माफी, शिष्यवृत्ती, गणवेश वाटप व पुस्तक पेढ्या पुरविणे, बांधकामाकरिता कर्ज अनुदान, भुसूद्याणे करिता कर्ज व अनुदान शासकीय तसेच स्थानिक व निमशासकीय कार्यालयातून नोक-या पुरविणे इ.बाबी उपलब्ध करून दिल्या जातात. विशेष घटक योजनेतर्गत 2002-2003 वर्षाकरिता 1410.41 लक्ष रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. पण प्रत्यक्षात 1400.73 लक्ष रुपये खर्ची पडले.

79) मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे व आश्रमशाळा - नांदेड जिल्हा अदिवासी जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील अदिवासी विकासाकरिता खास अदिवासी उपयोजना राबविली जात आहे. वर्ष 2002-2003 मध्ये रुपये 884.24 लाखाच्या तरतुदीपैकी 276.63 खर्च करण्यात आले. अदिवासी विभागातील लोकांचे जीवनमान उंचावण्याच्या दृष्टीने शासनाने शासकीय आश्रमशाळा, वसतिगृहे, सेवायोजन अदिवासी गृहनिर्माण संस्था, स्वयंस्फूर्ती अनुदान आश्रमशाळा तसेच अनुदानावर अदिवासी कास्तकारांना किज पंप पुरवठा इ.सोई उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. आणि या सर्व सोई सवलती मिळवून देण्यासाठी प्रकल्प अधिकारी तथा अप्पर जिल्हाधिकारी, एकात्मिक अदिवासी विकास कार्यालय, किन्नवट हे कार्यालय कार्यरत आहे. जिल्ह्यात 15 अदिवासी आश्रमशाळा असून त्यातील विद्यार्थ्यांची संख्या 5961 होती.

[13] संकीर्ण

80) ग्रामपंचायती नगरपरिषदा व जिल्हा परिषद - जिल्ह्यात मार्च 2003 अखेर एकूण 1311 ग्रामपंचायती होत्या. त्यापैकी 1130 स्वतंत्र ग्रामपंचायती तर 181 गुप ग्रामपंचायती होत्या. वर्ष 2002-2003 मधील ग्रामपंचायतीची एकूण मिळकत व खर्च अनुक्रमे 1585 लाख व 1316 लाख आहेत.

जिल्ह्यात मार्च 2003 अखेर 1 महानगरपालिका व 11 नगरपरिषदा होत्या. या महानगरपालिका व नगरपरिषदांचे 2002-2003 मधील उत्पन्न व खर्च अनुक्रमे 6777 लाख व 4561 लाख रुपये आहेत. जिल्हा परिषद नांदेड अंतर्गत एकूण 16 पंचायत समित्या आहेत. जिल्हा परिषदेची 323098 लाख रु. उत्पन्न आणि त्याच काळातील खर्च 323098 लाख एवढा होता.

- 81) **घरबांधणी कार्यक्रम** :- जिल्ह्यात सिडका व हडका या संस्था मार्फत लघु मिळकत कूटबाकरिता व मध्यम उत्पन्न गटाकरीता घराचे गाळे बांधण्याचा कार्यक्रम राबविण्यात आलेला आहे. 2002-2003 वर्षात 20 कलमी कार्यक्रमांतर्गत इंदिरा आवास योजनेत 2374 घरे बांधण्यात आली.
- 82) **पोलीस व गुन्हे** :- मार्च 2003 अखेर जिल्ह्यात 35 पोलीस ठाणे व 21 आरूट पोस्ट आहेत. व एकूण पोलीस दलाची संख्या 2458 होती. त्यावर 2735.05 लाख रु. खर्च करण्यात आला. वर्ष 2003 मध्ये न्यायालयात 16639 गुन्हे नोंदण्यात आली.
- 83) **करमणूक** :- जिल्ह्यात मार्च 2003 अखेर कायम स्वरूपाची 16 सिनेमागृहे आहेत. पैकी एकटया नांदेड शहरात 6 आहेत. फिरत्या सिनेमागृहांची संख्या चालू वर्षात 5 होती. चित्रपटगृहाद्वारे करमणूक करायची एकूण वसुली चालू वर्षात 121.74 हजार रु. झाली. या खेरीज नांदेड येथे खुले नाटयगृह "कलामंदीर" व प्रतिभा नाटय मंदीर असून त्यात नाटकाच व गायनाचे कार्यक्रम होतात.
- 84) **अल्पबचत** :- वर्ष 2002-2003 या वित्तीय वर्षात नांदेड जिल्ह्यात अल्पबचत गुंतवणूकीसाठी 2900 लक्ष रु. चे जडिष्ट देण्यात आले होते. तथापि निव्वळ गोळा केलेली रक्कम 3451.73 लाख होती. त्यात प्रामुख्याने पुनरावृत्ती ठेव, राष्ट्रीय बचत पत्रे दोन ते सात मालिका, किसान विकास पत्रे या मध्ये गुंतवणूक करण्यात आली.

[14] धार्मिक स्थळे व पर्यटन

85) नांदेड हे शहर महाराष्ट्रातील प्रमुख शहरांपैकी एक आहे. नांदेड हे महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्यांपैकी एक असणा-या गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड येथील श्री. गुरु गोविंदसिंघजी गुरुद्वारा धार्मिक महत्वाच्या दृष्टीने भारतात अमृतसरच्या गुरुद्वारानंतर दुस-या क्रमांकावर येतो. देशाच्या सर्व भागातून व परदेशातूनही शिख संप्रदायाचे लोक या गुरुद्वाराच्या दर्शनासाठी नांदेडला भेट देतात. विशेषतः होळी व वसरा सणाच्या वेळी शिख मोठया प्रमाणावर नांदेड येथे जमतात. व नांदेड शहरात त्यांच्या मोठया मिरवणुका निघतात. या जिल्ह्यात किन्नवट तहसिल मधील माहूर येथे रंणुका मातेचे मंदीर व त्यांचे जवळच माहुरगड किल्लाही आहे. पलीकडून दत्तशिखर येथे दत्तात्रयाचे मंदीर व त्याचे पलीकडून अनुसया मातेचे मंदीर आहे. तसेच कंधार तहसिलमध्ये भालेगाव येथे खंडोबाचे मंदीर असून सर्वसाधारणपणे मार्गशीर्ष महिन्यात येथे यात्रा भरते. या दोन्ही संस्थानांना भेटी देण्यासाठी महाराष्ट्रातून व महाराष्ट्रा बाहेरून मोठया प्रमाणावर भाविक लोक देवदर्शनासाठी येतात.

* * समाप्त * *

भाग - ॥

जिल्हा सांख्यिकी गोपवारा



विविध माहितीचे

सांख्यिकीय

तपते



1991 च्या जनगणनेनुसार ताजुकामार क्षेत्रात घरे, व 2001 जनगणनेनुसार लोकसंख्या

जिल्हा नांदेड												
अक्र	तहसिल	बाब	क्ष.ची.कि. मी.	घरे	गावे संख्या	शहरे	वापरा	कुटुंबे	लोकसंख्या			
				ची.कि मध्ये लोक संख्या	वस्ती अस लेले	आसा ड	संख्या	तील निवास गृहे संख्या 000	संख्या 000	एकूण	पुरुष	स्त्रि
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	माहुर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	93	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86729	44705	42024
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	93	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86729	44705	42024
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	किनवट	एकूण	2076.9	117	190	9	1	46	46	210547	107458	103090
		ग्रामीण	2063.2	107	190	9	0	42	42	185680	94758	90922
		नांगरी	13.07	1600	0	0	1	4	4	24867	12699	12168
3	हिमायतनगर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	73	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	88908	45602	43306
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	73	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	88908	45602	43306
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	एकूण	1556.6	169	154	6	1	42	47	223408	114794	108614
		ग्रामीण	1530.9	161	154	6	0	44	44	200080	102678	97402
		नांगरी	25.7	641	0	0	1	3	3	23328	12116	11212
5	अर्धापूर	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	56	6	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	98635	50809	47826
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	56	6	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	98635	50809	47826
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	एकूण	1022.8	567	93	8	3	94	95	598968	311937	287031
		ग्रामीण	995.7	257	93	8	0	42	43	160702	83242	77460
		नांगरी	27.1	11929	0	0	3	51	52	438266	228695	209571
7	मुदखेड	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	53	2	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	97322	50111	47211
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	53	2	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	78618	40244	38374
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	18704	9867	8837
8	भोकर	एकूण	1034.4	170	83	2	1	32	32	119155	60934	58221
		ग्रामीण	1026.1	163	83	2	0	30	30	119155	60934	58221
		नांगरी	8.3	1004	0	0	1	2	2	0	0	0

जिल्हा नांदेड												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
9	उमरी	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	66	1	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86172	43813	42359
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	66	1	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	75021	38043	36978
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	11151	5770	5381
10	धर्माबाद	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	54	5	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	86331	43581	42759
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	54	5	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	56395	28363	28032
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	29936	15218	14718
11	बिलोली	एकूण	1459.5	234	89	9	3	61	62	153731	78660	75071
		ग्रामीण	1380.5	213	89	9	0	53	54	125946	64527	61419
		नांगरी	79.0	602	0	0	3	8	8	27785	14133	13652
12	नायगाव(खे)	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	90	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	160944	82831	78113
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	90	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	160944	82831	78113
		नांगरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	एकूण	उ.ना.	उ.ना.	125	3	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	207407	106602	100805
		ग्रामीण	उ.ना.	उ.ना.	125	3	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	187272	96215	91057
		नांगरी	उ.ना.	उ.ना.	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	20135	10387	9748
14	कंधार	एकूण	1629.4	216	127	4	2	59	59	206333	106952	99381
		ग्रामीण	1624.2	198	127	4	0	54	54	185608	95965	89643
		नांगरी	5.2	6097	0	0	2	5	5	20725	10987	9738
15	मुखेड	एकूण	875.1	234	151	0	1	35	35	242986	124776	118210
		ग्रामीण	842.0	220	151	0	0	32	32	217050	111417	105633
		नांगरी	33.1	594	0	0	1	3	3	25936	13359	12577
16	देगलूर	एकूण	678.6	251	115	8	1	31	31	200582	102737	97845
		ग्रामीण	659.6	201	115	8	0	25	25	152558	78114	74444
		नांगरी	19.0	1959	0	0	1	6	6	48024	24623	23401
जिल्हा एकूण	एकूण	10502.0	222	1612	75	13	404	407	2868158	1476301	1391857	
	ग्रामीण	10290.9	177	1612	75	0	321	394	2179301	1118447	1060854	
	नांगरी	211.1	2398	0	0	13	82	83	688857	337854	331003	

आधार 1991 व 2001 ची जनगणना

टिप 1. क्षेत्रफळ 1981 च्या जनगणना व लोकसंख्या 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे

- नवनिर्मित ताबुक्यासाठी रकाना 4,5,8,9, व 10 ची आकडेवारी स्वतंत्र उल्लेख नाही त्यामुळे नवनिर्मित ताबुक्याची माहिती पुन्हा ताबुक्यामध्ये समाविष्ट आहे.
- जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या आकडेवारीचा आधार सर्व्हर जनरल ऑफ इंडिया हा असल्याने व सहसिल च्या एकूण क्षेत्रफळाचा आधार निरिक्षक भूमी अभिलेख हा असल्यामुळे तहसिलच्या ग्रामीण क्षेत्रफळाची बेरीज जिल्ह्याच्या बेरजेशी जुळणार नाही.

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा नांदेड 1951 त 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकात

अ.क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	महुर	2001	86729	86729	0	44705	44705	0	42024	42024	0
2	किनवट	2001	210547	185680	24867	107457	94758	12699	103090	90922	12168
		1991	243	221	22	124	112	11	119	109	10
		1981	199	183	16	101	92	9	98	90	8
		1971	156	145	11	79	73	6	77	72	5
		1961	117	110	7	58	55	4	59	55	4
		1951	88	83	5	44	43	3	44	41	3
3	हिनायतनगर	2001	88908	88908	0	45802	45802	0	43306	43306	0
4	हदगाव	2001	223408	200080	23328	114794	102878	12116	108814	97402	11212
		1991	263	247	16	134	126	9	129	121	8
		1981	208	197	11	108	100	8	103	98	5
		1971	170	163	7	86	82	4	84	81	3
		1961	137	132	6	69	66	3	68	66	3
		1951	109	100	9	55	50	5	54	50	4
5	आर्घापुर	2001	98635	98635	0	50809	50809	0	47826	47806	0
6	नांदेड	2001	598968	160702	438266	311937	83242	228695	287031	77460	209571
		1991	579	256	323	301	132	169	279	125	154
		1981	388	187	201	201	98	105	187	91	96
		1971	271	137	134	142	71	71	129	66	63
		1961	196	109	88	102	55	46	95	53	41
		1951	163	82	71	83	47	37	79	46	34
7	मुदखेड	2001	97322	78618	18704	50111	40244	9867	47211	38374	8837
8	भोकर	2001	118155	118155	0	60934	60934	0	58221	58221	0
		1991	176	167	9	90	85	5	86	82	4
		1981	134	128	7	68	64	4	66	63	3
		1971	110	105	5	56	53	3	54	52	2
		1961	88	84	4	44	42	2	44	42	2
		1951	73	68	5	36	33	3	37	34	2
9	उमरी	2001	86172	75021	11151	43813	38043	5770	42359	36878	5381

तक्ता क्र.1.२ पुढेचालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकात

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
10	धर्माबाद	2001	86331	56395	29936	43581	28363	15218	42750	28032	14718
11	बिलोली	2001	153731	125946	27785	78660	64527	14133	75071	61419	13652
		1991	341	294	48	175	150	24	167	144	23
		1981	266	227	39	135	115	20	131	112	19
		1971	123	192	31	113	97	16	110	95	15
		1961	176	153	23	88	77	12	88	876	12
		1951	151	130	22	75	65	11	76	65	11
12	नायगाव(खे)	2001	160844	160944	0	82831	82831	0	78113	78113	0
13	लोहा	2001	207407	187272	20135	106602	98215	10387	108805	91057	9748
14	कधार	2001	206333	185608	20725	106952	95965	10987	89381	89643	9738
		1991	353	321	32	182	165	17	171	156	15
		1981	288	254	13	136	130	6	130	125	6
		1971	222	213	9	114	109	5	108	104	5
		1961	173	167	7	89	86	3	84	81	3
		1951	145	138	9	74	69	4	71	67	5
15	मुखेड	2001	242866	217050	25936	124776	111417	13359	118210	105633	12577
		1991	205	185	20	105	95	10	99	90	9
		1981	157	143	14	80	73	7	77	70	7
		1971	134	125	9	69	64	5	67	61	6
		1961	101	95	7	52	48	3	50	46	3
		1951	82	76	6	42	39	3	40	37	3
16	देगलूर	2001	200582	152558	48024	102737	78114	24623	97845	74444	23401
		1991	170	133	37	87	68	19	83	65	18
		1981	130	102	28	66	52	14	64	51	13
		1971	111	89	22	57	45	11	54	44	10
		1961	90	75	15	46	38	8	44	37	7
		1951	72	61	12	37	31	6	36	30	6
जिल्हा एकूण		2001	2868158	2179301	688857	1476301	1118447	337854	1391857	1060854	331003
		1991	2330	1824	506	1198	933	265	1132	891	242
		1981	1749	1421	328	892	722	171	857	700	157
		1971	1398	1171	228	715	595	120	683	575	108
		1961	1080	924	156	548	467	81	532	457	75
		1951	884	746	138	446	375	71	438	370	68

तक्ता क्र.1.2 पुढे चालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे. हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकतात

जिल्हा नांदेड

अक्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौकिमी मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषा मागील स्त्रियांचे प्रमाण	दर दश वार्षिक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	माडुर	2001	उ.ना	940	0	0	0
2	किनवट	2001	उ.ना	959	-13.16	-15.83	+13.63
		1991	117	962	+22.19	+21.21	+33.02
		1981	96	970	+27.50	+25.48	+55.51
		1971	75	975	+33.22	+32.33	+46.72
		1961	56	1000	+32.79	+32.15	+43.39
		1951	42	1000	0	0	0
3	हिमायतनगर	2001	उ.ना	950	0	0	0
4	हदगांव	2001	उ.ना	946	-15.20	-19.02	+43.75
		1991	169	963	+26.30	+25.07	+48.05
		1981	134	972	+22.42	+21.30	+46.58
		1971	109	977	+24.10	+23.54	+37.47
		1961	88	985	+26.32	+32.09	+38.12
		1951	70	982	0	0	0
5	आर्धापूर	2001	उ.ना	941	0	0	0
6	नांदेड	2001	उ.ना	920	+3.45	-37.10	+35.60
		1991	567	927	+49.34	+37.08	+60.72
		1981	379	930	+43.09	+36.38	+49.95
		1971	265	908	+38.13	+26.15	+52.97
		1961	192	931	+20.29	17.71	23.64
		1951	160	952	0	0	0
7	मुदखेड	2001	उ.ना	942	0	0	0
8	भांकर	2001	उ.ना	955	-32.38	-28.74	-1
		1991	170	955	+31.06	+31.33	+25.81
		1981	130	971	+22.16	+22.02	+24.90
		1971	106	964	+24.59	+24.87	+19.68
		1961	85	+1000	+21.10	+23.36	-9.95
		1951	70	1028	0	0	-7.36
9	उमरी	2001	उ.ना	967	0	0	0

तक्ता क्र.1.2 पुढे चालू

1951 पासून च्या लोकसंख्या मधील दशवार्षिक फरक

1951 ते 1991 च्या लोकसंख्येचे आकडे हजारात व 2001 चे आकडे पूर्ण अंकात

जिल्हा नांदेड

1	2	3	13	14	15	16	17
10	धर्माबाद	2001	उ.ना	981	0	0	0
11	बिलोली	2001	उ.ना	954	-84.83	-57.14	-41.66
		1991	234	952	+28.34	+29.16	+23.46
		1981	182	970	+19.52	+18.34	+27.03
		1971	152	973	+26.42	+25.69	+31.23
		1961	121	1000	+16.37	+17.98	+6.99
		1951	104	1013	0	0	0
12	नायगाव(खै)	2001	उ.ना	943	0	0	0
13	लोहा	2001	उ.ना	943	0	0	0
14	कंधार	2001	उ.ना	929	-41.64	-42.05	-34.37
		1991	216	934	+32.26	+26.20	+157.40
		1981	164	956	+19.80	+19.20	+33.58
		1971	137	947	+28.30	+27.87	+39.08
		1961	106	944	+19.58	+22.46	+25.42
		1951	89	959	0	0	+49.41
15	मुखड	2001	उ.ना	947	+18.76	+17.35	+32.02
		1991	234	946	+30.21	+29.23	+40.27
		1981	180	963	+16.90	+14.36	+51.30
		1971	145	971	+32.46	+31.93	+40.05
		1961	116	962	+23.62	+25.35	+3.20
		1951	94	952	0	0	-6.15
16	देगलूर	2001	उ.ना	952	+17.91	+14.78	+29.06
		1991	251	954	+30.85	+29.81	+34.70
		1981	192	970	+17.15	+14.74	+27.05
		1971	164	947	+23.42	+18.54	+48.56
		1961	132	957	+24.45	+24.10	+26.30
		1951	106	973	0	0	+37.15
जिल्हा एकूण		2001	उ.ना	943	+23.08	+19.46	+36.10
		1991	222	945	+33.21	+20.33	+54.38
		1981	107	964	+25.17	+21.54	+43.68
		1971	132	955	+29.46	+26.60	+46.40
		1961	104	971	+22.96	+23.96	+13.70
		1951	86	980	12.65	+5.25	+18.48

टिप 1.आकडे-पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

2)2001 च्या जनगणनेनुसार क्षेत्रफळ उपलब्ध नसल्यान रकाना 13 मध्ये उ.ना.देण्यात आलेले आहे.

3)नवनिर्मित तालुक्याचे 1991 नुसार लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे रकाना क्र.15, 16, 17 ची माहिती जुन्या तालुक्यानुसारच नवीन तालुक्याची देण्यात आली आहे.

4)1991 जनगणना क्षेत्रफळाचे आकडे घेवून स्तंभ क्र.13 मध्ये 1991 ची दर चौ.कि.मी.लोकसंख्या काढण्यांत आली आहे करिता ही आकडेवारी अस्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार 1951,1961,1971,1981, 1991, 2001 ची जनगणना.(अस्थायी)

तक्ता क्र.1.3

1991 च्या जनगणन प्रमाण लाकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण
(लोकसंख्या शंभरात)

जिल्हा नांदेड

क्र.	तहसील	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	13	16	30	107	62	452	47	63
2	हजगाव	8	11	44	163	76	549	67	954
3	किनवट	12	15	65	235	95	708	60	816
4	भाकर	2	2	30	108	55	399	50	691
5	विलोली	7	8	35	123	63	480	90	1128
6	वेगलूर	4	5	14	50	37	287	27	378
7	मुखड	2	2	27	105	39	290	60	837
8	कंधार)	0	5	38	149	78	569	81	1104
9	लोहा)								
जिल्हा एकूण		53	62	283	1045	505	3734	472	6551

तक्ता क्र.1.3 पुढे चालू

1991 च्या जनगणन प्रमाण लाकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण
(लोकसंख्या शंभरात)

जिल्हा नांदेड

क्र.	तहसील	वस्ती असलेले गावे								
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व आघेक		एकूण		
		संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	संख्या	लो संख्या	एकूण गावे संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	नांदेड	27	776	7	420	1	148	187	2562	10
2	हजगाव	20	575	1	83	1	134	217	2469	10
3	किनवट	12	320	2	120	0	0	946	2212	12
4	भाकर	10	271	0	0	1	203	148	1675	3
5	विलोली	31	849	4	237	1	109	221	2938	15
6	वेगलूर	18	502	2	107	0	0	102	1329	9
7	मुखड	19	556	1	60	0	0	148	1850	0
8	कंधार)	40	1148	4	232	0	0	246	3208	6
9	लोहा)									
जिल्हा एकूण		177	4998	21	1259	4	593	1515	18242	65

जिल्हा आरूढे पुर्णकाल केल्याने बेरजा कडचित जुळगार नाहीत.
आधार 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्र. 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे तालूकावार वर्गीकरण

जिल्हा नांदेड		लोकसंख्या हजारात													
अक्र	तहसिल	लोकसंख्याप्रमाणे शहराची संख्या													
		5000 पेक्षा कमी	5000 ते 9999	10000 ते 19999	20000 ते 49999	50000 ते 99999	100000 हून अधिक	एकूण शहरे							
		संख्या	लो. संख्या	संख्या	लो. संख्या	संख्या	लो. संख्या	संख्या	लो. संख्या	संख्या	लो. संख्या	संख्या	लो. संख्या	संख्या	लो. संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	नांदेड	0	0	0	0	1	14	1	34	0	0	1	275	3	323
2	हदगाव	0	0	0	0	1	16	1	0	0	0	0	0	1	6
3	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0	0	1	2
4	भोकर	0	0	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
5	बिलोली	0	0	0	0	2	24	1	24	0	0	0	0	3	4
6	देगलूर	0	0	0	0	0	0	1	37	0	0	0	0	1	1
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0	1	1
8	कंधार)	0	0	0	0	2	32	0	0	0	0	0	0	2	2
9	लोहा)														
	जिल्हा एकूण	0	0	1	8	6	86	5	137	0	0	1	275	13	3

टि. आकडे पुर्णकांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नहीत.
अक्षर 1991 ची जनगणना.

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा नांदेड

आकडे शंभरत

अ.क्र.	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुतजर्घन जंगलकाम मासमारी शिकारी फळबाग मले ई.	खाणकाम व दगड खाणकाम करणारे	वस्तुनिर्माण प्रक्रियासेवा व दुरुस्ती ई.धरगुती उद्योगात कामकरणारे	घरगुती उद्योगा व्यतीरिक्त इतर उद्योग	बांधकाम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	नांदेड	ग्रामीण	442	423	12	1	9	55	25
		नागरी	30	50	12	0	13	146	79
		एकूण	472	473	23	1	22	201	103
2	इंदगाव	ग्रामीण	106	557	7	0	12	15	8
		नागरी	7	23	1	0	1	4	3
		एकूण	512	580	8	0	12	19	11
3	किंनवट	ग्रामीण	176	539	11	0	9	13	6
		नागरी	6	17	3	0	1	5	3
		एकूण	382	556	14	0	10	17	9
4	भोकर	ग्रामीण	341	304	8	1	10	19	9
		नागरी	2	6	0	0	1	3	1
		एकूण	343	310	9	1	11	21	10
5	बिलोली	ग्रामीण	514	602	16	1	19	32	11
		नागरी	28	71	3	1	7	10	4
		एकूण	541	673	19	1	26	42	15
6	दंगलूर	ग्रामीण	193	310	12	0	6	9	4
		नागरी	11	28	2	0	3	10	4
		एकूण	205	337	14	0	9	19	8
7	मुखेंड	ग्रामीण	333	347	14	0	11	11	8
		नागरी	6	13	2	0	1	4	2
		एकूण	339	361	16	1	12	15	10
8	कंधार	ग्रामीण	599	520	12	1	18	21	13
		नागरी	14	21	2	0	4	6	4
9	लोहा	ग्रामीण	613	542	14	1	21	27	17
		एकूण	3305	3602	91	5	93	174	84
जिल्हा	एकूण	ग्रामीण	3305	3602	91	5	93	174	84
		नागरी	103	230	25	1	31	87	101
		एकूण	3407	3832	116	6	124	361	184

तक्ता क्र 1.5 पुढे चालू

अक्र	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			व्यापारआणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठ वण आणि दळणवळण	इतरकाम करणारे	एकूणमुख्यता कामकरणारे ४ ते १३बेरीज	सीमांतिक कामकरणारे	एकूणकाम न करणारे	एकूणलोक संख्या१४ ते १६बीबेरीज
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	नांदेड	ग्रामीण	32	11	47	1056 (41.24)	119	1386 (50.70)	2562
		नागरी	184	73	211	798 (24.69)	39	2396 (74.11)	3233
		एकूण	216	84	259	1855 (32.01)	158	3782 (65.27)	5794
2	हदगांव	ग्रामीण	26	4	36	1170 (47.41)	92	1206 (48.87)	2469
		नागरी	7	1	9	55 (33.25)	2	108 (65.45)	165
		एकूण	33	5	44	1225 (46.52)	94	1314 (49.91)	2633
3	किनवट	ग्रामीण	23	4	41	1021 (46.16)	86	1105 (49.91)	2212
		नागरी	12	4	12	62 (28.43)	1	156 (71.33)	219
		एकूण	35	7	52	1083 (44.56)	87	1262 (51.88)	2432
4	भोकर	ग्रामीण	22	6	29	749 (44.42)	66	860 (51.34)	1675
		नागरी	5	1	5	25 (29.69)	1	57 (68.95)	83
		एकूण	27	8	34	774 (44.01)	67	917 (52.18)	1758
5	बिलोली	ग्रामीण	33	7	51	1285 (43.74)	178	1475 (50.19)	2938
		नागरी	22	4	23	172 (36.22)	9	294 (61.88)	476
		एकूण	55	11	74	1458 (42.69)	187	1769 (51.82)	3414
6	दंगलूर	ग्रामीण	13	3	21	570 (42.91)	136	622 (46.83)	1329
		नागरी	24	5	22	109 (19.37)	5	258 (69.24)	372
		एकूण	36	8	43	680 (39.95)	141	880 (51.73)	1701
7	मुखेड	ग्रामीण	22	4	33	784 (42.37)	157	909 (49.13)	1850
		नागरी	10	2	12	53 (27.22)	6	137 (69.72)	196
		एकूण	33	6	45	837 (40.91)	163	1046 (51.11)	2046
8	कंधार	ग्रामीण	26	8	48	1266 (39.45)	257	1686 (52.55)	3208
9	लोढा	नागरी	16	3	18	89 (28.02)	5	223 (70.37)	317
		एकूण	43	11	66	1354 (38.42)	263	1909 (54.15)	3525
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	197	47	305	7902 (43.32)	1091	9249 (50.70)	18242
		नागरी	280	94	312	1364 (26.95)	68	3630 (71.71)	5061
		एकूण	477	141	617	9266 (39.76)	1159	12879 (55.27)	23304

टिप १.आकडे पुर्णकांत केल्यान बेरजा कवाचिन जुळणार नाहीत.२. आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अक्षरपेक्षा कमी आहेत.

क्रमातील आकडे एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी दर्शविताना.आकार 1991 ची जनगणना .

तक्ता क्र.1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्यागट क्षेत्र निहाय विभागी

जिल्हा नाव	आकडे हजारात											
	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	397	303	700	29	6	35	49	6	55	476	315	790
	(84)	(96)	(80)	(6)	(2)	(4)	(10)	(2)	(7)	(100)	(100)	(100)
नागरी	22	14	36	28	4	32	62	7	69	112	24	136
	(20)	(57)	(26)	(25)	(16)	(23)	(55)	(27)	(50)	(100)	(100)	(100)
एकूण	419	317	736	57	10	67	111	12	124	588	339	927
	(71)	(93)	(79)	(10)	(3)	(7)	(19)	(4)	(13)	(100)	(100)	(100)

टिप:- कसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींची (पुरुष/स्त्रिया/एकूण) टक्केवारी दर्शविताना.

आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.6 अ

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991

आकडे पूर्ण अंकात

जिल्हा नाव

वय	सर्ववयोगट	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	2330374	688979	275828	198171	183741	176805	154516	136023	117488
ग्रामीण	1824234	547681	212209	146240	141563	137398	120749	105383	93200
नागरी	506140	141298	63619	51931	42178	39407	33767	30640	24288

तक्ता क्र.1.6 अ पुढे चालू

वय	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80 व त्यावरील	वय अनिर्दिशित
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19
एकूण	90788	84609	52452	66591	32940	30893	10190	18680	6680
ग्रामीण	72508	68813	42500	54220	27320	25930	8380	15690	4450
नागरी	18280	15796	9952	12371	5620	4963	1810	2990	2230

आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.6 ब

लोक संख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण जनगणना 1991

आकडे शंभरात

जिल्हा नाव

वय	सर्वधर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	शिख	मुस्लिम	इतर	धर्मनसलेले
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	23304	2461	12	17913	35	80	2842	2	17
ग्रामीण	18242	1801	2	15053	13	16	1346	1	11
नागरी	5062	661	11	2861	22	64	1496	1	6

टिप आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार 1991 जनगणना

तक्ता क्र.1.7

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करीता आकडेवारी

जिल्हा नांदेड

आकडे हजारात

अक्र.	तहसिल	बाब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	नांदेड	एकूण	91	47	44	16	9	8	107	56	52
		ग्रामीण	47	24	23	8	4	4	55	28	27
		नागरी	45	23	21	8	4	4	52	27	25
2	हदगाव	एकूण	33	17	16	42	22	21	75	38	37
		ग्रामीण	31	16	15	43	21	20	73	37	36
		नागरी	2	1	1	0	0	0	2	1	1
3	किनवट	एकूण	22	11	11	72	36	36	94	48	46
		ग्रामीण	18	9	9	71	36	35	89	45	44
		नागरी	4	2	2	2	1	1	5	3	3
4	भांकर	एकूण	33	17	16	34	18	17	68	35	33
		ग्रामीण	31	16	15	34	17	16	65	33	32
		नागरी	2	1	1	0	0	0	2	1	1
5	बिलोली	एकूण	79	40	39	43	22	21	122	62	60
		ग्रामीण	73	37	36	33	17	16	107	54	52
		नागरी	6	3	3	9	5	5	15	8	7
6	देगलूर	एकूण	49	25	24	27	14	13	76	39	37
		ग्रामीण	44	22	21	23	12	11	67	34	33
		नागरी	5	3	2	4	2	2	9	5	4
7	मुखेड	एकूण	49	25	24	21	11	10	70	36	34
		ग्रामीण	46	23	22	19	10	9	65	33	32
		नागरी	3	2	2	2	1	1	5	3	2
8	कंधार	एकूण	67	35	32	20	11	9	87	45	41
9	लोहा	ग्रामीण	61	32	30	19	11	9	81	42	38
		नागरी	6	3	3	0	0	0	6	3	3
जिल्हा एकूण	एकूण	एकूण	423	217	206	276	142	134	699	359	340
		ग्रामीण	351	180	171	250	128	122	601	308	293
		नागरी	72	38	34	26	12	13	98	51	47

टिप आकडे पुर्णक्रांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.०- आकडे दिलेल्या प्रमाणकांच्या अद्यपि कमी आहेत. आधार 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्र.1.8

मिती/छपरे या साठी वापरलेल्या साधन-सामग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण

1991 च्या जनगणनेनुसार

जिल्हा नांदेड

अक्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीणसंख्या	नागरीसंख्या
1	2	3	4	5
	एक एकूण जनगणना घरे	502010	395935	106075
1.	मितीची सामग्री : गवत,पाने,वेळू व बांबू	76960	72115	4845
2.	माती	135635	120035	15600
3.	कच्चा विटा	26020	13100	12920
4.	लाकूड	9505	5450	4055
5.	पक्का विटा	94635	43640	50995
6.	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किवा इतर धातूची पत्रे	2595	1355	1240
7.	दगड	139325	130290	9035
8.	सिमेंट कॉन्क्रीट	5560	4510	5050
9.	वर उल्लिखिलेल्या व्यतीरिक्त वापरलेली इतरसामग्री	7730	5395	2335
	दोन : छपरासाठी वापरलेली सामग्री			
1.	गवत,पाने,वेळे,माती,कच्चा विटा किंवा बांबू	70100	66220	3880
2.	कयले तक्ती,दगड,कंकर	179475	162400	17075
3.	पन्हाळीचे लोखंडीपत्रे,जरत किंवा धातूचे पत्रे	173005	125270	47735
4.	असबूस्टोस सिमेंट पत्रे	9220	3820	5400
5.	विटा व घुना	5785	4295	1490
6.	दगड	1790	1360	430
7.	प्रचलित सिमेंट कॉन्क्रीट	67065	11060	26005
8.	वर उल्लिखिलेल्या व्यतीरिक्त वापरलेली इतरसामग्री	25570	21510	4060

आधार 1991 ची जनगणना

जिल्हा नाव	1991 च्या जनगणनेनुसार			
अक्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीणसंख्या	नागरीसंख्या
1	2	3	4	5
1	एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	321495 302420 12520 6555	78345 49405 26695 2245	399840 351825 39215 8800
2	१ ते २ व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	34155 30410 2545 1200	8475 3740 4455 280	42630 34150 7000 1480
3	३ ते ५ व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	137890 128360 6265 3265	31265 16740 13465 1060	169155 145100 19730 4325
4	६ ते ८ व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	110710 105695 3250 1765	26210 18615 6885 710	136920 124310 10135 2475
5	९ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटूंबे एक एकूण कुटूंबे दोन घराच्या मालकीबाबतची स्थिती अ) स्वतःची घरे असलेली ब) भाड्याच्या घरात राहणारी क) इतर	38740 37955 460 325	12395 10310 1890 195	51135 48265 2350 520

टिप या तक्त्यामध्ये संस्था कुटूंबांचा समावेश नाही. क्यामुळे एकूण कुटूंबांची संख्या जुळणार नाही.

२) या तक्त्यातील कुटूंबांच्या संख्येत बेघर कुटूंबांचा समावेश नाही. क्यामुळे एकूण कुटूंबांची संख्या जुळणार नाही.

३) आधार 1991 जनगणना.

तक्ता क्र.1.10
जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा नांदेड		1991 ची जनगणना						
अक्र	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर	इतरवापरासह	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटन घरे इत्यादी	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटन घरे इत्यादी	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	502010	31940	383645	4760	7445	2285	1460
2	ग्रामीण	395935	20515	308380	3765	6115	1865	775
3	नागरी	106075	11425	75265	995	1330	420	685

तक्ता क्र.1.10 पुढे चालू

अक्र	बाब	उपहारगृह सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे/कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादी	रेस्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृह	करमणूक पंचायतघरे सांस्कृतिक केंद्र इ.पुजा स्थाने सोडून	पुजास्थाने देवळे, चर्च, मशीद, गुरद्वारे वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	11665	3280	7940	1225	520	4020	41825
2	ग्रामीण	5950	2080	4150	670	385	3415	37870
3	नागरी	5715	1200	3790	555	135	605	3955

आधार:- 1991 ची जनगणना

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2000-2001 *		वर्ष 2001-2002 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	7111117	6759997	8958022	8515708
2	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	843045	828630	960365	943944
3	मासेमारी	114496	100958	115000	101403
4	खान व दगड खानकाम	60452	46863	60480	46885
	एकूण प्रथमिक क्षेत्र (अ)	8129110	7736448	10093867	9607940
5	नोदणीकृत उद्योग	1820400	1455951	1911171	1528550
6	अनोदणीकृत उद्योग	1918287	1579489	2485215	2046292
7	बांधकाम	2758990	2638046	3069740	2935172
8	वीज, वायू(गॅस) व भाणीपुरवठा	517246	338444	932873	610396
	एकूण द्वितीय क्षेत्र (ब)	7014924	6011931	8398999	7120410
9	रेल्वे	99140	* 77649	105943	82918
10	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	1213749	935476	1321912	1018841
11	दळणवळण	822747	665631	873501	708692
12	व्यापार, हॉटेल्स व उपहार गृह	5751642	5579945	6631688	6433722
13	बँका व विमा उद्योग	4953719	4688022	5626279	5312517
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसायिक सेवा	4159292	3544907	4267019	3636723
15	सार्वजनिक प्रशासन	1729955	1535325	1825100	1619772
16	इतर सेवा	3473512	3324778	4765757	4561688
	एकूण तृतीय क्षेत्र (क)	22203757	20351733	25417206	23372873
	एकूण जिल्हा उत्पन्न(अ+ब+क)	37347790	34100112	43910072	40101223
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रूपये)	13117	11976	15147	13833
	एकूण राज्य उत्पन्न	2388751747	2130402147	2714061839	2418770839
	दरडोई राज्य उत्पन्न(रूपये)	24869	22179	27755	24736
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.56	1.60	1.62	1.66

टिप :- 9) * अस्थायी

@ प्रारंभिक

२) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा आभाव अनुरूप निर्देशिकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंतर्भूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळ मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी अजमाविण्याकरिता वापरावेत.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2000-2001 *		वर्ष 2001-2002 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	4652926	4437251	5279041	5034341
2	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	331318	325791	340107	334434
3	मासेमारी	75758	67265	81327	72209
4	खान व दगड खानकाम	39058	29887	40368	30889
	एकूण प्राथमिक क्षेत्र (अ)	5099060	4860193	5740843	5471874
5	नांदणीकृत उद्योग	1204406	934324	1241144	962824
6	अनांदणीकृत उद्योग	1565804	1336635	1613384	1377252
7	बांधकाम	1690190	1594206	1876959	1770369
8	वीज, वायू(गॅस) व पाणीपुरवठुं	438654	291172	537430	356737
	एकूण द्वितीय क्षेत्र (ब)	4899055	4156336	5268918	4467183
9	रंवे	87412	72094	92509	76971
10	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	722622	535233	754872	559121
11	दळणवळण	699368	595150	787433	670091
12	व्यापार, हॉटेल्स व उपहार गृह	3713304	3583587	4041172	3900002
13	बँका व विमा उद्योग	3193653	2999541	3410698	3192288
14	स्थानिक मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसायिक सेवा	2189223	1846315	2044638	1896358
15	सार्वजनिक प्रशासन	1001925	887618	1034779	916724
16	इतर सेवा	2001691	1901710	2636284	2504606
	एकूण तृतीय क्षेत्र (क)	13609199	12391248	14802385	13516162
	एकूण जिल्हा उत्पन्न(अ+ब+क)	23607314	21407778	25812146	23455218
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रुपये)	8291	7519	8904	8091
	एकूण राज्य उत्पन्न	1558751531	1376899631	1665156788	1473586188
	दरडोई राज्य उत्पन्न(रुपये)	16228	14335	17029	15070
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.51	1.55	1.55	1.59

टिप :- १) * अस्थायी

② प्रारंभिक

२) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा आभाव अनुरूप निर्देशांकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंतर्भूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळ मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी अजमाविण्याकरिता वापरावेत.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्र 2.1

निकटक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा नांव	वर्ष 2002	बाब	पर्जन्य मि.मि.									
			तहसिल/केंद्र									
			साहुर	किरलट	दि.नगर	हादगाव	आधापुर	नांदेड	मुदखेड	भोकर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1	जानेवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
		पर्जन्य	0	30	4	4	4	3	3	12	1	
2	फेब्रुवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	2	1	2	2	4	4	4	3	3	
		पर्जन्य	7	2	8	8	20	22	21	10		
3	मार्च	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	एप्रिल	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मे	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	2	2	2	2	2	2	2	3	6	
		पर्जन्य	23	41	22	22	11	11	40	0		
6	जून	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	14	12	14	14	13	13	12	13		
		पर्जन्य	659	395	282	282	179	179	318	305		
7	जुलै	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	7	7	9	9	10	10	5	7		
		पर्जन्य	94	119	94	94	105	105	54	45		
8	ऑगस्ट	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	19	21	19	19	12	12	12	20		
		पर्जन्य	605	520	216	216	141	141	258	283		
9	सप्टेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	9	5	7	7	11	11	7	7		
		पर्जन्य	216	125	194	194	104	104	151	110		
10	ऑक्टोबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	4	5	4	4	3	3	3	4		
		पर्जन्य	141	55	62	62	8	8	41	88		
11	नोव्हेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0		
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0		
12	डिसेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0		
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	0	0	0		
एकूण जिल्हा	सरासरी	सरासरी	659	520	282	282	179	179	318	305		
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	54	54	58	58	56	56	46	55		
		पर्जन्य	1745	1287	882	882	571	573	895	842		

तक्ता क्र.2.1 पुढे चालू
निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य

अ. क्र.	महिना	वाद्य	तहसिल/केंद्र							
			उमरी	धर्माबाद	बिलोली	नायगांव	लोहा	कंधार	मुखड	देगाजूर
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	7	1	1	2	0	2	2	2
2	फेब्रुवारी	सरासरी	33	40	40	28	0	23	28	28
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
3	मार्च	सरासरी	1	1	1	2	3	2	2	1
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	12	12	12	18	18	13	18	1
4	एप्रिल	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मे	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
6	जून	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
7	जुलै	सरासरी	10	12	12	7	11	12	8	9
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	286	145	145	137	227	265	156	146
8	ऑगस्ट	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
9	सप्टेंबर	सरासरी	14	13	13	11	14	13	13	20
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	273	230	230	294	275	331	240	261
10	ऑक्टोबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
11	नोव्हेंबर	सरासरी	4	4	4	2	1	2	3	7
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	51	73	73	12	25	33	99	85
12	डिसेंबर	सरासरी	0	0	0	0	0	0	0	0
		पर्जन्य दिवसाची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		सरासरी	286	230	230	294	275	331	240	261
जिल्हा		पर्जन्य दिवसाची संख्या	55	47	47	38	45	52	44	55
		पर्जन्य	941	662	662	646	796	933	721	727

आधार जिल्हाधिकारी नांदेड.

तक्ता क्र 3.1
जमिनीचा वापर

जिल्हा नांदेड.

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ क्र	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलीक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतोला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमीनी व्यतीरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बोगर शेती वापरा खालील जमीन	पडीत/लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण 6+7	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरणाची जागा	कसले ल्या जमीनीत समाविष्ट नसलेली झाडे, झुडपे फळबागा या खालील जमीन	एकूण 9+10+11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	किनवट	98-99	201232	57256	5998	6520	12518	6231	9230	2117	17578
2	हदगांव	98-99	152601	11028	2970	7550	10520	1056	5836	226	7118
3	नांदेड	98-99	99952	1868	1532	3474	5006	3866	708	1470	6044
4	भोकर	98-99	108191	13771	2723	2557	5280	1513	4430	751	6694
5	बिलोली	98-99	148114	1378	1516	3908	5424	9783	2146	632	12561
6	लोहा	98-99	81126	1254	4073	2723	6801	5777	2072	254	8103
7	कंधार	98-99	81025	1606	2683	2809	5492	1200	5701	1621	8522
8	मुखेड	98-99	93407	2852	2243	1878	4121	1631	6416	583	8630
9	देगलूर	98-99	67516	903	1261	981	2242	1404	1580	136	3120
जिल्हा एकूण		98-99	1033164	91916	24999	32405	57404	32461	38119	7790	78370

तक्ता क्र 3.1 पुढे चक

(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ क्र	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			लागवडी खालील क्षेत्र
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ कसले ले क्षेत्र	एका पेक्षा अधिक	एकूण क्षेत्र	9+11+15+16
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	किनवट	98-99	4875	5282	10157	103723	8435	112158	122228
2	हदगांव	98-99	9625	5733	15358	108577	17466	126043	125217
3	नांदेड	98-99	4865	2717	7582	79452	21679	101131	92370
4	भोकर	98-99	1437	4567	6004	76442	11697	88139	84710
5	बिलोली	98-99	2823	9309	12132	116619	3941	120560	139166
6	लोहा	98-99	9190	6017	15197	49771	19562	69333	70999
7	कंधार	98-99	5250	3067	8317	57088	9971	67059	68226
8	मुखेड	98-99	4500	3065	7565	70239	10476	80715	80018
9	देगलूर	98-99	9845	2669	12514	48737	15225	63962	62791
जिल्हा एकूण		98-99	52400	42426	94826	710648	118452	829100	845725

टिप 1. वर्ष 1998-99 चं आकडे पुर्ण सुधारित असून अधिकक भुमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-2000, 2000-01 2001-02 व 2002-03 ची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता आली नाही.
आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकक भुमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)											
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी	इतर तृणधान्य	एकूण तृणधान्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	किन्नवट	98-99	4567	2780	25545	0	25545	265	25	0	0	25	33207
2	हदगाव	98-99	4473	7176	31102	0	31102	290	15	0	0	75	43131
3	नांदेड	98-99	2845	6509	23468	2606	26074	46	15	0	0	45	35534
4	भोकर	98-99	2709	1595	24213	181	24394	141	20	0	0	15	29874
5	बिलोली	98-99	5261	3240	20138	12471	32609	127	25	0	0	305	41567
6	लोहा	98-99	1520	1800	26746	0	26746	0	0	0	0	150	30216
7	कंधार	98-99	1112	1835	23444	0	23444	0	0	0	0	370	26761
8	मुखेड	98-99	1396	2583	22397	1778	24175	31	0	0	0	90	28275
9	देगलूर	98-99	1417	1982	4647	9564	14211	0	0	0	0	25	17635
जिल्हा एकूण		98-99	25300	29500	201700	26600	228300	900	100	0	0	1100	285200

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)												
अ क्र	तहसिल	वर्ष	हरभरा	तूर	मुग	उडीप	वाळ	कळी	मटकी	इतर कडधान्य	एकूण कडधान्य	एकूण अन्नधान्य	उत्स	
1	2	3	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
1	किन्नवट	98-99	1951	7228	3745	3822	0	0	0	140	16886	50093	933	
2	हदगाव	98-99	7768	8251	3448	2495	0	0	0	0	21962	65093	2511	
3	नांदेड	98-99	8166	5602	1589	937	0	0	0	0	16294	51828	2835	
4	भोकर	98-99	5447	3267	2816	4274	0	0	0	0	15804	44678	600	
5	बिलोली	98-99	2762	5819	7114	13321	0	0	0	0	29016	70583	2764	
6	लोहा	98-99	1484	6019	1734	2051	0	0	0	0	11288	41504	490	
7	कंधार	98-99	1073	4538	1545	2018	0	0	0	0	9173	35934	2067	
8	मुखेड	98-99	1707	5171	6231	8097	0	0	0	0	21206	49481	573	
9	देगलूर	98-99	2043	2205	7378	11485	0	0	0	60	23171	40806	727	
जिल्हा एकूण		98-99	32400	48100	35600	48500	0	0	0	200	164800	450000	13500	

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)													
अ क्र	तहसिल	वर्ष	मिरची	हळद	सुपा	इतर मसाला पदार्थ	एकूण मसाला पदार्थ	आंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	सकीर्ण खाद्य पीके	एकूण खाद्य पीके	कापूस		
1	2	3	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36		
1	किन्नवट	98-99	650	0	0	0	650	0	0	531	0	52207	51917		
2	हदगाव	98-99	897	94	0	0	991	0	0	1160	0	69755	46620		
3	नांदेड	98-99	234	125	0	54	413	0	0	5889	0	60965	32235		
4	भोकर	98-99	499	42	0	0	541	0	0	168	0	45987	34962		
5	बिलोली	98-99	3026	98	0	204	3328	0	0	911	0	77586	35685		
6	लोहा	98-99	155	201	0	63	419	0	0	784	0	43197	18146		
7	कंधार	98-99	140	177	0	0	317	0	0	461	0	38779	20846		
8	मुखेड	98-99	357	36	0	179	772	0	0	594	0	51420	22182		
9	देगलूर	98-99	442	27	0	0	469	0	0	402	0	42404	13994		
जिल्हा एकूण		98-99	6600	900	0	500	7900	0	0	10909	0	482300	276597		

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरसिनिराख्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)										
अ	तहसिल	वर्ष	इतर तंतू पीके	एकूण तंतू पीके	भुई मृग	करडडे	जवस	तोल	सुर्य फुल	इतर गळी त धान्य	एकूण गळीत धान्य	त. बा. खु	इतर ओषधी मादक पदार्थ
1	2	3	37	28	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1	किनवट	98-99	532	52449	1464	758	42	804	2862	1298	7228	0	0
2	हदगाव	98-99	541	47161	2470	758	120	1778	2863	959	8948	0	0
3	नांदेड	98-99	354	32589	1729	858	120	1351	2548	807	7413	0	0
4	भोकर	98-99	262	35224	1090	784	67	754	3086	811	6592	0	0
5	बिलोली	98-99	325	36010	1086	954	98	952	2579	898	6567	0	0
6	लांहा	98-99	541	18687	1210	832	162	958	3117	949	7228	0	0
7	करंगार	98-99	551	21397	1319	875	75	845	2649	940	6703	0	0
8	मुखेड	98-99	125	22307	914	1223	56	658	2579	1324	6754	0	0
9	दंगलूर	98-99	268	14262	1281	858	60	951	2817	1114	7081	0	0
जिल्हा एकूण			3499	280096	12563	7900	300	9051	25100	9100	64514	0	0

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू
तहसिलवार निरसिनिराख्या पीकाखालील क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			(क्षेत्र हेक्टर मध्ये)							
अ	तहसिल	वर्ष	एकूण ओषधी व मादक पदार्थ	चा -याची पीके	हिरवी पीके	संकीर्ण खाद्य पीके	एकूण अखाद्य पीके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	किनवट	98-99	0	0	274	0	59951	112158	8435	193723
2	हदगाव	98-99	0	0	179	0	56288	126043	17466	108577
3	नांदेड	98-99	0	0	164	0	40166	101131	21679	79452
4	भोकर	98-99	0	0	336	0	42152	88139	11697	76442
5	बिलोली	98-99	0	0	397	0	42974	120560	3941	116619
6	लांहा	98-99	0	0	221	0	26136	69333	19562	49771
7	करंगार	98-99	0	0	180	0	28280	67059	9971	57088
8	मुखेड	98-99	0	0	234	0	29295	80715	10476	70239
9	दंगलूर	98-99	0	0	215	0	21558	63962	15225	48737
जिल्हा एकूण			0	0	2200	0	346800	829100	118452	710648

टिप : 1. वर्ष 1998-99 च आकडे पूर्ण सुधारित असून अधिकक भूमी अभिलेख याचकडून वर्ष 1999-2000, 2000-01 2001-02 व 2002-03 ची अस्थायी माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता आली नाही.
आधार कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकक भूमी अभिलेख नांदेड.

मुख्य पीकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन (अंतिम अंदाज)
जिल्हा - नांदेड वर्ष - 2002-2003

१) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोग्रॅम २) एकूण उत्पादन - ०० मे. टनात

अ. क्र.	पीके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4
1	तांदूळ	635	153
2	गहू	1342	406
3	ज्वारी	1001	2534
4	बाजरी	667	5
5	वारली	632	1
6	मका	933	594
7	नाचणी	0	0
8	इतर धान्य	600	6
9	एकूण धान्य	1415	3701
10	हरभरां	683	227
11	तूर	1009	554
12	रडीद	742	540
13	मूग	742	294
14	मसूर	329	1
15	इतर कडधान्य	286	4
16	एकूण कडधान्य	801	1020
17	खदस	115	3
18	भुइमुग	1395	106
19	सांडरी	200	2
20	तीळ	262	22
21	एरंडी	225	8
22	ऊस	76	10600
23	नारळ	0	0
24	कापूस (सरकीविरहीत)	100	1261
25	ताग	0	0
26	मेस्टर (अंबाडी)	285	46
27	तंबाखू	1485	1
28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	1485	1
29	संठ (आले)	888	2
30	मिरची (लाल)	324	17
31	हळद	1154	1051
32	बटाटा	4000	200

टिप : 1. ऊसाचे उत्पादन हेक्टर केनच्या स्वरूपात आहे.

2. कापूस (1 bale = 170 kg) व मेस्टर (1 bale = 180 kg) यांचे उत्पादन गासडी bale मध्ये आहे.

3. आले, बटाटा व हळद यांच्या उत्पादनाचे आकडे टनामध्ये आहे.
आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे.

विशेष साधनाचे ऑलिंपिखालील अभिलेख तालूकावार क्षेत्र

जिल्हा नांदेड		क्षेत्र हेक्टरमध्ये						
अ क्र	तहासल	वर्ष	ऑलिंपिखालील क्षेत्र	ऑलिंपिखालील क्षेत्र	ऑलिंपिखालील क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ऑलिंपिखालील क्षेत्र	
			पृष्ठ भागीय	विहीरी	निव्वळ क्षेत्र	निव्वळ क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्राशी टक्केवारी	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	किनवट	98-99	5800	1026	6826	8246	112158	7.35
2	हुदगांव	98-99	4731	6578	11309	16368	126043	12.99
3	नांदेड	98-99	6889	9816	16705	19825	101131	19.60
4	भोकर	98-99	500	3547	4047	7247	88139	8.22
5	बिलोली	98-99	2394	7041	9435	13775	120560	11.43
6	लोहा	98-99	430	4342	4772	6092	69333	8.79
7	कंधार	98-99	1144	4325	5469	7555	67059	11.27
8	मुखेड	98-99	562	3860	4422	4977	80715	6.17
9	देगलूर	98-99	250	3981	4231	6141	63962	9.60
जिल्हा एकूण		98-99	22700	44516	67216	90226	829100	10.88

टिप : 1. वर्ष 1998-99 चे आकडे पूर्ण सुधारित असून अधिकांक भूमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-2000, 2000-01 2001-02 व 2002-03 ची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता आली नाही.
आधार : कृषि आयुक्तालय पुण. 2. अधिकांक भूमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र.3.5

निरनिराळ्या पीकाखालील आलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये										
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरी प	रब्बी प	एकूण प	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तूप	एकूण तूप	इतर भास
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	किनवट	98-99	1190	3266	0	0	0	0	0	0	0	4456	172
2	हदगाव	98-99	662	6156	0	0	0	0	0	0	0	6818	2400
3	नांदेड	98-99	617	6612	0	618	618	0	100	0	0	7947	2539
4	भोकर	98-99	515	987	0	32	32	0	0	0	0	1534	1902
5	बिलोली	98-99	1078	1345	0	1895	1895	0	0	0	0	4318	1287
6	लोहा	98-99	0	800	0	0	0	0	0	0	0	800	769
7	कंधार	98-99	316	758	0	195	195	0	0	0	0	1269	765
8	मुखेड	98-99	525	302	0	300	300	0	0	0	0	1127	1308
9	देगलूर	98-99	1097	374	0	660	600	0	0	0	0	2131	758
जिल्हा एकूण		98-99	6000	20600	0	3700	3700	0	100	0	0	30400	11906

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पीकाखालील आलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये										
अ क्र	तहसिल	वर्ष	तूर	वाटाणा	इतर कड धान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न धान्य	फस	मसा लो पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	सकी र्ण खाद्य पीके	एकूण खाद्य पीके
1	2	3	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	किनवट	98-99	0	0	0	172	4628	1493	977	553	294	0	7945
2	हदगाव	98-99	0	0	0	2400	9218	3263	862	1172	53	0	14568
3	नांदेड	98-99	0	0	0	2539	10486	2230	544	3210	81	0	16551
4	भोकर	98-99	0	0	0	1902	3436	1051	1000	868	252	0	6607
5	बिलोली	98-99	0	0	0	1287	5605	2793	1536	725	101	0	10760
6	लोहा	98-99	0	0	0	769	1569	529	1201	1202	301	0	4802
7	कंधार	98-99	0	0	0	765	2034	722	100	653	182	0	3691
8	मुखेड	98-99	0	0	0	1308	2435	648	698	149	103	0	4033
9	देगलूर	98-99	0	0	0	758	2899	771	982	894	233	0	5769
जिल्हा एकूण			0	0	0	11906	42300	13500	7900	9426	1600	0	74726

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पीकाखालील आलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये										
अ क्र	तहसिल	वर्ष	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमुग	सुर्यफूल	करडई	इतर गळी ताची पिके	एकूण गळी ताची पिके	तंबाखू		
1	2	3	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
1	किनवट	98-99	0	0	0	301	0	0	0	301	0		
2	हदगाव	98-99	0	0	0	304	1496	0	0	1800	0		
3	नांदेड	98-99	0	0	0	2799	75	0	0	2874	0		
4	भोकर	98-99	0	0	0	344	296	0	0	640	0		
5	बिलोली	98-99	0	0	0	2543	472	0	0	3015	0		
6	लोहा	98-99	0	0	0	165	1025	0	0	1190	0		
7	कंधार	98-99	0	0	0	2628	1036	0	0	3664	0		
8	मुखेड	98-99	0	0	0	944	0	0	0	944	0		
9	देगलूर	98-99	0	0	0	372	0	0	0	372	0		
जिल्हा एकूण		98-99	0	0	0	10400	4400	0	0	14800	0		

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालु
निरनिराळ्या पीकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा नांदेड			क्षेत्र हेक्टर मध्ये					
अ क्र	तहसिल	वर्ष	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	सकिर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र
1	2	3	35	36	37	38	39	40
1	किनवट	98-99	0	0	0	0	301	8246
2	हदगांव	98-99	0	0	0	0	1800	16368
3	नांदेड	98-99	0	0	400	0	3274	19825
4	भोकर	98-99	0	0	0	0	640	7247
5	बिलोली	98-99	0	0	0	0	3015	13775
6	लोहा	98-99	0	0	100	0	1290	6092
7	कंधार	98-99	0	0	200	0	3864	7555
8	मुखेड	98-99	0	0	0	0	944	4977
9	दंगलूर	98-99	0	0	0	0	372	6141
जिल्हा एकूण		98-99	0	0	700	0	15500	90226

टिप : 1. वर्ष 1998-99 चे आकडे पुर्ण सुधारित असून अधिकांक भुमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-2000, 2000-01 2001-02 व 2002-03 ची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता आली नाही.
आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकांक भुमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्रमांक : 3.6 (अ)
तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा : नांदेड		वर्ष : 1998-99					
अ क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरत असलेल्या विहिरीवर विजेचे पंप	वापरत नसलेल्या विजेचे पंप	वापरत नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किनवट	98-99	2820	192	500	0	0
2	हदगांव	98-99	4155	9	9706	0	0
3	नांदेड	98-99	5513	15	5826	0	0
4	भोकर	98-99	1297	0	1514	0	0
5	बिलोली	98-99	1620	40	1010	150	0
6	लोहा	98-99	2886	107	907	0	0
7	कंधार	98-99	3286	74	2825	281	193
8	मुखेड	98-99	1345	370	912	0	0
9	दंगलूर	98-99	574	12	680	0	0
जिल्हा एकूण		98-99	23496	819	23880	431	193

टिप : 1. वर्ष 1998-99 चे आकडे पुर्ण सुधारित असून अधिकांक भुमी अभिलेख यांचेकडून वर्ष 1999-2000, 2000-2001, 2001-02 व 2002-2003ची अस्थाई माहिती उपलब्ध न झाल्याने तक्त्यात देता येत नाही.
आधार : कृषि आयुक्तालय पुणे. 2. अधिकांक भुमी अभिलेख नांदेड.

तक्ता क्र. 3.6 ब

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या.

जिल्हा :- नांदेड

वर्ष 2002-2003

अ.क्र.	तहसील	यशस्वी कुप निकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असले- ल्या हातपंपा- ची संख्या	चालू असले- ल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	माहूर	36	33	0	33	0
2	किनवट	976	916	40	766	40
3	हिनगर	34	30	0	30	0
4	हंदगांव	1049	997	65	938	65
5	अर्धापुर	68	68	1	68	1
6	नांदेड	1269	1064	127	1053	127
7	मुदखेड	61	56	0	56	0
8	भोकर	767	701	46	606	44
9	उमरी	47	38	3	38	3
10	घर्मबाद	52	46	2	46	2
11	बिलोली	1318	1193	117	1125	117
12	नायगांव (खै)	99	90	3	90	3
13	लोहा	942	797	86	747	86
14	कंधार	853	729	77	668	77
15	मुखेड	1243	756	48	720	48
16	देगलुर	548	478	40	433	40
जिल्हा एकूण :-		9362	7992	655	7417	653

आधार :- उप कार्यकारी अभियंता (पाणी पुरवठा) जि.प.नांदेड

.....27.....
तक्ता क्र 3.7
लघुपाटबंधारेची कामे

जिल्हा नांदेड. वर्ष 2002-2003

अक्र	तहसिल	पुर्ण झालेली कामे संख्या				संपूर्ण झालेली कामे संख्या			
		जि प	राज्य	खाजगी/ सहकारी	एकूण	जि प	राज्य	खाजगी/ सहकारी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	माहूर	7	8	उ.ना.	15	7	4	उ.ना.	11
2	किनवट	38	15	उ.ना.	53	37	12	उ.ना.	49
3	हिमायतनगर	8	4	उ.ना.	12	8	4	उ.ना.	12
4	हदगाव	23	13	उ.ना.	36	22	9	उ.ना.	31
5	अर्धापूर	4	3	उ.ना.	7	4	3	उ.ना.	7
6	नांदेड	4	2	उ.ना.	6	4	0	उ.ना.	4
7	मुदखेड	10	3	उ.ना.	13	10	1	उ.ना.	11
8	भोकर	21	14	उ.ना.	35	20	10	उ.ना.	30
9	उमरी	11	8	उ.ना.	19	10	4	उ.ना.	14
10	धर्माबाद	42	2	उ.ना.	44	23	0	उ.ना.	23
11	बिलोली	45	6	उ.ना.	51	43	1	उ.ना.	44
12	नायगाव	22	1	उ.ना.	23	22	0	उ.ना.	22
13	लोहा	21	10	उ.ना.	31	20	7	उ.ना.	27
14	कंधार	24	7	उ.ना.	31	24	3	उ.ना.	27
15	मुखेड	55	10	उ.ना.	65	55	8	उ.ना.	63
16	देगलूर	45	9	उ.ना.	54	39	4	उ.ना.	43
जिल्हा एकूण		380	115		495	348	70		418

तक्ता क्र 3.7 पुढे चालू
लघुपाटबंधारेची कामे

जिल्हा नांदेड. वर्ष 2002-2003

अक्र	तहसिल	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र हेक्टर				अलीताखालील निव्वळ क्षेत्र हेक्टर			
		जि प	राज्य	खाजगी/ सहकारी	एकूण	जि प	राज्य	खाजगी/ सहकारी	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	माहूर	266	1512	उ.ना.	1778	266	177	उ.ना.	443
2	किनवट	1476	5224	उ.ना.	6700	1476	1417	उ.ना.	2893
3	हिमायतनगर	318	1983	उ.ना.	2301	318	355	उ.ना.	673
4	हदगाव	1033	4349	उ.ना.	5382	1033	1287	उ.ना.	2320
5	अर्धापूर	187	1052	उ.ना.	1239	187	230	उ.ना.	417
6	नांदेड	263	0	उ.ना.	263	263	0	उ.ना.	263
7	मुदखेड	556	242	उ.ना.	798	556	47	उ.ना.	603
8	भोकर	920	3560	उ.ना.	4480	920	694	उ.ना.	1614
9	उमरी	330	1701	उ.ना.	2031	330	642	उ.ना.	972
10	धर्माबाद	383	0	उ.ना.	383	383	0	उ.ना.	383
11	बिलोली	1088	149	उ.ना.	1237	1088	38	उ.ना.	1126
12	नायगाव	764	0	उ.ना.	764	764	0	उ.ना.	764
13	लोहा	980	2934	उ.ना.	3914	980	575	उ.ना.	1555
14	कंधार	1178	397	उ.ना.	1575	1178	366	उ.ना.	1544
15	मुखेड	2803	2930	उ.ना.	5733	2803	741	उ.ना.	3544
16	देगलूर	861	1418	उ.ना.	2279	861	383	उ.ना.	1244
जिल्हा एकूण		13406	27451		40857	13406	6952		20358

टिप : उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे विभाग नांदेड.

२. कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे जि.प. नांदेड

३. जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

मोडे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पानुळे निजगार क्षेत्र व निळगार फायदे

जिल्हा		जून 2003 अखेरची				
अ.क्र.	बाब	मोडे प्रकल्प				
1	2	1	2	3	4	
1	प्रकल्पाचे नाव	मनार प्रकल्प	रुर्जा प्रकल्प	लेडी प्रकल्प	लोअर गोदावरी	
2	प्रकल्पाचे स्थान	वरवट ता.ळघार	मेलवरी ता.जितूर व सिध्देश्वर ता.ओढा ना.	गोणेगाव ता.मुखड	आसर्जन ता.नांदेड.	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1968			
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष			2006-07	2006-07	
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात धरण	608.67	1961.06	27584.00	27430	
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	27.40	52.2	27.88	9.00	
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	27.40	52.20	निरंक	9.00	
5	कालवा	मुख्य कालवा	व शाखा कालवा			
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	282.20	43.50	177.60	85.00	68.00
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	282.20	43.50	177.60	—	68.00
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी)	111.03	934	251	159.00	83.55
7	31.3.2003 रोजी प्रत्यक्ष सृठा (द.ल.घ.मी)	21.39	उ.ना.	उ.ना.	—	15.10
8	एकूण लाभक्षेत्र	35970	उ.ना.	57988	19050	41985
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	26821	उ.ना.	57988	16950	37785
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली-ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	23310	उ.ना.	57988	15710	28340
11	सध्या 2002-2003 मध्ये ओली-ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	1849	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2495
	ब) हंगामी	8788	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	7769

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व भिजणारे जयदे

जिल्हा नावेड		जून 2003 अखेरची				
अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
1	2	1	2	3	4	
1	प्रकल्पाचे नांव	कुदाळा	करडखेड	कुदाळा	पेठवडज	महालीगी
2	प्रकल्पाचे स्थान तहसील	वा-हाळी मुखेड	करडखेड देगलूर	कुदाळा भोकर	पेठवडज कंधार	महालीगी कंधार
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	1971	1974	1974	1978	1977
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे स्वयं साखाल घरण	58.94	100.94	39.69	148.92	62.81
	अ) मजूर झालेली उंची (मी)	16.20	18.80	16.70	18.90	14.30
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	16.20	18.80	16.70	18.90	14.30
5	कालवा	मुख्य फालवा	व शाखा	कालवा		
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	25.84	40.90	16.60	33.61	15.58
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	25.84	40.90	16.60	33.61	15.58
6	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी)	10.41	11.01	4.35	9.04	4.79
7	31.3.2003 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी)	2.02	1.13	0.50	0.55	1.04
8	एकूण लाभक्षेत्र	1307	3353	583	3637	906
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	1093	2520	405	1978	784
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली- ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	1012	1780	405	1478	784
11	सध्या 2002-2003 मध्य ओली- ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	260	39	164	58	39
	ब) हंगामी	570	354	316	620	298

तक्ता क्र 3.8 पुढे घालू
माठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणार क्षेत्र व मिळणारे फायदे
जिल्हा : नांदेड जून, 2003

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प				
		1	2	3	4	
1	प्रकल्पाचे नांव	लोणी	नागझरी	डोंगरगाव	उर्ध्वमनार	तळणी
2	प्रकल्पाचे स्थान तहसील	लोणी किन्नवट	नागझरी किन्नवट	डोंगरगाव किन्नवट	लिंबाटी लोहा	तळणी बिलोली
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1986	1984	1985	—	—
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	—	—	—	2007	2004
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखांत भरण	339.14	56.95	272.00	15520	1959.26
	अ) मजूर झालेली उंची (मी)	21.60	17.30	22.00	30.58	12.47
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	21.60	17.30	22.00	28.00	12.47
5	कालवा					
	अ) एकूण लांबी (कि.मी)	35.95	18.16	12.40	62.00	9.16
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी)	35.95	18.16	12.40	0	0
6	कमाल क्षमता (व.ल.घ.मी)	8.38	6.56	8.36	108.00	11.33
7	31.3.2003 रोजी प्रत्यक्ष साठा (व.ल.घ.मी)	2.34	0.71	2.67	0	5.74
8	एकूण लाभक्षेत्र	2446	1296	1475	12625	2578
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	1835	960	1108	10625	1333
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओली- ताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	1377	960	830	9000	1200
11	सध्या 2002-2003 मध्ये ओली- ताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) वारमाही	67	33	6	0	0
	ब) हंगामी	562	448	541	0	0

टिप :- 1) अनुक्रमांक 8,9,10 ची स्तंभ क्र.2 मधील माहिती परभणी व नांदेड मिळून आहे.

- आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड.
2) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नांदेड.
3) कार्यकारी अभियंता, विष्णुपुरी प्रकल्प विभाग, क्रमांक-1 नांदेड.

तक्ता क्र 3.9

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ,ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नाव		वर्ष 1990-91						क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये			
अक्र	क्षेत्रफळश्रेणी	वेगवेगळी धारण		सयुक्त धारण		संख्या धारण		एकूण धारण		पूर्णपणे ओलिताखालील	
हेक्टर		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	0.02 हेक्टर खालील	647	6	19	0	0	0	666	6	0	0
2	0.02-0.5 हेक्टर	30321	9367	627	187	0	0	30948	9554	1440	465
3	0.05-1.0 --	67878	50995	997	720	0	0	68875	51715	1610	1114
4	1.0-2.0 --	131080	192540	1908	2646	0	0	132988	195186	1371	1669
5	2.0-3.0 --	159225	66931	1087	2598	0	0	60018	161823	611	1285
6	3.0-4.0 --	32725	112431	572	1973	0	0	33297	14404	989	2966
7	4.0-5.0 --	18065	80242	360	1594	0	0	18425	81836	93	396
8	5.0-7.5 --	17985	107556	415	2502	0	0	18400	110058	64	392
9	7.5-10.0 --	5125	43469	147	1272	0	0	5272	44741	48	436
10	10.0-20.0 --	2379	29422	109	1397	0	0	2488	30819	7	67
11	२०.० ह.पेक्षा जास्त	125	3393	3	72	0	0	128	3465	4	4
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		373261	788646	6244	14961	0	0	379505	803607	6237	8794

तक्ता क्र 3.9 पुढे चालू

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ,ओलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा नाव		वर्ष 1990-91						क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये		
अक्र	क्षेत्रफळश्रेणी	पूर्णपणे जिरादत धारण		अंशतः ओलिताखालील धारण		ओलिता खालील क्षेत्र		संपूर्ण मालकीचे व कसलेले		
हेक्टर		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	आलिता खालील क्षेत्र	संख्या	निव्वळ ओलिताचे क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	0.02 हेक्टर खालील	210	4	0	0	0	0	0	666	6
2	0.02-0.5 हेक्टर	28173	8461	486	166	86	0	0	30892	9540
3	0.05-1.0 --	64069	46379	2867	2113	1022	0	0	68835	51686
4	1.0-2.0 --	122295	171173	8814	12531	4889	0	0	132927	195092
5	2.0-3.0 --	61107	137818	6015	13441	4796	0	0	67893	161563
6	3.0-4.0 --	28314	91362	3896	12298	3577	0	0	33269	114304
7	4.0-5.0 --	15336	63538	2958	11952	4314	0	0	18411	81772
8	5.0-7.5 --	15494	85714	2797	15067	4173	0	0	18370	109872
9	7.5-10.0 --	4325	33346	900	6894	2520	0	0	5253	44584
10	10.0-20.0 --	2003	22399	481	4889	1644	0	0	2471	30581
11	२०.० ह.पेक्षा जास्त	60	1521	64	1203	358	0	0	128	3465
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		341386	661715	29278	80554	27379	0	0	379115	802465

तक्ता क्र.3.9 मुळे चालू

वहीत धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ अलिताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि अलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणी नुसार वहीत धारण जमिनीची संख्या जिल्हा नांदेड वर्ष 1990-91 क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडे पट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरामार्फत कसलेले धारण		अंशत मालकीचे इतरा मार्फत कसलेले धारण		अंशत भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतरामार्फत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्र
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	0.02 हेक्टर खालील	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02-0.5 हेक्टर	0	0	56	14	0	0	0	0	0
3	0.05-1.0 --	26	20	14	9	0	0	0	0	0
4	1.0-2.0 --	9	12	27	41	25	29	12	0	12
5	2.0-3.0 --	4	11	109	239	12	5	5	0	5
6	3.0-4.0 --	0	0	18	62	10	19	9	10	19
7	4.0-5.0 --	0	0	4	20	10	42	2	0	2
8	5.0-7.5 --	0	0	17	105	13	44	37	0	37
9	7.5-10.0 --	6	46	6	53	7	29	0	29	29
10	10.0-20.0 --	7	87	5	70	5	39	0	42	42
11	20.0 ह. पेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी		52	176	256	613	82	207	65	81	146

टिप सस्थाचे धारण संख्या व क्षेत्राच्या माहितीचा समावेश वैयक्तिक धारणामध्ये केला आहे. आधार महाराष्ट्र शासनाच्या कृषि विभागाने 1990-91 मध्ये घेतलेल्या कृषिगणनेतील सांख्यिकी तक्ते.

तक्ता क्र.3.10

कृषि विषयक अवजार-कृषिगणना

अ. क्र.	जिल्हा नांदेड तहसिल	नांगरांची संख्या		बैलगा ड्या संख्या	उसाचे चरक		ओलीतासाठी		टॅक्टर संख्या	तेल घाणे	
		लाकडी	लोखंडी		शक्ती वर चालणारे	बैलमदतीने चालणारे	तलावर चालणारे	विद्युतपंप		विद्युत शक्ती वर चालणारे	इतर शक्ती वर चालणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	नांदेड	11776	2711	7888	25	0	16	8775	325	0	0
2	हदगाव	8611	2919	8516	16	9	219	7062	92	0	0
3	किनवट	13866	3215	11289	97	39	37	4347	117	0	0
4	भोकर	9374	241	4334	2	0	61	1924	80	3	0
5	बिलोली	10195	48	5571	0	0	0	2344	343	0	0
6	दंगलूर	5598	0	1002	0	0	0	803	26	0	0
7	मुखेड	2871	320	1489	10	0	37	639	24	0	0
8	कंधार	4087	33	690	11	0	1	300	77	12	0
9	लोहा	7527	349	2272	2	0	4	2541	59	2	0
जिल्हा एकूण		73905	9836	43051	163	48	375	28735	1143	25	0

आधार पयूगणना 1997 (स्थाई)

तयता क्र 3.11
दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सद्दश्य परिस्थितीची माहिती वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड		बाब									
अ	तहसिल	(अ) दुष्काळ व तीव्र टंचाई									
क्र	एकूण गाव संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटूंबे संख्या हजार	जमीन महसूल पुर्णसुट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अदाजीत पीक न रेंगे	हानी रु. पडूदान नालमत्ता इ.ची हानी	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्या ची संख्या	कलला खर्च रुपये	शेतजमीन अधिनियम खाली दिलेली तगाई रु.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	माहूर	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	किमवट	191	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	हि.नगर	64	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	141	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	104	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मूदखेड	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भीकर	77	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	62	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	दिलोली	91	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंभार	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1569	0	0	0	0	0	0	0	0	0

टीप:- गावांची संख्या ही महसुली गावांची संख्या आहे.
आधार सर्व तहसिल कार्यालये नांदेड जिल्हा.

तक्ता क्रमांक 4.1

तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी करीता ठेवलेले बैल	पैदाशी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता उप-योगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	नांदेड	43	32	1175	51	1301
2	हदगाव	2	9	280	3	294
3	किनवट	34	18	133	16	201
4	भोकर	1	15	295	0	311
5	बिलोली	78	22	225	11	336
6	देगलूर	6	8	197	12	223
7	मुखेड	9	3	150	5	167
8	कंधार	3	0	155	0	158
9	लोहा	24	47	251	9	331
जिल्हा एकूण		200	154	2861	107	3322

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी/संकरीत अडीच वर्षापर्यंत	एकूण विदेशी संकरीत गाई व बैल
		दुभत्या	एड्ड दाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	नांदेड	2430	1771	16	4217	3830	9348
2	हदगाव	488	401	0	969	889	2152
3	किनवट	723	780	4	1507	807	2515
4	भोकर	739	587	35	1361	1353	3025
5	बिलोली	971	948	16	1935	1602	3873
6	देगलूर	703	779	19	1501	1000	2724
7	मुखेड	412	372	5	789	722	1678
8	कंधार	764	855	7	1626	821	2605
9	लोहा	1740	828	7	2575	2456	5362
जिल्हा एकूण		8970	7401	109	16480	13480	53282

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल					तिन वर्षावरील गाई					
		तिन वर्षावरील बैल		इतर बैल		एकूण तिन वर्षावरील बैल (14+15+16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या गाई				
1	2	केवळ पैदाशीसाठी वापरलेले वळू	पैदाशी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले	केवळ कामाकरीता वापरलेले	इतर बैल	14	15	16	17	18	19	20
1	नांदेड	608	1245	30229	351	32433	14111	11161				
2	हदगांव	294	813	38608	385	40100	14690	14836				
3	किन्नवट	218	755	38747	527	40247	20289	25149				
4	भोकर	140	420	26136	320	27016	12114	13263				
5	बिलोली	254	573	34388	145	35360	18476	16200				
6	देगलूर	52	578	13113	55	13798	5418	5423				
7	मुखेड	108	161	20535	183	20987	11745	13802				
8	कंधार	210	152	20492	73	20927	11581	11087				
9	लोहा	132	523	19734	265	20654	10595	9657				
जिल्हा एकूण		2016	5220	241982	2304	251522	11909	120578				

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल				विदेशी/सकरीत व देशी एकूण गाई व बैल 13+24
		तिन वर्षावरील गाई	इतर	तिन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल 18+22+23	
1	2	21	22	23	24	25
1	नांदेड	32	25304	23219	80956	90304
2	हदगांव	226	29752	27308	97162	99314
3	किन्नवट	472	45910	35113	121270	123785
4	भोकर	66	25443	23836	76295	79320
5	बिलोली	103	34779	27312	97451	101324
6	देगलूर	94	10935	8663	33396	36120
7	मुखेड	441	25988	19018	65992	67670
8	कंधार	96	22764	19985	63677	66281
9	लोहा	570	20822	20327	61803	67165
जिल्हा एकूण		2100	241697	204783	698002	751283

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		महशी व रेडे							
अ.क्र.	तहसिल	तिन वर्षावरील रेडे					तिन वर्षावरील महशी		
		केवळ पैदाशीसाठी वापरलेले	पैदाशी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामाकरिता ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या गाई	
1	2	26	27	28	29	30	31	32	
1	नांदेड	421	50	53	27	551	18959	10792	
2	हदगाव	212	12	11	19	254	6743	5557	
3	किनवट	105	22	122	3	252	7185	6023	
4	भोकर	90	36	24	38	188	6690	6235	
5	बिलोली	141	44	36	46	267	12226	11010	
6	देगलूर	48	3	8	1	60	6156	4820	
7	मुखेड	41	8	29	0	78	10046	9265	
8	कंधार	90	2	21	4	117	9967	6390	
9	लोहा	97	12	39	5	153	9059	5782	
जिल्हा एकूण		1245	189	343	143	1920	87031	65874	

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		महशी व रेडे				एकूण गोप्रातीय
अ.क्र.	तहसिल	३ वर्षावरील महशी		रेडेके ३ वर्षे व त्याखालील	एकूण महशी व रेडेक	
		इतर	एकूण महशी	त्याखालील		
1	2	33	34	35	36	37
1	नांदेड	20	29771	8105	50728	141032
2	हदगाव	97	12397	4100	22409	121723
3	किनवट	145	13353	2745	20497	144282
4	भोकर	129	15054	3907	22305	101625
5	बिलोली	61	33297	5137	36991	138315
6	देगलूर	123	11099	3560	18785	54905
7	मुखेड	236	19547	5432	32003	99675
8	कंधार	140	16497	4990	29814	96095
9	लोहा	115	14956	3428	25909	93074
जिल्हा एकूण		1066	153971	41405	259441	990726

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू
तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा नांदेड		पशुधन						
अ.क्र.	तहसिल	मेढया	बक-या	घोडे व शिगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोबडया	एकूण कूकूट पक्षी
		38	39	40	41	42	43	44
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	नांदेड	5973	39721	96	13703	200525	74086	74280
2	हदगाव	235	42602	41	11705	176306	49282	49414
3	किनवट	5464	66136	5	6464	222351	82611	82611
4	भोकर	1994	39198	25	7903	150745	54323	54708
5	बिलोली	17163	49425	13	17676	222589	86813	87314
6	देगलूर	9282	23750	25	6036	93998	55144	55144
7	मुखेड	4972	35729	157	10175	150708	43660	73724
8	कंधार	2197	36660	34	7737	142723	46627	46627
9	लोहा	2890	23192	43	7022	126221	28320	28457
जिल्हा एकूण		50170	356413	439	88411	1486166	520866	522279

आधार पशुगणना 1997 (स्थाई)

तक्ता क्रमांक 4.2

जिल्हयातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संस्था 2002-2003

जिल्हा नांदेड.											
अ.	तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
क्र.	पशुवैद्यकीय सर्व चिकीत्सालय	पशुवैद्यकीय राज्य स्तर	दवाखाने स्थानिक स्तर	पशु वैद्यकीय प्रथमा पचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण केंद्र/प्रयोगशाळा राज्य	विभागीय	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने पथके	इसता पथके		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	साहुर	0	0	8	2	0	0	0	0	0	0
2	किनवट	0	0	13	14	0	0	0	0	1	1
3	हि.नगर	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0
4	हदगाव	0	0	6	7	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापुर	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	1	0	1	4	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	2	7	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	4	6	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	4	9	0	0	0	0	0	0
13	लाहा	0	0	6	10	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	9	7	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	5	7	0	0	0	0	0	0
16	देगलुर	0	0	3	14	0	0	0	0	0	0
	एकूण	1	0	71	102	0	0	0	0	1	1

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू

जिल्हयातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संस्था 2002-2003

जिल्हा नांदेड.													
अ.	तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार											
क्र.		कृत्रिम रेतन प्रांशेक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रे	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे	रेतन केंद्रे	आधार भूत ग्राम खाली	विभागीय केंद्रे	पशु पैदास केंद्रे	सधन कुक्कट विकास गट	मेष पैदास केंद्रे	शेडी पैदास केंद्रे
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1	साहुर	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0
2	किनवट	0	0	0	1	19	6	0	0	0	0	0	0
3	हि.नगर	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगाव	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापुर	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	1	0	5	0	0	0	1	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0	0
13	लाहा	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	1	15	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	1
16	देगलुर	0	0	0	1	7	10	0	0	0	0	0	0
	एकूण	0	0	1	3	154	16	0	0	1	0	0	1

आधार 1) जिल्हा उपसंचालक पशुसुवर्धन नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.3

रांगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संख्या वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यु
1	2	3	4
1	पशुधनाची लागण/मृत्युसंख्या गाई, म्हशी व बैल		
	अ) घटसर्प	20	6
	ब) लाळया (पायलाग)	0	0
	क) फ-या	16	9
	ड) फाशी	0	0
	ई) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	36	15
2	मेढया व बक-या		
	अ) फ-या	0	0
	ब) न्यूमोनिया	12	1
	क) लाळया (पायलाळ)	0	0
	ड) देवी	0	0
	ई) इतर	0	0
	एकूण	12	1
3	कोबडया		
	अ) राणीखते (मानमाडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकाडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	एकूण	0	0

आधार 1) जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्यवर्ष 2002-2003

अक्र.	तहसिल	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खच्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भ धारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणातगत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या	लसटोचलेल्या जनावरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	माहुर	6697	600	222	19	17	6697
2	किन्वट	24480	2134	1014	266	137	24480
3	हि.नगर	7041	787	559	116	90	7041
4	इवगांव	31338	2477	2927	659	341	31338
5	अर्धापुर	17094	995	3884	1322	584	17094
6	नांदेड	8902	1125	2263	510	144	8902
7	मुदखेड	10870	725	1986	699	408	10870
8	भोकर	12765	1283	1319	314	179	12765
9	उमरी	10866	839	1105	385	255	10866
10	धर्माबाव	5366	460	1525	498	200	5366
11	बिलोली	17900	1501	2270	866	301	17900
12	नायगांव	23257	1937	2306	774	400	23257
13	लोहा	29553	2546	4911	1236	308	29553
14	कंधार	33455	2969	4925	1498	245	33455
15	मुखेड	24038	2413	3169	677	176	24038
16	धंगलूर	27116	1576	3973	1369	568	27116
	एकूण	290738	24367	38358	11208	4353	290738

आधार 1) जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 4.4

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या 2002-2003

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	तहसिल	पशुवध गृहाची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						एकूण
			गायी व वैल	म्हशी व रेडे	मढया १	शळया/ बक-या	डुकर	इतर	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	माहूर	0	0	0	0	0	0	0	0
2	किनवट	2	5100	700	0	14500	0	0	20300
3	हि.नगर	1	175	0	0	112	0	0	287
4	हदगाव	3	1273	31	0	98	0	0	1402
5	अधापूर	1	342	164	0	0	0	0	506
6	नांदेड	3	7782	0	3340	13350	0	23882	48364
7	मुदखेड	1	5345	3226	1128	3676	0	8663	22038
8	भोकर	1	184	48	0	0	0	0	232
9	उमरी	1	0	0	0	0	0	250	250
10	धर्माबाद	1	369	0	25	60	0	0	454
11	बिलांली	2	1200	506	325	780	0	0	2811
12	नायगाव	1	445	4	0	0	0	0	449
13	लोडा	1	0	0	327	5130	0	6540	11997
14	कंधार	2	2000	450	0	1000	0	0	3450
15	मुखड	2	887	712	300	1500	0	900	4299
16	देगलुर	2	175	11	109	21	0	0	316
एकूण		24	25277	5852	5554	40237	0	40235	117155

- आधार 1. पशु संवर्धन उपसंचालक नांदेड.
2. जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.
3. नांदेड महानगरपालिका नांदेड.
4. नगरपालिका सर्व.

तक्ता क्रमांक 4.5

जिल्हातील वनक्षेत्र वर्ष 2002-2003

जिल्हा : नांदेड

वनक्षेत्र चौ.फि.मी.

अ.क्र.	विभाग	राखीव	सरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	1060	3	218	1281
जिल्हा एकूण		1060	3	218	1281

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

तक्ता क्रमांक : 4.6

जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादन वर्ष 2002-2003.

जिल्हा : नांदेड.		जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादन वर्ष 2002-2003.		
अ.क्र.	वनाचे नाव	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) रु.हजारत.
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	0.520	0.520	4941
2	जळ्यावू लाकूड (हजार घमी)	0.029	0.029	14
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादन			
	अ) बांबू संख्या	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (क्वीटल)	95	95	13
	क) विडी पान (स्टॅ.बॅ)	18065	18065	86477
	ड) डिक (क्वीटल)	0	0	0
5	इतर			
	1) आपटा पान	0	0	0
	2) मोहाची फुले (क्वीटल)	0	0	0
	3) खाण्णी व खनिज	0	0	0
	4) हिरडा (क्वीटल)	0	0	0
	5) आंबा	0	0	0
	6) रोशा	0	0	0
	7) लाख (क्वीटल)	117	117	41
	8) इतर	0	0	0
6	एकूण गौण उत्पादन (4+5)	0	0	86531
जिल्हा एकूणकिंमत (1+2+3+6)				91486

आधार : उप वनसंरक्षक, नांदेड.

तक्ता क्रमांक : 4.7

जिल्हयातील भूजल मत्स्य व्यवसाय वर्ष 2002-2003.

जिल्हा : नांदेड.		जिल्हयातील भूजल मत्स्य व्यवसाय वर्ष 2002-2003.					
अ.क्र.	तहसिल	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मै.उन)	पकडलेल्या माशाची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	माहुर	उ.ना.	109	109	93	27.90	4.00
2	किनवट	171	990	990	373	111.90	7.68
3	हि.नगर	उ.ना.	184	184	76	22.80	6.00
4	हवगाव	122	417	417	149	44.70	6.30
5	अर्जापुर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	25	7.5	0.15
6	नांदेड	70	20	20	148	44.40	3.10
7	मुदखेड	उ.ना.	21	21	52	15.60	3.40
8	भोकर	33	340	340	282	84.60	8.70
9	उमरी	उ.ना.	237	237	68	20.40	7.00
10	धर्माबाद	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	198	59.40	4.00
11	बिलोली	142	273.38	273.38	98	29.40	4.00
12	नायगांव	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	50	15.00	5.00
13	लाहा	उ.ना.	245	245	108	32.60	8.00
14	कंधार	65	2080	2080	494	148.20	10.00
15	मुखेड	40	351	351	304	91.20	0.40
16	दंगलूर	57	398	398	149	44.70	7.00
जिल्हा एकूण		700	5665.38	5665.38	2667	800.03	84.73

उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : जिल्हा मत्स्य व्यवसाय अधिकारी नांदेड.

जिल्हा नांव

क्र.	उद्योग गट	संकेतिक	कारखाने संख्या		संम 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची	प्रपत्र पाठविणा रे चाळू कारखाने	संम 11 तील कारखान्यातील कामगार	
			नांद झाले ली	बंद	एकूण	पुरुष	स्त्री				
			4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	शेती विषयक तसेच पशुजन्य सदाची माहिती	014	68	14	2	311	293	18	56830	52	2480
2	मटणमासे तयार करणे साठविणे प्रक्रीया करणे	151	76	41	9	268	253	15	69879	26	341
3	दुग्धाजन्य पदार्थ तयार करणे	152	2	0	1	196	192	4	71540	1	9
4	धान्य गिरणी उत्पादन	153	9	6	1	21	21	0	6415	2	20
5	इतर खाद्यपदार्थ उत्पादन	154	8	3	0	0	0	0	0	5	1420
6	मद्यार्क उत्पादन	155	10	8	1	124	124	0	34831	1	2
7	कागसाची सरकी काढणे स्फूर्त गाडी बांधणे	171	5	3	0	0	0	0	0	2	801
8	चामड्याचे बुट तयारकरणे	192	4	4	0	0	0	0	0	0	0
9	लाकडापासून फळ्या तयारकरणे	201	90	1	11	34	34	0	9023	78	208
10	कागद व कागदापासूनची इतर उत्पादने	210	4	2	0	0	0	0	0	2	8
11	वर्तमानपत्र छपाई प्रकाशन व प्रकाशित	221	1	0	0	0	0	0	0	1	20
12	छपाई व प्रकाशन भागातील इतर उद्योग	222	1	0	1	4	4	0	1362	0	0
13	पेट्रोल डिझेल वगण	232	1	1	0	0	0	0	0	0	0
14	मुलभुत रासायनिक उत्पादन	241	7	0	4	89	89	0	15576	3	60
15	इतर रासायनिक उत्पादने	242	6	2	2	174	158	16	49315	2	30
16	रबर वस्तू उत्पादन	251	3	1	1	7	7	0	1335	1	20
17	अधातू खनिज पदार्थ उत्पादन	269	14	9	0	0	0	0	0	5	108
18	प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	271	5	1	2	180	180	0	64860	2	60
19	धातूच्या टाक्या पिंप व कंटेनर्स ई. वस्तू बनविणे	281	4	1	3	27	25	2	5972	0	0
20	धातूजन्य पदार्थांचे उत्पादन धातूच्या इतर वस्तू तयार करणे	289	6	1	3	30	30	0	8709	2	270
21	खास उद्देशाकरिता यंत्र सामुग्रीचे उत्पादन	292	1	0	1	11	11	0	3246	0	0
22	लाकडी फर्निचर बनविणे	361	2	1	0	0	0	0	0	1	2
23	पाणी साठवण शुध्दीकरण व पुरवठा	410	1	0	1	30	30	0	10950	0	0
24	मोटार वाहन दुरुस्ती	502	13	2	6	495	480	15	159838	5	300
25	किरकांठ (पेट्रॉल) इंधन विक्री	505	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	दिग्दर्शक भंगार वस्तू घालक व्यापार	514	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण			341	101	49	2001	1931	70	569681	191	6231

तक्ता क्र. 5.2

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण वर्ष 2002

जिल्हा - नांदेड

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे सकेतांक	9 कामगारांपर्यंत		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	01 कृषी शिकारी संबन्धी सेवा	0	0	0	0	29	883	24	1620	1	288
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	18	99	9	96	11	293	3	193	6	1720
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100
4	19 रासायनिक खते व किटक नाशकाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	89	242	0	0	0	0	0	0	0	0
6	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	1	30	1	50	0	0
7	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	1	4	0	0	1	20	0	0	0	0
8	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	24 रसायन व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	4	50	5	129	2	174	0	0
10	25 रबर व प्लास्टीक वस्तूचे उत्पादन	1	7	0	0	1	20	0	0	0	0
11	26 अधातु खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	3	38	2	70	0	0	0	0
12	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	1	7	0	0	2	60	0	0	1	173
13	28 फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	3	19	3	38	1	20	0	0	1	250
14	29 यंत्रे व अवजारांचे उत्पादन	0	0	1	11	0	0	0	0	0	0
15	36 विद्युत् यंत्र सामग्री व साधने उपकरणे घुरवडा आणि इतर भागांचे उत्पादन	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
16	41 पाणी साठवणे, शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	1	30	0	0	0	0
17	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	3	109	7	426	1	260
18	51 घाऊक व्यापार, कमीशन व्यापार (मोटार वाहन व मोटार सायकल वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		114	380	20	233	57	1664	37	2463	11	2791

जिल्हा - नांदेड

1	2	500 ते 999		1000 ते 4999		5000 व हून अधिककामगार		एकूण	
		कामगार		कामगार		कामगार		कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	01 कृषी शिकारी संबन्धी सेवा	0	0	0	0	0	0	54	2791
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	47	2401
3	17 कापडाचे उत्पादन	1	701	0	0	0	0	2	801
4	19 रासायनिक खते व किटक नाशकाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
5	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	89	242
6	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	80
7	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छपाणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	2	24
8	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
9	24 रसायने व रसायनांच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	11	353
10	25 रबर व प्लास्टीक वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	27
11	26 अधातु खनिज पदार्थ उत्पादन	0	0	0	0	0	0	5	108
12	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	0	0	0	0	4	240
13	28 फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	8	327
14	29 यंत्रे व अवजारांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	11
15	36 विद्युत यंत्रसामग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि इतर भागांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	2
16	41 पाणी साठवणे शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	0	0	1	30
17	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	0	0	11	795
18	51 घारक व्यापार, कमीशन व्यापार (मोटार वाहन व मोटार सायकल वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	701	0	0	0	0	240	8232

टिप - अ) कारखान्यांची संख्या

ब) कामगारांची संख्या

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांची वर्गीकरण वर्ष 2002

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01 कृषी शिकारी संबधी सेवा	0	0	0	0	1	23	0	0
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	1	8	3	34
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	4
5	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	22 वर्तमान घन्नाच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्रछापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
7	24 रसायने व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	63
8	25 रबर व प्लास्टिक वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
9	27 प्राथमिक स्वरूपात धातु तयार करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
10	28 फेब्रीकेटेड धातुच्या वस्तू तयार करणे	0	0	0	0	0	0	1	17
11	29 यंत्रे व अवजाराचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
12	36 विद्युत यंत्र सामुग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि इतर भागाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
13	41 पाणी साठवणे, शुध्द करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
14	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	2	31	7	118

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांची वर्गीकरण वर्ष 2002

क्र.सं.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	01 कृषी शिकारी संघदी सेवा	1	288	0	0	0	0	2	311
2	15 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	2	47	2	199	4	321	12	609
3	17 कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	20 लाकूड व लाकडाच्या वस्तूचे उत्पादन	3	7	5	14	2	9	11	34
5	21 कागद व कागदाच्या वस्तूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
6	22 वर्तमान पत्राच्या छपाई व प्रकाशन वर्तमानपत्र छापणे व प्रकाशित करणे	0	0	0	0	1	4	1	4
7	24 रसायणे व रसायनाच्या वस्तूचे उत्पादन	2	26	1	81	1	93	6	263
8	25 रबर व प्लास्टिक वस्तूचे उत्पादन	1	7	0	0	0	0	1	7
9	27 प्राथमिक स्वरूपात धातू तयार करणे	0	0	1	7	1	173	2	180
10	28 फॅब्रीकेटड धातूच्या वस्तू तयार करणे	0	0	1	11	4	29	6	57
11	29 यंत्रे व अवजारांचे उत्पादन	0	0	1	11	0	0	1	11
12	36 विद्युत् यंत्र सामग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि इतर भागाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
13	41 पाणी साठवणे, शुद्ध करणे व वितरण करणे	0	0	0	0	1	30	1	30
14	50 मोटार वाहनाची, मोटार सायकल दुरुस्ती व विक्री	0	0	0	0	6	495	6	495
जिल्हा एकूण		9	375	11	323	20	1154	49	2001

टिप - अ) कारखान्यांची संख्या

ब) कामगारांची संख्या

आधार - निरीक्षक कारखाने महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : नांदेड		(रुपये हजारात)				
अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कर्मचा-यांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	243733	-56275	832	1429	28020
2	22 पेय, तंबाखु पदार्थांचे उत्पादन	167840	10119	1302	1430	13851
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	18548	-108208	1631	1924	54470
4	30 रबर, प्लॅस्टीक, प्रदोलीयम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	57341	48943	324	409	9238
5	33 मुलभूत व मिश्रधातुचे उत्पादन	780072	474224	492	651	16468
6	सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	4049	36003	489	686	30307
7	इतर	643272	25843	6089	6952	84151
जिल्हा एकूण		1914855	663149	11159	13481	236705

तक्ता क्रमांक 5.4 पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : नांदेड					
अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मुल्य वृद्धी
1	2	3	4	5	6
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	72903	447754	706217	232352
2	22 पेय, तंबाखु पदार्थांचे उत्पादन	22123	24403	45551	20589
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	110436	179298	202561	21766
4	30 रबर, प्लॅस्टीक, प्रदोलीयम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	17313	588199	702120	109242
5	33 मुलभूत व मिश्रधातुचे उत्पादन	46807	2634246	3569771	810239
6	सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	51104	66297	117549	51104
7	इतर	118457	1933064	2237743	262424
जिल्हा एकूण		1914855	663149	11159	13481

टिप :- 1) उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमूना निवडीवर) माहिती

"इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.

२) रु.हजारात केल्यामुळे जिल्हयाची एकूण कदाचीत जुळणार नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2001
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	1140
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	91
3	नाविन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	13058
4	वर्षाखेरीस पटावरील उमेदवारांची संख्या	113010
5	नौकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) खाजगी क्षेत्र	555
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	8
	क) एकूण	563
6	नौकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) अनुसुचीत जाती / अनुसुचीत जमाती	87
	ब) इतर	476
	क) एकूण	463
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) व्यवसायीक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	1568
	ब) नौकरी दिलेले	447
	२) प्रशासकीय शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	0
	ब) नौकरी दिलेले	0
	३) लेखनीक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	332
	ब) नौकरी दिलेले	96
	४) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	0
	ब) नौकरी दिलेले	0
	५) शेतकरी मत्स्य व्यवसाय शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	185
	ब) नौकरी दिलेले	10
	६) खाण कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	203
	ब) नौकरी दिलेले	0
	७) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	232
	ब) नौकरी दिलेले	2
	८) ब्रॉटसमन उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ) नोंदणी केलेले	215
	ब) नौकरी दिलेले	6
	९) सेवा खेळ व क्षत्सम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	196
	ब) नौकरी दिलेले	2
	१०) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	10127
	ब) नौकरी दिलेले	0
	११) एकूण	
	अ) नोंदणी केलेले	13058
	ब) नौकरी दिलेले	563

आधार : जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड

तक्ता क्रमांक 5.6
व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	बाब	परीमाण	वर्ष 2002-2003
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	1905
	(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	27
	(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	479
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन 02-03 (1) वैयक्तिक मार्गदर्शन /व्यक्तीशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	539
	(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	12
	(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी /उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	0

- आधार - 1) जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड.
2) विद्यापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हापरिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
1	अ	488	229	0
2	ब	1366	1556	15
3	क	8324	9605	292
4	ड	3193	1622	665
5	एकूण वर्ग अ ते ड	13371	13012	972
6	इ (इतर वर्ग)	2199	6037	133
7	एकूण अ ते इ	15570	19049	1105
	बाब	पुरुष	स्त्रि	एकूण
8	महानगरपालिका, नांदेड.	1360	463	1823

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरीता)

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	0	17	1074	154	0	1228
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	20 व 21	27	86	1184	2953	4223
4	वीजनिर्मिती, गॅस, पाणि व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	22	69	2594	3112	5775
5	बांधकाम	50	25	5379	1494	0	6873
6	घासक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	31	0	261	1012	1273
7	परीवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	7	1151	3099	0	4250
8	दिलापूरवठा दिना, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 89	97	179	1622	120	1921
9	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	370	9061	14067	5589	28717
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	4	867	0	59	926
	जिल्हा एकूण		600	17866	24475	12845	55186

आधार :- जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.9

विद्युतीकरण झालेल्या शहराची व गावाची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे, शहरे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र	31.3.91	1481	11	1481	1824	11	506	1492	2330
	राज्य विद्युत मंडळ	31.3.02	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
	राज्य विद्युत कंपनी	31.3.03	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
	राज्य विद्युत कंपनी	31.3.91	0	0	0	0	0	0	0	0
	राज्य विद्युत कंपनी	31.3.02	0	0	0	0	0	0	0	0
	राज्य विद्युत कंपनी	31.3.03	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा	31.3.91	1481	11	1481	1824	11	506	1492	2330
	एकूण	31.3.02	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330
		31.3.03	1580	13	1580	1824	13	506	1593	2330

आधार :- अधिकांक अभियंता महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.10

विजेचा वापर 2002-2003 या वर्षाकरीता

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र. निर्मातीचा

विजेच्या प्रकाराचा वापर

अ.क्र.	निर्मातीचा प्रकार	घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघु शक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर	एकूण	कनेक्शनची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल	113280 (17.68)	25870 (4.04)	74730 (11.66)	13280 (2.07)	399140 (62.28)	14570 (2.27)	640870 (100)	259251
2	हायड्रो	0	0	0	0	0	0	0	0
3	इतर	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	113280	25870	74730	13280	399140	14570	640870	259251

टिप :- 1 कॅसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवीतात.

2 थर्मल हायड्रो व इतर अशी वेगवेगळी आकडेवारी उपलब्ध नाही.

आधार :- अधिकांक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 5.11
आर्थिक गणना 1998
कृषि व बिगर कृषी उद्योग

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर कृषी उद्योग			कृषी व बिगर कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगाची संख्या									
	अ)स्वकार्यरत उद्योग	2633	191	2824	29383	13355	42738	32016	13546	45562
	**									
	ब)आस्थापना ***	160	35	195	6868	9958	16826	7028	9993	17021
	क) एकूण	2793	226	3019	36251	23313	59564	39044	23539	62583
2	मालकीच्या प्रकारा नुसार एकूण उद्योग संख्या									
	अ)सहकारी	0	0	0	301	146	447	301	146	447
	ब)सार्वजनिक	1	0	1	3107	800	3907	3108	800	3908
	क)खाजगी	2792	226	3018	32843	22367	55210	35635	22593	58228
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)									
	अ) अनु.जाती	17.22	3.54	13.87	8.17	3.72	6.43	8.64	3.72	6.79
	ब) अनु.जमाती	12.71	5.31	12.15	4.15	2.26	3.41	4.76	2.28	3.83
4	जागविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी	66.23	22.12	62.93	5.73	5.95	5.81	10.05	6.10	8.58
5	शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूण संस्थेची टक्केवारी	9.84	3.82	9.40	16.50	20.15	17.92	16.02	19.99	17.51
6	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या									
	अ)एकूण कामगार	4283	562	4845	63871	73057	13692	68154	73619	141773
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	245	77	322	21807	43472	65279	22052	43549	65601
	क)वेतनावरील कामगाराची एकूण कामगाराची टक्केवारी	5.72	13.70	6.15	34.14	59.50	47.67	32.36	59.15	46.27
	ड) कामगाराची प्रती उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	2	3	3	2	3	2

टिप :- * कृषी उत्पादन व मळ वगळून कृषी संबंधित उद्योग.

** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग.

*** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग.

साधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.12

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे
नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड		ग्रामीण		नागरी		एकूण	
अ. क्र.	बाब	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी	2793	4283	226	562	3019	4845
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	124	437	26	78	150	515
3	वस्तू निर्माण	7043	12137	2899	7771	9942	19908
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	7	96	9	106	16	202
5	बांधकाम	2019	2951	194	449	2213	3400
6	घाऊक व्यापार	975	1941	1192	3249	2167	5190
7	किरकोळ व्यापार	13650	18948	10822	20911	24472	39859
8	उपहार गृहे आणि हॉटेल्स	1581	3059	1630	5425	3211	8484
9	वाहतूक	486	1020	327	943	813	1963
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	18	35	129	261	147	296
11	दळणवळण	90	504	298	513	388	1017
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	375	1093	830	3345	1205	4438
13	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9883	21650	4956	30005	14839	51655
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	1	1	1
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	39044	68154	23539	73619	62583	141773

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र, राज्य मुंबई.

तक्ता क्र.5.13

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनांची
संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड		उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
अ. क्र.	बाब		ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	02 ते 06	160	35	195
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	15	18	2	20
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	348	1082	1430
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	40 ते 42	6	8	14
5	बांधकाम	50 ते 51	37	73	110
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	185	752	937
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1752	3946	5698
8	उपहार गृहे आणि हॉटेल्स	69	492	1053	1545
9	वाहतूक	70 ते 72	164	112	276
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	74	8	71	79
11	दळणवळण	75	68	114	182
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	80 ते 85 व 89	147	438	585
13	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 97 व 99	3643	2307	5950
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	--	7028	9993	17021

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र, राज्य मुंबई.

तक्ता क्र.5.14

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	उद्योगगट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	02 ते 06	412	150	562
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	15	211	4	215
3	वस्तु निर्माण	20 ते 39	2668	4749	7417
4	विज, गॅस आणि पाणीपुरवठा	40 ते 42	95	105	200
5	बांधकाम	50 ते 51	209	287	496
6	वाऊक व्यापार	60 ते 64	784	2551	3335
7	किरकाळ व्यापार	65 ते 68	3938	11846	15784
8	उपहार गृहे आणि हॉटेल्स	69	1385	4381	5766
9	वाहतूक	70 ते 72	553	671	1224
10	साठवणी आणि गोदामविषयक	74	21	191	212
11	दळणवळण	75	476	284	760
12	वित्तीय विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	80 ते 85 व 89	807	2833	3640
13	सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 97 व 99	13704	26169	39873
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	0	0
15	सर्व प्रमुख उद्योगगट एकूण	-	25263	54221	79484

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	शहरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	301	146	447
2	विजेवर चालनाऱ्या आस्थापनांची एकूण संख्येची टक्केवारी	2.33	1.37	2.01
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापना सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1450	2060	3510
	ब) प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	5	14	8

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई. (आर्थिक गणना 1998)

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	0	0	0	0	0	0
2	खानकाम व इगडकाम	0	0	0	0	0	0
3	वस्तू निर्माण व दुरुस्ती सेवा	18	587	6	176	24	763
4	वीज बत्ती, गॅस व पाणी	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6	घाऊक व्यापार	5	11	1	2	6	13
7	किरकोळ व्यापार	21	25	11	40	32	65
8	उपहार गृहे व हॉटेल्स	0	0	1	2	1	2
9	वाहतूक	0	0	3	85	3	85
10	साठवणूक व साखर	1	2	2	7	3	9
11	दळणवळण	0	0	0	0	0	0
12	अर्थ पुरवठा, विमा,मालमत्ता धंदे	44	363	41	502	85	865
13	सांमुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	212	462	81	1246	293	1708
14	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15	प्रमुख उद्योग गट	301	1450	146	2060	447	3511
	एकूण	301	1450	146	2060	447	3511

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन मुंबई. (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्र. 5.17 अ

वस्तू निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटालील स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	6388	8288	1546	2052	7934	10340
2	3	191	573	176	528	367	1101
3	4	55	220	65	260	120	480
4	5	16	80	11	55	27	135
5	6 ते 9	45	308	18	117	63	425
6	10 व अधिक	0	0	1	10	1	10
	सर्व आकारमान गट	6695	9469	1817	3022	8512	12491

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.17. व

वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान.
गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	189	308	443	861	632	1169
2	3	42	126	304	912	346	1038
3	4	15	60	140	560	155	620
4	5	19	95	68	340	87	435
5	6 ते 9	39	280	78	542	117	822
6	10-19	29	358	38	484	67	842
7	20 - 49	6	172	6	152	12	324
8	50-199	7	398	4	299	11	697
9	200-499	1	350	0	0	1	350
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	1	521	1	599	2	1120
सर्वआकारमान गट		348	2668	1082	4749	1430	7417

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.18. अ

घाटक व किरकोळ व्यापारातील स्वकार्यरत उद्योगाची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	12332	14991	7003	8669	19335	23660
2	3	390	870	224	672	514	1542
3	4	44	176	58	232	102	408
4	5	9	45	14	70	23	115
5	6 ते 9	13	85	15	100	28	185
6	10 व अधिक	0	0	2	20	2	20
सर्व आकारमान गट		12688	16167	7316	9763	20004	25930

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.18 ब

व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

नांदेड	राजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	1455	2744	2246	4423	3701	7167
2	3	264	792	1277	3831	1541	4623
3	4	105	420	603	2412	708	2832
4	5	45	225	288	1440	333	1665
5	6 ते 9	55	388	232	1594	287	1982
6	10-19	13	153	45	531	58	684
7	20 - 49	0	0	7	166	7	166
8	50-199	0	0	0	0	0	0
9	200-499	0	0	0	0	0	0
10	500 व त्यापेक्षा अधिक	0	0	0	0	0	0
	सर्व आकारमान गट	1937	4722	4698	14397	6635	19119

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.19 अ

सामूहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

नांदेड	राजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	6096	7438	2450	3083	8546	10521
2	3	105	315	120	360	225	675
3	4	23	92	42	168	65	260
4	5	3	15	20	100	23	115
5	6 ते 9	12	76	13	85	25	161
6	10 व अधिक	1	10	4	40	5	50
	आकारमान गट	6240	7946	2649	3836	8889	11782

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.19 ब

सामुहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान
गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	राजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	2382	4282	796	1518	3178	5800
2	3	278	834	405	1215	683	2049
3	4	275	1100	239	956	514	2056
4	5	168	840	148	740	316	1580
5	6 ते 9	341	2375	247	1758	588	4133
6	10-19	136	1764	231	3069	367	4833
7	20 - 49	50	1372	151	4498	201	5870
8	50-199	13	1137	76	6637	89	7774
9	200-499	0	0	12	3876	12	3876
10	500व त्यापेक्षा अधिक	0	0	2	1902	2	1902
सर्वआकारमान गट		3643	13704	2307	26169	5950	39873

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्र. 5.20 अ

सर्व उद्योगगट निरून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची
आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	राजगाराच्या आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	30833	38697	12557	15823	43390	54520
2	3	846	2538	647	1941	1493	4479
3	4	196	784	216	864	412	1648
4	5	42	210	58	290	100	500
5	6 ते 9	98	652	60	398	158	1050
6	10 व अधिक	1	10	8	82	9	92
सर्व आकारमान गट		32016	42891	13546	19398	45562	62289

आधार - आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

सर्वउद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिकगणना 1998)

जिल्हा : नांदेड

अ क्र.	रोजगाराच्या आकारमान गटसंख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4653	8517	4099	7975	8752	16492
2	3	809	2427	2430	7290	3239	9714
3	4	457	1828	1269	5076	1726	6904
4	5	290	1450	699	3495	989	4945
5	6 ते 9	521	3621	805	5618	1326	9239
6	10-19	207	2667	400	5184	607	7851
7	20 - 49	67	1858	188	5505	255	7363
8	50-199	21	1685	88	7701	109	9356
9	200-499	2	689	12	3876	14	4565
10	500व त्यापेक्षा अधिक	1	521	3	2501	4	3022
सर्वआकारमान गट		7028	25263	9993	54221	17021	79484

आधार :- आर्थिक गणना 1998, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
१	२	३
1.0	सहकारी पतसंस्था एकूण	983
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	956
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	1
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	24
1.5	धान्य बँका	0
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार द्यावा) जि.कृ.विकास बँक	1
2.0	बिगर कृषिपत संस्था एकूण	270
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ)नागरी बँका	10
	ब)कर्मचारी पत संस्था	0
2.2	इतर बिगर कृषि पतसंस्था	260
	अ)कर्मचारी पतसंस्था	201
	ब)नागरी पतसंस्था आणि इतर (भिशी छिप्ट आणि पतसंस्था ई)	59
	क)इतर	0
3.0	पणन संस्था एकूण	18
3.1	जिल्हा पणन संस्था	1
	अ)सर्वसाधारण उद्येश	1
	ब)विशेष उद्येश	0
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	17
	अ)सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	9
	ब)विशेष	8
3.3	इतर	0
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण) (तपशील ६.१३ मध्ये पहावा) अवलोकनार्थ	961
5.0	सामाजिक सेवा संस्था तपशील ६.१३ मध्ये पहावा अवलोकनार्थ	1289
	एकूण	3521

आधार : जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

जिल्ह्यातील सर्वप्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती 31/3/2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता
जिल्हा नांदेड

रुपये व सभासद संख्या हजारात

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	3521
2	एकूण सभासद	878
3	भरणा झालेले भाग भांडवल	5535802
4	वरील ३ पैकी शासकीय भागभांडवल	28310
5	स्वतःचा निधी वरील ३ पैकी	506215
6	डेवी	4712530
7	निव्वळ दिलेले कर्ज	12654065
8	खेळते भांडवल	6540524
9	खरेदीची किंमत	510113
10	विक्रीची किंमत	615302
11	नफा मिळालेल्या	
	अ)संस्था	1230
	ब) रक्कम	40305
12	तोटावर्ती	
	अ)संस्था	2197
	ब)रक्कम	1265645
13	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	115

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्रमांक 6.3

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखापरिक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	तहासिल	लेखापरिक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरिक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था	
		अ	ब	क	ड				
		2	3	4	5	6	7	8	9
	फिनवट		4	32	180	0	7	136	359
	दुयगांव		3	14	113	0	5	76	211
	नांदेड		81	136	179	3	4	512	875
	कर		7	10	126	0	8	124	275
	कोल्हा		13	29	222	1	6	165	436
	धर/लोहा		23	35	191	4	4	287	544
	नांदेड		9	5	137	5	3	196	355
	संगडूर		11	15	124	1	7	116	274
	एकूण		151	276	1272	14	44	1612	3329

- 1 जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग -1 सहकारी संस्था नांदेड.
2 जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग -2 सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्रमांक 6.4

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड

रुपये हजारात

अ. क्र.	बँकेचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद संस्था	सभासद वैयक्तिक सभासद	भाग भांडवल रुपये	राखीव व इतर निधी रुपये	ठेवी रुपये	खेळते भांडवल रुपये	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक		189	2410	114	269571	1750784	5316595	9400196
2	महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्रामीण बँक म. नांदेड.		9	134	54321	27993	13139	6654	545329

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य 31/3/2003 अखेर

अल्प मुदतीचे कर्ज			मध्यम दिर्घ			योगे कर्ज			थकलेली कर्ज			
लेखपत	वटवि लेली बिले	एकूण 10+11	शतीया कामा साठी **	मुदतीची कर्जे रुपये	मुदतीची कर्जे रुपये	अल्प मुदतीची रुपये	मध्यम मुदतीची रुपये	दिर्घ मुदतीची रुपये	अल्प मुद तीची रुपये	मध्यम मुद तीची रुपये	दिर्घ मुदतीची रुपये	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	2058934	26740	2085674	663370	601402	37283	3674517	1647910	86504	2555629	1062269	702000
2	0	0	0	0	0	0	0	0	332071	0	0	302643

- टिप ** स्तंभ क्रमांक 13 मधील कर्ज स्तंभ क्रमांक 12 पेक्षा आहेत.
अध्यास : व्यवस्थापक नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादीत नांदेड
2.व्यवस्थापक महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्रामीण विकास बँक मर्यादीत नांदेड.

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात								
अक्र	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते	सभासद संख्या			भागभांडवल	स्तंभ ९ पैकी		
1	2	3	4	एकूण	लहान खाते	मोठे खाते	इतर सभासद	रुपये	शासकीय भागभांडवल रु	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	माहुर	34	17562	14603	13205	1398	0	1346	0	
2	किनवट	85	35124	19205	17402	1803	0	2691	0	
3	हि.नगर	22	14225	20420	8012	12113	295	13120	0	
4	हदगांव	74	50634	32730	13098	19207	425	37651	0	
5	अर्घापूर	36	15329	24262	8273	14115	1874	14828	0	
6	नांदेड	54	13824	22587	16176	4623	1788	15816	0	
7	मुदखेड	37	12319	21824	16372	3943	1509	9938	0	
8	भोकर	56	26850	24335	13076	10876	383	14766	120	
9	उमरी	52	15785	16111	8075	7627	409	10756	0	
10	घर्माबाद	33	18697	12495	7165	3630	1700	2643	0	
11	बिलोली	58	18684	27695	11000	12795	3900	20400	196	
12	नायगांव	71	40021	27509	11895	13014	2600	11313	219	
13	लोहा	90	36390	11613	8099	3514	0	25142	10	
14	कंधार	77	39187	12246	8684	3562	0	26801	19	
15	मुखेड	96	40100	38670	12368	23332	2970	22230	10	
16	देगलूर	81	48352	51109	20040	25042	6027	15164	225	
जिल्हा एकूण		956	443083	377414	192940	160594	23880	244605	799	

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात						
अक्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतलेली एकूणकर्जे रुपये	खेळते भांडवल रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची)		योगकर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे)	
1	2	11	12	13	कर्जदार	कर्जाची	बाकी असलेले सभासद	रक्कम रुपये
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	माहुर	583	124319	26714	24603	44319	4603	222732
2	किनवट	1466	148637	33296	29205	48637	2205	73888
3	हि.नगर	925	132213	194220	19120	92121	1208	75343
4	हदगांव	1351	302120	361258	33310	25760	10770	118534
5	अर्घापूर	1628	162760	170125	23082	86818	4042	110324
6	नांदेड	1522	140518	156020	22890	55629	1812	96359
7	मुदखेड	1396	148262	105882	22018	52648	2939	137210
8	भोकर	1885	169856	249687	13978	46189	17236	173558
9	उमरी	1334	180938	171456	11963	83040	10899	111311
10	घर्माबाद	899	162537	56991	16200	36221	7100	46472
11	बिलोली	1671	169542	101172	10100	21055	12400	177228
12	नायगांव	1896	325770	348344	36000	47220	18000	221920
13	लोहा	1828	254399	300680	38132	66217	18107	261810
14	कंधार	1918	376707	328448	39710	60293	21310	264932
15	मुखेड	1904	391571	622206	27287	54873	16210	371493
16	देगलूर	1709	128599	174249	11495	36354	24437	131121
जिल्हा एकूण		23915	3318748	3400748	3790093	857394	173278	2594235

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात					
अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प मध्यम, दिर्घ मुदतीची		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	माहुर	4142	21887	1218	9082	2924	12805
2	किनवट	8284	42773	2318	17092	5966	25681
3	हि.नगर	9300	41220	5180	31500	4120	9720
4	हदगांव	10531	120011	5726	111442	4805	8569
5	अर्धापूर	5694	67327	3405	54029	2289	13298
6	नांदेड	5369	71351	3807	56728	1562	14623
7	मुदखेड	1506	109275	1208	50318	298	58957
8	भोकर	7085	92385	6276	50998	809	41287
9	उमरी	5481	49678	3977	33878	1504	15800
10	धर्माबाद	3690	76314	1770	29400	1920	46914
11	बिलोली	10160	127700	7890	90600	2270	37100
12	नायगांव	12030	233403	9970	57100	2060	176303
13	लोहा	9975	172168	605	13110	9370	159058
14	कंधार	11600	77680	2680	45580	8920	32100
15	मुखेड	12457	84200	6797	52100	5660	32100
16	देगलूर	12942	94766	6505	46544	6437	48222
जिल्हा एकूण		130246	1482138	69332	749501	60914	732637

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात							
अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते		सभासद संख्या			भागभांडवल	स्तंभ ९ पेकी
			दारांची संख्या	एकूण	लहान खाते दार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	रुपये	शासकीय भागभांडवल रु
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	माहुर	1	3280	3280	915	1010	1355	1002	50
2	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	0
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगांव	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	3280	3280	915	1010	1355	1002	50

तक्ता क्र.6.6 पुढे चालू -
जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2003अखेर

जिल्हा नांदेड		र.हजारात							
अक्र.	तहासिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतले- ली एकूणकर्ज रुपये	खळत भाडवल रुपये	एकूण दिलेल कर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जदार कर्जाची रक्कम रुपये		येणेकर्ज (अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीचे) बाकी असलेले सभासद रक्कम रुपये		
1	2	11	12	13	14	15	16	17	
1	माहुर	37	9116	10290	1712	9224	1712	9224	
2	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0	0	
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	
8	भाकर	0	0	0	0	0	0	0	
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0	0	
13	लांहा	0	0	0	0	0	0	0	
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	
जिल्हा एकूण		37	9116	10290	1712	9224	1712	9224	

तक्ता क्र.6.6 पुढे चालू
जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2003अखेर

जिल्हा नांदेड		र.हजारात					
अक्र.	तहासिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, दिर्घ मुदतीची		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्ष कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्ष कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	माहुर	278	1536	77	145	201	1391
2	किनवट	0	0	0	0	0	0
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0
8	भाकर	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0
13	लांहा	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		278	1536	77	145	201	1391

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात							
अक्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खाते दारांची संख्या	एकूण	सभासद संख्या			भागभांडवल रुपये	स्ताभ ९ पेकी शासकीय भागभांडवल रु
1	2	3	4	5	लहान खाते दार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	9	10
1	माहुर	5	6816	6816	3996	1710	1110	92	9
2	किनवट	19	13632	13632	7107	3416	3109	275	30
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0
16	दंगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		24	20448	20448	11103	5126	4219	367	39

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात						
अक्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी रु.	संस्थेने घेतलेली एकूणकर्ज रुपये	खर्चते भांडवल रुपये	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प,मध्यम, दिर्घ मुदतीची) कर्जदार	कर्जाची रक्कम रुपये	बाकी असलेले सभासद	येणेकर्ज (अल्प,मध्यम,दिर्घ मुदतीची) रक्कम रुपये
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	माहुर	13	14643	16374	6816	18740	5412	16732
2	किनवट	39	43928	49122	13632	56220	11213	43412
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0
16	दंगलूर	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		52	58571	65496	20448	74960	16625	60144

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात					
अक्र.	तहसिल	एकूण कर्ज थकबाकी अल्प, मध्यम, विर्घ मुवतीची		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये	थकबाकीदार	रक्कम रुपये
1	2	18	19	20	21	22	23
1	माहुर	4871	14969	2272	3567	2599	11402
2	किन्नवट	10091	39072	4262	11023	5829	28049
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0
12	नायगांव	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		14962	54041	6534	14590	8428	39451

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात										
अक्र.	तहसिल	एकूण रकाना	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य	डाळी	इतर	कापूस	गळीत धान्य	उस	ताग व मेषा	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	माहुर	12283	0	0	4474	2776	780	4023	0	230	0	0
2	किन्नवट	49114	0	0	12421	3000	5538	27467	0	688	0	0
3	हि.नगर	17737	0	0	9120	1500	0	3192	0	3925	0	0
4	हदगांव	107130	7000	0	31908	3500	0	60035	0	4687	0	0
5	अर्धापूर	103701	0	0	25120	2000	0	29744	218	46619	0	0
6	नांदेड	99973	0	0	20723	500	80	43518	763	34389	0	0
7	मुदखेड	87425	0	0	20537	2500	85	29431	4173	30699	0	0
8	भोकर	37818	0	0	10002	1000	0	16010	2281	8525	0	0
9	उमरी	16100	0	0	1538	500	0	8030	0	5532	0	500
10	धर्माबाद	16321	0	4460	6621	500	700	1140	0	2200	0	700
11	बिलोली	111742	10060	6080	5735	11120	500	26166	8861	21720	0	21500
12	नायगांव	47220	240	2230	5349	937	300	15934	4400	8930	0	8900
13	लोहा	119419	0	0	7835	10335	700	67569	2995	5105	0	24880
14	कंधार	157975	0	0	5425	11775	0	76815	0	41725	0	22235
15	मुखेड	23544	0	0	735	597	0	9005	0	8007	0	5200
16	देगलूर	28599	0	5100	375	435	3459	5036	4874	2120	0	7200
जिल्हा एकूण		1036101	17300	17870	167918	52975	12142	423115	28565	225101	0	91115

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.9

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पिक कर्ज 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड		रुपये हजारात										
अक्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्य					अन्नधान्येतर				
1	2	3	गहू 4	भात 5	ज्वारवर्गीय धान्य 6	डाळी 7	इतर 8	कापूस 9	गळीत धान्य 10	उस 11	ताग व मेष्टा 12	इतर 13
1	माहुर	5920	0	0	1122	428	896	2738	0	618	0	118
2	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		5920	0	0	1122	428	896	2738	0	618	0	118

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड

तक्ता क्र.6.10

जिल्हयातील आदीवासी सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्ज 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड		रुपये हजारात										
अक्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्य					अन्नधान्येतर				
1	2	3	गहू 4	भात 5	ज्वारवर्गीय धान्य 6	डाळी 7	इतर 8	कापूस 9	गळीत धान्य 10	उस 11	ताग व मेष्टा 12	इतर 13
1	माहुर	9457	0	0	1140	758	560	4924	0	2075	0	0
2	किनवट	29533	0	0	3528	2320	1735	14995	0	6730	0	225
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		38990	0	0	4668	3078	2295	19919	0	8805	0	225

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.11

जिल्हयातील बिगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड		रुपये हजारतः									
अक.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ढेवी	खेळते भांडवल	कर्ज			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
								अग्रिम रु	वसूल रु.	येणे रु.	खकीत रु
1	प्राथमिक सहकारी बँका										
1	नागरी बँक	10	45905	65670	107250	1701520	3325691	111225	13728	1133420	80765
2	कर्मचारी पतपेढी व इतर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	इतर बिगर कृषि										
1	नागरी बँका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कर्मचारी पतपेढी	201	37470	707702	30171	104510	780191	460887	333866	550889	88210
3	इतर (नागरी पतपेढी)	59	35710	136770	600	13710	136210	56620	59340	80080	81055

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड.		रु हजारतः									
अ. क्र.	तहसिल किंनवट	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत रुपये			विक्रीची किंमत रुपये			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तु	उपभोग वस्तु	मालक म्हणून	आडल्या म्हणून	एकूण	
1	माहुर	1	149	1975	349	925	735	216	0	216	
2	किंनवट	1	255	17294	465	2945	15120	898	0	898	
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	हदगांव	1	6595	18789	13599	32145	3625	11260	0	11260	
5	अर्धापूर	1	297	1135	435	44135	295	9130	0	9130	
6	नांदेड	3	16043	40885	14635	120326	613	14180	0	14180	
7	मुदखेड	1	395	2215	427	85434	430	7910	0	7910	
8	भाकर	1	925	1235	335	5206	1125	695	0	695	
9	उमरी	1	2320	2010	895	11590	2215	799	560	1359	
10	धर्माबाद	1	125	967	435	77135	98135	9130	95	9225	
11	बिलोली	1	402	1235	895	91965	70210	7910	23	7933	
12	नासगाव	1	467	3135	1435	95965	96375	13155	562	13717	
13	लोहा	1	2366	25685	2839	6990	43110	937	0	937	
14	कंधार	1	2449	14718	3582	7535	40135	1035	0	1035	
15	मुखेड	1	329	12960	997	9925	3762	4122	0	4122	
16	देगलूर	1	273	13035	1139	11435	1425	29145	0	29145	
जिल्हा एकूण		17	33390	157273	42462	603656	377310	110522	1240	111762	
जिल्हा पातळी वरील संस्था		1	13701	19997	369	15589	5935	2939	0	2949	

तक्ता क्र.6.12 पुढे चालू
जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31/3/2003 अखेर

अ. क्र.	तहसिल	भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न धान्य	कापूस	गळीत धान्ये	डाळी	इतर	एकूण	खते	बियाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	शेती व पशुधन विक्री
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	माहुर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	किनवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	हि.नगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हदगांव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	मुदखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	150	75	0	75	460	0	760	1366	945	0	48	2359	46
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	95	0	0	95	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	74	23	0	0	97	0
12	नायगाव	0	0	0	0	0	0	0	0	5260	362	0	0	5622	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	कंधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	2083	605	0	0	2688	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	151
जिल्हा एकूण		0	150	75	0	75	460	0	760	8783	2030	0	48	10861	197
जिल्हा पातळी वरील संस्था.		0	0	0	0	0	0	0	0	11235	14925	50830	152	77142	197

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड

तक्ता क्र.6.13

जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31/3/2003 अखेर

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल रु.	राखीव व इतर निधी	खेळते भांडवल
1	2	3	4	5	6	7
1	उत्पादक संस्था	961				
1.1	साखर कारखाने	9	58484	998239	358352	294785
1.2	इतर शेती प्रक्रीया संस्था	31	22942	7406	1995	44925
1.3	विणकर संस्था(हातमाग यंत्रमाग)	33	4924	2230	201	20117
1.4	सुत गिरण्या	4	0	0	0	0
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	7	641	2012	1974	805
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	94	1438	1635	393	19523
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	545	28985	305	140	2122
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	0	0	0	0	0
1.9	मत्स्य व्यवसाय संस्था	92	4735	588	10	1216
1.10	शेती संस्था	0	0	0	0	0
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	96	2425	2764	196	6155
1.12	वन कामगार संस्था	8	4357	267	12	1591
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	42	369	47	5	28
2	सामाजिक सेवा	1289				
2.1	ग्राहक मंडारे	38	13928	1227	299	2995
2.2	गृहनिर्माण संस्था	746	41325	8395	1992	201635
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	282	5985	2835	472	21225
2.4	परिवहन संस्था	3	167	312	15	754
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	72	2231	592	20	995
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	7	1681	12518	835	45220
	क) इतर	141	8935	10130	15	9784

आधार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.14

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्थां आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड

रुपये हजार

क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या उसाचे वजन ब. गाळलेल्या उसाची किंमत क. उत्पादित साखर वजन ड. उत्पादित साखर किंमत	हजार मे टन लाख रुपये हजार मे टन लाख रुपये	1487.00 9435.00 16120.00 26157.00
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू भाग ब. सुत खरेदी क. उत्पादन ड. विक्री	संख्या लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	0.00 0.00 0.00 0.00
3	सुत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या ब. उत्पादित सुत	संख्या ०० हजार टन	0.00 0.00
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी ब. उत्पादन क. विक्री	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	1095.00 2010.00 2215.00
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्धखरेदीची किंमत ब. दुग्धविक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	9495.00 9694.00
6	दुग्धव्यवसाय संघटना	अ. दुग्धखरेदीची किंमत ब. दुग्धविक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	0.00 0.00
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेली मासळी किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	835.00 897.00
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेली मासळी किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	0.00 0.00
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	०० हेक्टर लाख रुपये	0.00 0.00
10	उपसा जलसिंचन संस्था	अ. भिजलेले क्षेत्र	०० हेक्टर	43.00
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेले कूपे ब. वनउत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	उ.ना. उ.ना.
12	घारक ग्राहक भंडारे	अ. खरेदी किंमत ब. विक्री किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	1997.00 2945.00
13	प्राथमिक ग्राहक भंडारे	अ. खरेदी किंमत ब. विक्री किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	2115.00 2225.00
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षातहाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामाची अंदा किंमत क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये लाख रुपये	469.00 7972.00 9321.00
15	गृह निर्माण संस्था	अ. बांधलेल्या घराची/गाळ्याची संख्या	संख्या	9739.00

आहार जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.6.15
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2003 अखेर
(परिमाण टनामध्ये मूल्य हजारात)

जिल्हा नांदेड.													
अ	कृषि उखपत्र	तहसिल	बाजार	उप	वाषिक आवक								
क्र.	बाजार समिती चे नांव	बाजार पेठेचा प्रकार	बाजार पेठाची संख्या	परि-माण	गहू	ज्वारी	बाजरी	मका	परि-माण	परि-माण	परि-माण	परि-माण	मूल्य
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13
1	किंनवट	किंनवट	प्राथमिक	6	59	410	75	360	0	0	0	0	0
2	हदगाव	हदगाव	--	7	1465	10172	1809	7209	0	0	0	0	0
3	नांदेड	नांदेड	--	2	7730	54552	6261	28673	30	185	40	158	
4	मुदखेड	मुदखेड	--	0	530	3690	997	4204	0	0	0	0	0
5	भोकर	भोकर	--	2	1955	13261	5455	25156	0	0	116	555	
6	उमरी	उमरी	--	0	608	4164	825	3025	0	0	0	0	0
7	धर्माबाद	धर्माबाद	--	2	542	3625	5911	28970	0	0	0	0	0
8	कुडलवाडी	बिलोली	--	3	280	1874	1170	5953	0	0	0	0	0
9	नायगाव	नायगाव	--	5	174	1125	1928	8427	0	0	0	0	0
10	लोहा	लोहा	--	11	688	4702	475	2150	5	25	1	6	
11	कंधार	कंधार	--	4	360	2160	185	3025	0	0	0	0	0
12	मुखेड	मुखेड	--	4	190	1261	460	1600	0	0	0	0	0
13	देगलूर	देगलूर	--	4	790	5100	292	1444	0	0	0	0	0
14	हानेगाव	देगलूर	--	1	87	522	225	900	0	0	0	0	0
एकूण				51	15458	106618	26068	121096	35	210	157	719	

तक्ता क्र.6.15 पुढे चालू
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2003 अखेर
(परिमाण टनामध्ये मूल्य हजारात)

जिल्हा नांदेड													
अ	कृषि उखपत्र	तहसिल	बाजार	उप	वाषिक आवक								
क्र.	बाजार समिती चे नांव	बाजार पेठेचा प्रकार	बाजार पेठाची संख्या	परि-माण	तुर	हरमरा	जडिव	मुग	परि-माण	परि-माण	परि-माण	परि-माण	मूल्य
1	2	3	4	5	14	15	16	17	18	19	20	21	21
1	किंनवट	किंनवट	प्राथमिक	6	19	301	0	0	40	500	0	0	0
2	हदगाव	हदगाव	--	7	1474	22056	707	10044	1672	17084	675	9130	
3	नांदेड	नांदेड	--	2	1236	19056	147	2064	1791	20082	370	5690	
4	मुदखेड	मुदखेड	--	0	434	6625	25	372	841	9078	309	4866	
5	भोकर	भोकर	--	2	1996	38731	475	6009	3721	46568	319	4442	
6	उमरी	उमरी	--	0	435	6055	13	187	305	5025	140	1781	
7	धर्माबाद	धर्माबाद	--	2	1642	24247	905	13355	8107	103581	403	6642	
8	कुडलवाडी	बिलोली	--	3	490	6894	80	1147	296	3757	280	4674	
9	नायगाव	नायगाव	--	5	550	7566	40	544	245	2620	220	3174	
10	लोहा	लोहा	--	11	488	6785	64	960	739	9101	487	7463	
11	कंधार	कंधार	--	4	145	1885	288	2880	6537	78444	2144	32160	
12	मुखेड	मुखेड	--	4	144	2824	0	0	790	9600	230	3641	
13	देगलूर	देगलूर	--	4	2570	38125	451	6396	16082	190124	4622	76692	
14	हानेगाव	देगलूर	--	1	119	1500	0	0	77	1078	67	905	
एकूण				51	11742	182650	3195	43958	41243	496642	10266	161260	

पुढे चालू..

तक्ता क्र. 6.15 पुढे चालू
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड (परिमाण टनामध्ये मूल्य हजारात)

क्र	कृषि उत्पन्न	तहसिल	बाजार	रूप	वार्षिक आवक							
					बाजार	गूळ	कापूस	भुईमुस	करडई			
समिती			पेठेचा	बाजार	परि-	परि-	परि-	परि-	परि-	परि-	परि-	परि-
चे नांव			प्रकार	पेठाची	माण	मूल्य	माण	मूल्य	माण	मूल्य	माण	मूल्य
1	2	3	4	5	22	23	24	25	26	27	28	29
1	किंनवट	किंनवट	प्राथमिक	6	0	0	150	3000	0	0	0	0
2	हदगाव	हदगाव	--	7	77	759	26970	444557	81	1184	21	213
3	नांदेड	नांदेड	--	2	666	5071	1272	25034	648	10223	4	38
4	मुदखंड	मुदखंड	--	0	85	817	3336	58904	155	2160	0	0
5	भाकर	भाकर	--	2	0	0	4330	87775	134	2050	0	0
6	उमरी	उमरी	--	0	0	0	4130	77837	135	2150	0	0
7	धर्माबाद	धर्माबाद	--	2	0	0	0	0	54	804	201	1737
8	कडलवाडी	बिलाली	--	3	0	0	0	0	20	330	0	0
9	नायगाव	नायगाव	--	5	0	0	485	7612	0	0	0	0
10	लोहा	लोहा	--	11	20	162	431	8171	162	2689	32	306
11	कंधार	कंधार	--	4	0	0	0	0	0	0	0	0
12	मुखंड	मुखंड	--	4	0	0	0	0	0	0	0	0
13	देगलूर	देगलूर	--	4	48	384	0	0	12	173	5	58
14	हानेगाव	देगलूर	--	1	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण				51	896	7193	41104	712990	1401	21768	263	2352

तक्ता क्र. 6.15 पुढे चालू
जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड (परिमाण टनामध्ये मूल्य हजारात)

क्र	कृषि उत्पन्न	तहसिल	बाजार	रूप	वार्षिक आवक					
					बाजार	गूळ	इतर	एकूण		
समिती			पेठेचा	बाजार	परि-	परि-	परि-	परि-	परि-	
चे नांव			प्रकार	पेठाची	माण	मूल्य	माण	मूल्य	माण	मूल्य
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35
1	किंनवट	किंनवट	प्राथमिक	6	0	0	0	0	343	4571
2	हदगाव	हदगाव	--	7	0	0	2707	25712	37658	548120
3	नांदेड	नांदेड	--	2	1	18	27575	311842	47771	482741
4	मुदखंड	मुदखंड	--	0	0	0	194	2004	6906	92720
5	भाकर	भाकर	--	2	5	89	1075	15141	19581	239777
6	उमरी	उमरी	--	0	0	0	65	650	6656	100924
7	धर्माबाद	धर्माबाद	--	2	0	0	5918	108414	23683	291375
8	कडलवाडी	बिलाली	--	3	0	0	630	7087	3246	31716
9	नायगाव	नायगाव	--	5	0	0	267	2741	3909	33809
10	लोहा	लोहा	--	11	8	165	1500	15000	5100	57685
11	कंधार	कंधार	--	4	0	0	0	0	9659	120554
12	मुखंड	मुखंड	--	4	0	0	0	0	1814	18926
13	देगलूर	देगलूर	--	4	2	34	0	0	24874	318530
14	हानेगाव	देगलूर	--	1	0	0	0	0	575	4905
एकूण				51	16	306	39931	488591	191775	2346353

नांदेड जिल्हयातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्र.6.16

जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेले कर्ज 31/3/2003 अखेर

जिल्हा नांदेड.		रु.हजारात			
अ.क्र.	तहसिल	सावकारांची संख्या	व्यापारांना दिलेली कर्जे	व्यापारांव्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	माहुर	0	0	0	0
2	किनवट	0	0	0	0
3	हि.मगर	2	195	0	195
4	हदगांव	0	0	0	0
5	अर्धापूर	0	0	0	0
6	नांदेड	55	19528	2884	22412
7	मुदखेड	1			
8	भोकर	1			
9	उमरी	1			
10	धर्माबाद	1	2698	0	2698
11	बिलोली	2	1812	0	1812
12	नायगांव	0	0	0	0
13	लोहा	6	1505	107	1612
14	कंधार	6	619	1450	2069
15	मुखेड	9	2594	0	2594
16	देगलूर	12	3781	0	3781
जिल्हा एकूण		96	32732	4441	37173

आधार : जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था नांदेड.

तक्ता क्र.7.1

सार्वजनिक अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड

अक्र.	तहसिल	रुग्णालये	दवाखाने	प्रासुतीगृहे	प्रा.आ.केंद्र	आ.उपकेंद्र	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	माहुर	1	1	2	5	27	8	40
2	किनवट	2	3	4	9	65	24	90
3	हि.नगर	0	0	0	2	14	4	16
4	हदगांव	1	2	2	6	29	13	43
5	अर्धापूर	0	0	0	2	10	3	12
6	नांदेड	2	7	3	6	18	189	314
7	मुदखेड	1	2	2	2	12	4	18
8	भोकर	1	1	2	3	19	6	22
9	उमरी	1	0	1	1	11	4	19
10	धर्माबाद	1	1	2	1	11	4	16
11	बिलोली	1	1	2	4	19	9	31
12	नायगांव	1	1	1	3	21	6	31
13	लोहा	1	1	2	5	29	11	40
14	कंधार	1	1	2	5	31	12	44
15	मुखेड	1	2	2	6	34	16	47
16	दंगलूर	1	2	3	3	24	12	41
जिल्हा एकूण		16	25	30	63	374	325	824

तक्ता क्र.7.1 पुढे चालू

सार्वजनिक अर्थ सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती वर्ष 2002-2003

अक्र.	तहसिल	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण(00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(00)		
		एकूण	स्त्रिया / साठी	मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	माहुर	60	35	25	11	18	18	161	133	133
2	किनवट	120	70	50	18	31	22	304	441	433
3	हि.नगर	12	8	4	6	8	1	51	67	35
4	हदगांव	60	35	25	10	20	5	351	410	110
5	अर्धापूर	18	12	6	2	2	1	69	71	62
6	नांदेड	649	377	103	296	266	169	2903	2997	988
7	मुदखेड	48	27	21	2	3	2	104	104	124
8	भोकर	54	31	23	5	12	9	270	447	262
9	उमरी	36	19	17	16	27	15	161	185	161
10	धर्माबाद	42	23	19	10	11	18	157	170	128
11	बिलोली	54	31	23	14	21	20	270	305	302
12	नायगांव	54	31	23	12	20	18	148	180	148
13	लोहा	60	35	25	107	310	5	315	348	348
14	कंधार	60	35	25	32	42	17	209	260	260
15	मुखेड	72	43	29	13	13	9	278	328	261
16	दंगलूर	74	41	33	13	9	6	173	158	96
जिल्हा एकूण		1473	853	451	567	813	355	5924	6604	3851

उपचार 9) जिल्हा शल्य चिकित्सक सामान्य रुग्णालय नांदेड.

२) अशिक्षिता आयुर्वेदिक रुग्णालय नांदेड.

३) जिल्हा आरोग्य अधिकारी जि.प.नांदेड.

४) आरोग्य अधिकारी महानगर पालिका नांदेड.

५) मुख्याधिकारी नगर परिषद सर्व.

..75...

तक्ता क्रमांक 7.3

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या 2002

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	आजाराचे नांव	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1	हिवताप	8
2	पटकी	0
3	देवी	0
4	क्षय	288
5	न्यूमोनीया	14
6	अमांश,अतीसार,गैस्ट्रो	4
7	-हृदय विकार	345
8	विषमज्वर	9
9	कर्करोग	177
10	श्वसन क्रियेसंबंधी	234
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	86
	ब) रहचारी वाहतूक	7
	क) इतर आपघात	579
12	इतर कारणे	7738
	एकूण मृत्यू	9489

आधार :- आरोग्य सेवा संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य पूर्ण.

तक्ता क्र.7.4

माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	बाब	त्रिगुणी लस व डोस	पोलीयो	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	धनुर्वात लस 10वर्ष स्त्रिया	16वर्ष गरोदर	लस
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	किन्नवट	एकूण	7893	7893	8145	8071	7582	7797	7507	10373
		ग्रामीण	7296	7296	7472	7389	6818	7111	6355	7019
2	हदगांव	एकूण	8594	8594	8136	8359	6928	6799	6473	9676
		ग्रामीण	7930	7930	7472	7695	6291	6108	5323	7440
3	नांदेड	एकूण	9832	9832	9074	9234	6959	9055	8048	10222
		ग्रामीण	8994	8994	8220	8387	6249	8369	6897	7986
4	भोकर	एकूण	5570	5570	6005	6314	5589	5431	5413	6819
		ग्रामीण	5199	5199	5634	5943	5122	4745	4263	5319
5	बिलोली	एकूण	10083	10083	10469	10433	9154	8241	7837	10792
		ग्रामीण	8441	8441	9007	8111	7739	7555	6687	8556
6	लोहा	एकूण	5688	5688	6667	6520	4997	5404	5393	7662
		ग्रामीण	5120	5120	6099	5952	4437	4718	4242	5426
7	कंधार	एकूण	5804	5804	5420	5535	4794	5068	4737	6238
		ग्रामीण	5218	5218	4834	4949	4220	4381	3587	4002
8	मुखेड	एकूण	7080	7080	6959	6891	5783	5307	5402	7090
		ग्रामीण	6347	6347	6296	6017	5053	4697	4251	5347
9	देगलूर	एकूण	6041	6041	6281	5056	4867	4614	4282	6133
		ग्रामीण	4683	4683	4972	4038	3629	3310	3132	3779
जिल्हा		एकूण	66585	66585	67156	66413	56653	57716	55092	75005
बेरीज		ग्रामीण	59228	59228	60006	58481	49558	50994	44737	54874

आधार जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड

तक्ता क्र.7.5

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड.

1	2	3	31/3/02 रोजी निर्जीवीकरण केलेल्यांची संख्या				8	9
			एकूण असले	पुरुषसंबंदी	स्त्रिनसंबंदी	एकूणसंबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	किन्नवट	एकूण	17	41	2179	2220	922	49078
		ग्रामीण	16	41	2167	2208	844	45571
2	हदगांव	एकूण	9	4	2179	2183	781	49404
		ग्रामीण	8	4	1862	1866	734	46185
3	नांदेड	एकूण	11	1	2464	2465	876	51214
		ग्रामीण	11	1	2373	2374	823	48542
4	भोकर	एकूण	6	5	1420	1425	507	33512
		ग्रामीण	5	5	1340	1345	479	31758
5	बिलोली	एकूण	10	33	2527	2560	859	63652
		ग्रामीण	8	33	1908	1941	805	54669
6	लोहा	एकूण	6	0	1507	1507	649	34309
		ग्रामीण	5	0	1364	1364	626	31385
7	कंधार	एकूण	6	26	1500	1526	517	30979
		ग्रामीण	5	21	1142	1163	468	27824
8	मुखेड	एकूण	8	3	1437	1440	539	36037
		ग्रामीण	7	3	1437	1440	539	36037
9	देगलूर	एकूण	4	1	1442	1443	411	30100
		ग्रामीण	3	1	984	985	290	22799
जिल्हा		एकूण	77	114	16655	16769	6161	378285
बेरीज		ग्रामीण	68	109	14577	14686	5608	344770

आधार जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड

तक्ता क्रमांक ३.१

2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : नांदेड		साक्षरताची संख्या (हजारात)								
अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	माहुर	31718 (85.33)	20762 (59.17)	52480 (72.63)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	31718 (85.33)	20762 (59.17)	52480 (72.63)
2	किन्नवट	62529 (79.14)	38077 (50.20)	100606 (64.96)	9154 (84.02)	6941 (66.38)	16095 (75.39)	71683 (79.73)	45018 (52.16)	116701 (66.22)
3	हिमायतनगर	28316 (74.80)	17411 (48.28)	45727 (61.86)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	28316 (74.80)	17411 (48.28)	45727 (61.86)
4	हादगाव	70230 (80.97)	44646 (55.42)	114876 (68.67)	8897 (87.59)	6178 (65.81)	15075 (77.13)	79127 (81.66)	50824 (56.50)	129951 (69.55)
5	अर्धापूर	33131 (78.34)	20701 (51.88)	53832 (65.50)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	33131 (78.34)	20701 (51.88)	53832 (65.50)
6	नांदेड	56559 (81.03)	36568 (56.17)	93127 (69.03)	173884 (89.32)	130880 (73.31)	304764 (81.82)	230443 (87.13)	167448 (68.94)	397891 (78.42)
7	मुदखेड	25419 (75.78)	14806 (45.93)	40225 (61.15)	6576 (79.88)	4333 (58.99)	10909 (70.03)	31995 (76.59)	19139 (48.35)	51134 (62.85)
8	भोकर	40441 (79.61)	24345 (49.98)	64786 (65.10)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40441 (79.61)	24345 (49.98)	64786 (65.10)
9	उमरी	23482 (74.45)	13589 (44.16)	37071 (59.49)	4365 (89.32)	2943 (64.36)	7308 (77.34)	27847 (74.47)	16532 (46.77)	44379 (61.84)
10	घर्माबाद	17466 (73.62)	10251 (43.52)	27717 (58.62)	10428 (79.98)	7060 (55.84)	17488 (68.10)	27894 (75.88)	17311 (47.82)	45205 (61.96)
11	बिलांली	40362 (74.03)	23267 (44.73)	63629 (59.73)	8661 (73.23)	5708 (49.39)	14369 (61.45)	49023 (73.89)	28975 (45.58)	77998 (60.04)
12	नायगांव(खैर)	55738 (80.10)	32809 (49.80)	88547 (65.36)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	55738 (80.10)	32809 (49.80)	88547 (65.36)
13	लोहा	66358 (82.39)	38939 (51.16)	105297 (67.21)	7766 (89.05)	5387 (65.36)	13153 (77.54)	74124 (83.04)	44326 (52.54)	118450 (68.22)
14	कंधार	65996 (82.08)	37445 (50.34)	103741 (66.76)	8040 (86.17)	5463 (65.66)	13503 (76.50)	74036 (82.50)	43208 (51.87)	117244 (67.75)
15	मुखेड	73509 (78.94)	45634 (51.65)	119143 (65.65)	9597 (86.11)	6708 (63.18)	16305 (74.92)	83106 (79.70)	52342 (52.89)	135448 (66.98)
16	देगलूर	49665 (75.78)	30350 (48.34)	80015 (62.36)	17984 (85.37)	12829 (64.12)	30813 (75.01)	67649 (78.11)	43179 (52.15)	110828 (65.43)
जिल्हा बेरीज		470919 (79.14)	449900 (50.67)	1190819 (65.28)	265352 (87.30)	194430 (69.21)	459782 (78.61)	1006271 (81.14)	644330 (55.12)	1650601 (68.52)

टिप :- 1) साक्षरतेची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येमध्ये 0 ते 6 वयोगटातील लोकसंख्या वजा करून आलेल्या लोकसंख्येवर देण्यात आलेली आहे.

2) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवतात.

आधार :- 2001 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 2001-2002

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रती शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पैकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पैकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	367	367	367	उ.ना.	उ.ना.	9988 (5041)	27
2	प्राथमिक शाळा							
	1) कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	1094	3178	844	3042	815	109722 (51000)	35
	2) उच्च प्राथमिक शाळा	1248	6887	1895	6662	1841	343464 (170691)	50
	एकूण (1 + 2)	2709	10432	3106	9704	2656	463174 (226732)	44
3	माध्यमिक शाळा	324	4083	734	4054	730	143996 (65560)	35
4	उच्च माध्यमिक शाळा	99	2652	381	2641	378	105394 (42097)	40
5	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये (कला शास्त्र, वाणिज्य)	22	373	51	373	51	13669 (3703)	37
	जिल्हा एकूण	445	7108	1166	7068	1159	263059 (111360)	37

टिप - कक्षातील आकडे मुलीची संख्या दर्शवितात
आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे

तक्ता क्रमांक 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मार्गासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-2002

जिल्हा : नांदेड

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या								
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	पूर्व प्राथमिक	9988	5041	0	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	337164	163853	16173	6081	0	0	0
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	116022	57838	84133	37887	0	0	0
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	118626	51702	0	0	0
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	28580	10109	13669	3703	
6	उच्च माध्यमिक	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	जिल्हा एकूण	9988	5041	453186	221691	247512	105779	13669	3703	

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक,माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-2002

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	विद्यार्थ्यांची संख्या							
		एकूण		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जाती	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	पुर्व प्राथमिक	9988	5041	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	353337	169934	87008	42642	41965	20223	39065	18559
3	इयत्ता 5 ते 7	200155	95725	49591	23839	21913	10255	17590	7961
4	इयत्ता 8 ते 10	118626	51702	30594	13298	11127	4815	9672	3250
5	इयत्ता 11 व 12	42249	13812	9016	2989	3330	1031	2286	680
6	उच्च माध्य.नंतर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	जिल्हा एकूण	724355	338214	176209	82768	79335	36324	68613	30450

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक,माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-2002

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	विद्यार्थ्यांची संख्या					
		भटक्या जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	19	20	21	22	23	24
1	पुर्व प्राथमिक	0	0	0	0	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	43083	20549	35630	16852	246751	118825
3	इयत्ता 5 ते 7	23406	10728	19356	9016	131856	61799
4	इयत्ता 8 ते 10	13011	5166	12854	5673	77258	32202
5	इयत्ता 11 व 12	4368	1371	3940	1478	22940	7549
6	उच्च माध्य.नंतर	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	जिल्हा एकूण	83868	37814	71780	33019	478805	220375

टिप - उच्च शिक्षण विषयक माहिती (अ.क्र.६) उपलब्ध न झाल्यामुळे सदर माहिती देण्यात आलेली नाही.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पूर्ण.

तक्ता क्र. 8.4

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000-2001

जिल्हा : नांदेड.

क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या										
			अनु.जाती		अनु.जमाती		विमुक्त जाती		भटक्या जमाती		इतर		
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	2	125	20	7	3	18	6	47	16	26	7	
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	1	36	9	19	1	1	0	19	5	30	6	
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	1	38	21	17	7	28	11	8	2	47	26	
5	होमीयोपॅथीक	1	14	7	1	0	2	0	2	1	6	4	
6	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
7	इतर												
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ब) आय.टी.आय.	9	356	43	175	9	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	300	45	
	क) डि.एड.	7	82	37	76	34	22	13	51	24	81	58	
	ड) जी.सी.डी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ई) औषध निर्माण पदविका	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	

तक्ता क्रमांक 8.4 पुढे चालू

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000-2001

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या								
		एकूण मागासवर्गीय		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	223	52	324	61	547	113	22	2	
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	105	21	167	71	272	92	31	7	
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	138	67	122	63	260	130	43	5	
5	होमीयोपॅथीक	25	12	105	52	130	64	24	9	
6	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
7	इतर									
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ब) आय.टी.आय.	831	97	520	59	1351	156	154	5	
	क) डि.एड.	312	166	257	163	569	329	48	3	
	ड) जी.सी.डी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ई) औषध निर्माण पदविका	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	

टिप - आय.टी.आय. बाबतची माहिती वर्ष 2009-2002 या वर्षाची असून उर्वरित माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे वर्ष 2000-2009 ची देण्यात आली आहे.

आधार : 1 उच्च शिक्षण संचालनालय पुणे
2.तंत्र शिक्षण संचालनालय पुणे

तक्ता क्र. 8.5

आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 2002-2003

जिल्हा : नांदेड.

अ	लाभार्थ्यांची संख्या								प्रत्येक खर्च रु.हजारतः
	क्र	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्या लये ११, व १२ वी	उच्चशिक्षण	अभि. यांत्रिकी महाविद्या लये	वैद्यकीय महाविद्या लये	इतर महाविद्या लये	इतर संस्था	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	10425	9811	0	0	0	1500	21736	2798

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पूर्ण.

तक्ता क्र 8.6

प्रथमिक शिक्षणावरील खर्च 2002-2003

जिल्हा : नांदेड

रु.हजारात

अ	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	1383883	0	0	1383883	10942	0	0	10942
2	नगरपरिषद	0	0	0	0	63	0	0	63
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगर पालिका	0	0	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त इतरखर्च	0	0	0	0	16887	0	0	16887
जिल्हा एकूण		1383883	0	0	1383883	27892	0	0	27892

तक्ता क्र 8.6 पुढे चालू

प्रथमिक शिक्षणावरील खर्च 2002-2003

जिल्हा : नांदेड

रु.हजारात

अ	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	1394825	0	0	1394825
2	नगरपरिषद	63	0	0	63
3	कटक मंडळ	0	0	0	0
4	महानगर पालिका	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदान व्यतीरिक्त इतरखर्च	16887	0	0	16887
जिल्हा एकूण		1411775	0	0	1411775

आधार :- शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य पूर्ण

२. शिक्षण उपसंचालक, औरंगाबाद

३. शिक्षणाधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

जिल्हयातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) 2002-2003

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	45
2	पटावरील संख्या अ) मुले	संख्या	3607
	ब) मुली	संख्या	571
	एकूण (अ व ब)	संख्या	4178
	एकूण खर्च	रु.इजारात	24369

आधार - जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 8.8

जिल्हयातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे 2002-2003.

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	तहसिल	प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या	पटावरील उमेदवारांची संख्या
1	2	3	4
1	माहूर		
2	किनवट		
3	हिमायतनगर		
4	हदगांव		
5	अर्धापूर		
6	नांदेड		
7	मुदखेड		
8	भोकर	— निरंक —	— निरंक —
9	उमरी		
10	धर्माविह		
11	बिलोली		
12	नायगांव		
13	लोह		
14	कंधार		
15	मुळेड		
16	देगलूर		
	जिल्हा एकूण	निरंक	निरंक

टिप :- 1997-98 या वर्षी प्रौढ शिक्षण केंद्रे बंद झाली आहेत.

आधार - जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, नांदेड.

क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
	2	3	4
1	शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	6
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	8
	क. शाळा स्तर	संख्या	0
2	पदावली संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	518
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	820
	क. शाळा स्तर	संख्या	0
3	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ. पदवीस्तर	रुपये	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर	रुपये	उ.ना.
	क. शाळा स्तर	रुपये	उ.ना.

संदर्भ :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र. 8.10

तालुकवार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे क्रिडा संस्था आणि क्रिडा प्रिप्यवृत्तीधारक इत्यादींची मढीती.

हा :- नांदेड.

वर्ष 2002

तालुक्याचे नांव	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालयाची संख्या	अधिकृत क्रिडांगणे व्यायामशाळा (संख्या)	खेलांगणे स्टेडीममची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षाने केलेली क्रिडा प्रशिक्षणे शिबिरे (संख्या)	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या			जिल्हा स्तरावर क्रिडा शिबिरात धारकांची संख्या		
						मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
महूर	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
किनवट	0	8	1	0	1	0	0	0	0	0	0
शिवाजीनगर	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
हदगांव	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
अर्धापूर	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
नांदेड	2	21	1	3	2	7	5	12	7	5	12
मुदखेड	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0
मंकर	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
उमरी	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0
धर्मनाद	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0
त्रिंकोली	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
नाशगांव	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
लंहा	0	9	1	0	0	1	1	2	1	1	2
कंधार	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
मुदखेड	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
दंगलूर	0	6	1	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण	2	105	7	3	3	8	6	14	8	6	14

संदर्भ :- जिल्हा क्रिडा अधिकारी, नांदेड

तक्ता क्रमांक 9.1 (अ)

रेल्वे मार्गांची लांबी (31 मार्च 2003 या वर्षाअखेर)

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलोमीटरमध्ये
1	2	3
1	1) ब्रॉडगेज	37
	2) दुहेरी	0
	3) तीहेरी व अधीक	0
2	मीटर गेज	171
3	नेरो गेज	0
	एकूण रेल्वे मार्ग	208

आधार - स्टेशन मास्तर, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2003 या दिवशीची)

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	नांदेड	नांदेड	ब्रॉडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		वानगांव	— " —	— " —
		लिंबगांव	— " —	— " —
		मुगट	— " —	— " —
		पाथरड	— " —	— " —
		मुदखंड	— " —	— " —
2	हदगांव	हदगांव रोड	मीटर गेज	— " —
		जळगाव	— " —	— " —
		हिमायतनगर	— " —	— " —
		जिरोणा	— " —	— " —
3	किन्नवट	किन्नवट	— " —	— " —
		सहस्त्रकुंड	— " —	— " —
		माहीबा	— " —	— " —
		धानोरा	— " —	— " —
		सावरी	— " —	— " —
		बोथरोड	— " —	— " —
		अंबाडी	— " —	— " —
4	भोकर	भोकर	— " —	— " —
		शिवनगांव	— " —	— " —
		शेलगांव	— " —	— " —
		उमरी	— " —	— " —
		जांबळी	— " —	— " —
		बेबरी	— " —	— " —
		थेरवन	— " —	— " —
		देवठाना	— " —	— " —
5	बिलोली	धर्माबाद	— " —	— " —
		समराळा	— " —	— " —
		करखेली	— " —	— " —
		बोळसा	— " —	— " —
6	द्रेगलूर	0	0	0
7	मुखेड	0	0	0
8	कंधार	0	0	0
9	लोहा	0	0	0
	जिल्हा एकूण	29	0	0

आधार - रेल्वे स्टेशन मास्तर, नांदेड

तक्ता क्रमांक १.२

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी ३१ मार्च २००३ अखेर

जिल्हा : नांदेड

लांबी कि.मी.मध्ये

अ.क्र	वाव	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महा मार्ग	प्रमुख राज्य महा मार्ग	राज्य महा मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	खेडया- तील रस्ते	इतर योजने- तर	एकूण रस्त्यांची लांबी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	सिमेंट काँक्रीट								
	अ) सा.बां.वि.	०	०	०	०	०	०	०	०
	ब) जिल्हा परिषद	०	०	०	०	०	०	०	०
	क) न.पा./म.न.पा. डांबरी	०	०	०	०	०	०	१८५.२१	१८५.२१
	अ) सा.बां.वि.	०	२८८.२०	१०१२.००	७२८.००	८.५०	०	०	२०३६.७०
	ब) जिल्हा परिषद	०	०	०	८१६.००	५४८.००	१०२७.७०	०	२३९१.७०
	क) न.पा./म.न.पा.	०	०	०	०	०	०	२३४.२१	२३४.२१
३	खडीचे								
	अ) सा.बां.वि.	०	५.५०	२३.००	१०९.८०	३.००	०	०	१४१.३०
	ब) जिल्हा परिषद	०	०	०	७७४.९०	६३८.९०	२१७६.३०	०	३५९०.१०
	क) न.पा./म.न.पा.	०	०	०	०	०	०	१८८.२८	१८८.२८
४	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सा.बां.वि.	०	०	२३.००	७.००	०	०	०	३०.००
	ब) जिल्हा परिषद	०	०	०	८९.१०	६०.००	६१२.१०	०	७६१.२०
	क) न.पा./म.न.पा.	०	०	०	०	०	०	८१.१९	८१.१९
५	इतर								
	अ) सा.बां.वि.	०	०	०	०	०	०	०	०
	ब) जिल्हा परिषद	०	०	०	०	०	०	०	०
	क) न.पा./म.न.पा.	०	०	०	०	०	०	१५६.८४	१५६.८४
६	एकूण लांबी								
	अ) सा.बां.वि.	०	२९३.७०	१०५८.००	८४४.८०	११.५०	०	०	२२०८.००
	ब) जिल्हा परिषद	०	०	०	१६८०.००	१२४६.९०	३८१६.१०	०	६७४३.००
	क) न.पा./म.न.पा.	०	०	०	०	०	०	८४५.७३	८४५.७३
	जिल्हा एकूण	०	२९३.७०	१०५८.००	२५२४.७०	१२५८.४०	३८१६.१०	८४५.७३	९७९६.७३

आधार :- १) अधिकांक अभियंता सा.बां.वि.नांदेड. २) म.न.पा व सर्व न.पा.नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.3

वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या (31 मार्च 2003 अखेर)

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	मोटार सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	62083
2	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	7570
3	टॅक्सी कॅब्स	139
4	स्वयंचलीत रिक्षा	
	१) खाजगी	182
	२) सार्वजनिक	7846
5	स्टेट कॅरेजेस	
	१) डिझेलवर चालणा-या	409
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	कॅन्वर्टी वाहने	
	१) डिझेलवर चालणा-या	13
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
	१) डिझेलवर चालणा-या	204
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	मालमोटारी - सार्वजनिक वाहने	
	१) डिझेलवर चालणा-या	5844
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	0
7	रुग्णवाहीका	38
8	शाळेच्या बसेस	24
9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	27
10	जोड वाहने	2227
11	ट्रॅक्टर्स	2306
12	इतर	3
	जिल्हा एकूण	88915

आधार : प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी 2002-2003 वर्षाकरिता

जिल्हा : नांदेड

अ.क्र.	बाब	उपक्रमाचे नाव
1	2	3
		स.रा.मार्ग प.म.नांदेड
1	वर्षाखेरीस मार्गाची संख्या	460
2	मार्गाची एकूण लांबी (कि.मी.)	49900
3	मार्गाची सरासरी लांबी (कि.मी.)	108.5
4	वर्षातील अस्तीत्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	463
5	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	430
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	1.88
7	वाहतूकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न रु.हजार	651926
8	वर प्रवाशामार्ग मिळालेले सरासरी उत्पन्न (पेशामध्ये) दरदिवशी	950

आधार :- विभागीय नियंत्रक महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ विभाग, नांदेड.

तक्ता क्र 9.5

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे 2003 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.		जलदगती वाहने						मंदगती वाहने			दर
प्ल	रस्त्याची	कार	बस	माल	मोटार	एकूण	जनावरां	सायकल	इतर	एकूण	दर
भाग्याचा	रुंदी	जिप्स	गाड्या	मोटारी	सायकल	3 ते 6	कडून		वाहने	8 ते 10	दर
प्रकार					स्कूटर्स		ओढली				सरासरी
							जाणारी				वाहन
											भर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मागांचे नांव : मुंबई-अहमदाबाद-बीड-नांदेड-जगदलपूर मुख्य राज्य महामार्ग क्र 2											
डांबरी	1 लांबी	किमी	503/00	जवळपासचे खेडे /शहर लोहा जंक्शन							
	7.00	904	503	638	738	2783	13	452	0	465	9889
डांबरी	2 लांबी	किमी	516/00	जवळपासचे खेडे /शहर सोनखेड							
	7.00	1466	501	1124	1260	4351	145	325	0	470	20207
डांबरी	3 लांबी	किमी	534/00	जवळपासचे शहर /शहर लातूर फाटा							
	7.00	930	406	1103	713	3152	143	554	2	699	19181
डांबरी	4 लांबी	किमी	559/315	जवळपासचे खेडे /भोकर फाटा							
	7.00	1389	147	1380	1177	4093	22	311	0	333	20295
डांबरी	5 लांबी	किमी	592/600	जवळपासचे खेडे /शहर भोकर विभ्रामगृह							
	7.00	1132	145	1074	1083	3434	397	1159	0	1556	17047
डांबरी	5 लांबी	किमी	618/200	जवळपासचे खेडे /शहर राहटी							
	7.00	660	57	604	1558	2879	131	25	46	202	10090
मागांचे नांव रत्नागिरी-कोल्हापूर-सोलापूर-लातूर-नांदेड-यवतमाळ-वर्धा-नागपूर प्र.रा.म.माक्र 3											
डांबरी	1 लांबी	किमी	270/00	जवळपासचे शहर /हादगांव जंक्शन							
	7.00	1057	247	974	974	3252	216	726	26	968	15945
डांबरी	2 लांबी	किमी	317/500	जवळपासचे शहर /आर्धापूर फाटा							
	5.00	1226	847	2000	1691	5764	41	546	47	634	32687
डांबरी	3 लांबी	किमी	387/00	जवळपासचे शहर /मालेगाव							
	5.50	981	185	636	498	2300	31	67	22	120	10668
मागांचे नांव औरंगाबाद-जालना-परभणी-वसमत-नांदेड-देगलूर-हैद्राबाद म.रा. महामार्ग क्र 6											
डांबरी	1 लांबी	किमी	435/00	जवळपासचे शहर /वसमत फाटा							
	7.00	2555	25	3660	34	6271	225	1905	0	2130	53322
डांबरी	2 लांबी	किमी	271/00	जवळपासचे शहर /धनेगांव जंक्शन							
	7.00	1669	300	1797	924	4690	224	883	66	1173	26483
डांबरी	3 लांबी	किमी	307/00	जवळपासचे शहर /नरसी							
	7.00	1101	396	1365	819	3681	397	398	0	795	27220
डांबरी	4 लांबी	किमी	339/00	जवळपासचे शहर /खेडे-देगलूर							
	7.00	3021	610	1422	1498	6551	184	1448	0	1632	27356
मागांचे नांव शहापूर-संगमनेर-शेगाव-माजलगांव-पाथरी-पुर्णा-नांदेड मुदखेड-धर्माबाद राज्य महामार्ग क्र 44											
डांबरी	1 लांबी	किमी	559/00	जवळपासचे शहर /खेडे-वाडी बु.							
	3.75	1941	143	1248	1722	5054	200	2158	47	2405	22470
डांबरी	2 लांबी	किमी	470/00	जवळपासचे शहर /खेडे-वाजेगाव							
	5.50	1283	38	1278	1030	3629	302	860	225	1387	20608
डांबरी	3 लांबी	किमी	8/500	जवळपासचे शहर /शेलगाव							
	3.70	319	22	76	114	531	79	4	62	145	1060
डांबरी	4 लांबी	किमी	2/00	जवळपासचे शहर /गोरठा							
	3.70	508	34	104	354	1000	298	5	401	704	2949
डांबरी	5 लांबी	किमी	82/00	जवळपासचे शहर /यताळ							
	3.70	427	258	475	1171	2331	310	313	1024	1647	5318
मागांचे नांव रेणापूर-उदगीर-देगलूर-राज्य महामार्ग क्र 168											
डांबरी	1 लांबी	किमी	99/00	जवळपासचे शहर /खेडे-मुकामाबाद							
	3.75	845	76	720	516	2157	0	427	0	427	11359
डांबरी	2 लांबी	किमी	124/00	जवळपासचे शहर /खेडे-देगलूर							
	3.75	1198	246	795	1115	3354	533	838	0	1371	16089

तक्ता क्र.9.5 पुढे चालू
महत्वाच्या रस्त्यांवरील वाहतूक गणना मे 2003 या वर्षाकरिता

जिल्हा	नांदेड	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव	कात्रड-सिल्लोड-देऊळगांव राजा-लोणार-वाशिम-पुसद-महागाव-सारखणी-मांडवी ते जिल्हा हद्द राज्य महामार्ग क्र.183												
डांबरी	1 लांबी किमी	19/600	जवळपासचे शहर/खेडे-वानोळा										
डांबरी	3.70	171	17	182	206	576	206	14	131	351	3323		
डांबरी	2 लांबी किमी	2/800	जवळपासचे शहर/खेडे-वहेली फाटा										
डांबरी	3.70	1384	106	953	473	2916	132	11	98	241	16648		
डांबरी	3 लांबी किमी	21/200	जवळपासचे शहर/खेडे-मांडवी										
डांबरी	5.50	368	90	850	319	1627	871	20	103	994	14638		
डांबरी	4 लांबी किमी	33/300	जवळपासचे शहर/खेडे-पिपळगाव										
डांबरी	5.50	318	84	925	253	1580	823	27	94	944	15285		
मार्गाचे नांव	वाटुर-आर्घापुर-तामसा-निर्मल राज्य महामार्ग क्र.220												
डांबरी	1 लांबी किमी	118/500	जवळपासचे शहर/खेडे-आर्घापुर										
डांबरी	5.50	810	62	605	329	1806	182	192	0	374	9616		
डांबरी	2 लांबी किमी	150/500	जवळपासचे शहर/खेडे-तामसा										
डांबरी	3.75	525	63	274	350	1212	204	275	27	506	5115		
डांबरी	3 लांबी किमी	173/800	जवळपासचे शहर/खेडे-सोनारी फाटा										
डांबरी	3.75	239	40	222	233	734	171	219	0	390	3587		
डांबरी	4 लांबी किमी	5/00	जवळपासचे शहर/खेडे-कोसमेट										
डांबरी	5.50	339	25	160	204	728	373	0	131	504	3385		
मार्गाचे नांव	कंधार-जांब-उदगीर राज्य महामार्ग क्र.222												
डांबरी	0/00	जवळपासचे शहर/खेडे फूलवळ											
डांबरी	3.75	327	20	256	280	883	115	188	0	303	3977		
मार्गाचे नांव	लोहा-कंधार-मुखेड-खानापूर-कारला राज्य महामार्ग क्र.223												
डांबरी	1 लांबी किमी	12/00	जवळपासचे शहर/खेडे कंधार										
डांबरी	5.50	685	194	476	459	1814	169	280	15	464	9192		
डांबरी	2 लांबी किमी	64/300	जवळपासचे शहर/खेडे कमळेवाडी										
डांबरी	3.75	272	31	183	222	708	84	120	0	204	2361		
डांबरी	3 लांबी किमी	64/500	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड										
डांबरी	3.75	191	18	142	148	499	67	132	0	199	2164		
डांबरी	4 लांबी किमी	87/280	जवळपासचे शहर/खेडे खानापूर										
डांबरी	3.75	988	45	1063	549	2645	555	369	16	940	15435		
मार्गाचे नांव	नांदेड-कोटा-मुखेड-मुक्रमाबाद-औराद राज्य महामार्ग क्र.224												
डांबरी	1 लांबी किमी	19/0	जवळपासचे शहर/खेडे उस्माननगर										
डांबरी	3.75	529	48	246	353	1176	265	350	43	658	5031		
डांबरी	2 लांबी किमी	0/00	जवळपासचे शहर/खेडे मोठा घाट										
डांबरी	7.00	3611	295	1643	3159	8708	239	742	97	1078	29641		
डांबरी	3 लांबी किमी	84/800	जवळपासचे शहर/खेडे कोटा										
डांबरी	3.75	223	25	170	161	579	157	181	11	349	2970		
डांबरी	4 लांबी किमी	82/500	जवळपासचे शहर/खेडे बाराळी										
डांबरी	3.75	404	34	194	346	978	47	160	207	414	1744		
डांबरी	5 लांबी किमी	61/500	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड										
डांबरी	3.75	146	48	152	148	494	80	131	211	422	1437		
मार्गाचे नांव	शिरूर ताजबंद-मुखेड-नर्सी-विलोली-बोधन-राज्य महामार्ग क्र.225												
डांबरी	1 लांबी किमी	26/800	जवळपासचे शहर/खेडे मुखेड										
डांबरी	5.50	400	202	180	180	962	181	193	0	374	4769		
डांबरी	2 लांबी किमी	72/500	जवळपासचे शहर/खेडे नर्सी										
डांबरी	5.50	1618	170	129	1007	2924	729	1150	0	1879	23179		
डांबरी	3 लांबी किमी	80/800	जवळपासचे शहर/खेडे लोहगाव										
डांबरी	5.50	1085	213	1115	465	2878	564	0	237	801	16913		
डांबरी	4 लांबी किमी	92/600	जवळपासचे शहर/खेडे विलोली										
डांबरी	5.50	666	31	518	309	1524	427	0	452	879	8420		
मार्गाचे नांव	करडखेड-हानेगाव ते जिल्हा हद्दी पर्यंतचा राज्य महामार्ग क्र.226												
डांबरी	1 लांबी किमी	6/920	जवळपासचे शहर/खेडे मरखेल										
डांबरी	3.75	198	55	480	131	864	175	145	0	320	6364		
डांबरी	2 लांबी किमी	16/980	जवळपासचे शहर/खेडे हानेगाव										
डांबरी	3.75	438	140	435	356	1369	168	229	0	397	7498		

जिल्हा नांदेड.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
मार्गाचे नांव आदमपूर-बिलोली-धर्माबाद-मुघोळ राज्य महामार्ग क्र.227											
डांबरी	1 लांबी	किमी	13/400	जवळपासचे शहर/खेडे	बडूर						
	3.70	338	24	308	160	830	122	21	143	286	4854
डांबरी	2 लांबी	किमी	3/800	जवळपासचे शहर/खेडे	अर्जापूर						
	3.70	504	34	385	369	1292	487	0	200	687	6684
डांबरी	3 लांबी	किमी	41/00	जवळपासचे शहर/खेडे	धर्माबाद						
	3.70	539	91	248	522	1400	177	5	452	634	5147
डांबरी	4 लांबी	किमी	43/200	जवळपासचे शहर/खेडे	रत्नाळी रेल्वेगेट						
	3.70	690	64	283	793	1830	116	0	1203	1319	5711
मार्गाचे नांव उमरी-बळेगाव-नायगाव राज्य महामार्ग क्र.228											
डांबरी	1 लांबी	किमी	8/200	जवळपासचे शहर/खेडे	बळेगाव						
	3.70	549	24	321	462	1356	389	339	1165	1893	5960
डांबरी	2 लांबी	किमी	15/600	जवळपासचे शहर/खेडे	शेळगाव						
	3.75	527	20	293	489	1329	355	351	0	706	5310
मार्गाचे नांव हदगाव-भोकर-उमरी-लोहगाव-राज्य महामार्ग क्र.229											
डांबरी	1 लांबी	किमी	14/800	जवळपासचे शहर/खेडे	तामसा						
	3.75	480	58	242	330	1110	198	254	29	481	4831
डांबरी	2 लांबी	किमी	56/600	जवळपासचे शहर/खेडे	घानोरा						
	3.70	234	34	107	81	456	128	11	123	262	2305
डांबरी	3 लांबी	किमी	49/800	जवळपासचे शहर/खेडे	हस्सापूर						
	3.70	533	47	386	218	1184	484	17	201	702	7552
डांबरी	4 लांबी	किमी	69/400	जवळपासचे शहर/खेडे	कारेगाव						
	3.70	452	46	492	369	1359	375	346	395	1116	9149
डांबरी	5 लांबी	किमी	88/700	जवळपासचे शहर/खेडे	लोहगाव						
	5.50	713	24	454	178	1369	77	0	92	169	8251
मार्गाचे नांव मुदखेड-भोकर-किनवट-सारखणी राज्य महामार्ग क्र.230											
डांबरी	1 लांबी	किमी	21/600	जवळपासचे शहर/खेडे	भोकर						
	5.50	834	75	304	154	1367	383	14	959	1356	6532
डांबरी	2 लांबी	किमी	56/600	जवळपासचे शहर/खेडे	हिमायत नगर						
	5.50	985	56	595	402	2038	507	0	423	930	11178
डांबरी	3 लांबी	किमी	102/300	जवळपासचे शहर/खेडे	चिखली						
	5.50	1064	32	788	300	2184	355	37	209	601	12816
डांबरी	4 लांबी	किमी	140/600	जवळपासचे शहर/खेडे	सारखणी						
	5.50	594	186	402	208	1390	54	9	139	202	8210
डांबरी	5 लांबी	किमी	164/600	जवळपासचे शहर/खेडे	माहूर						
	5.50	737	203	537	431	1908	109	12	412	533	10071
मार्गाचे नांव चिखली बोथ राज्य महामार्ग क्र.231											
डांबरी	1 लांबी	किमी	5/200	जवळपासचे शहर/खेडे	पाटोदा						
	5.50	980	25	732	343	2080	197	7	182	386	12175
मार्गाचे नांव चिखली-आर्वी-वर्धा-वायगाव-घाटणी-पावा-मांडवी राज्य महामार्ग क्र.257											
डांबरी	1 लांबी	किमी	4/400	जवळपासचे शहर/खेडे	उन्केश्वर						
	3.70	779	709	981	246	2715	798	26	102	926	17039

आधार . अधिकांक अभिर्यता, सा.बां.मंडळ, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 9.6

पोस्ट तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शनी संच यांची आकडेवारी 31 मार्च 2003 आखेर
जिल्हा नांदेड

अक्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	468
2	तारघरांची संख्या	24
3	पत्रपेट्यांची संख्या	1922
4	पोस्टमनांची संच संख्या	
	अ) नियमित आस्थापनावरील	87
	ब) नियमित आस्थापनाव्यतिरिक्त	404
5	दुरध्वनी संख्या	81290
6	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	1492

आधार १) अधिसूक्त डाकघर नांदेड विभाग नांदेड.

२) दुरसंचार जिल्हा अभियंता नांदेड.

तक्ता क्रमांक 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च वर्ष 2002-2003 करीता

जिल्हा : नांदेड	रुपये हजारत.			
अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हापरिषद	म.न.पा/न.पा.
1	2	3	4	5
	संख्या	1311	4	12
अ	प्राप्ती			
	1 सुरवातीची शिल्लक	12937	54	147187
	2 अनुदान व वर्गणी	14468	284177	150944
	3 चालू वर्षातील उत्पन्न	131082	38867	379520
	एकूण प्राप्ती	158487	323098	677651
ब	खर्च			
	1 चालू वर्षातील खर्च	131572	323044	456061
	2 अखेरची शिल्लक	26915	54	221590
	एकूण खर्च	158487	323098	677651

आधार : नांदेड जिल्हयातील जिल्हा परिषद, महानगरपालिका व सर्व नगरपरिषदा.

तक्ता क्रमांक 10.2

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003 या वर्षाकरीता

जिल्हा : नांदेड

रुपये हजारात.

अ. क्र.	पंचायत समिती	उत्पन्न										
		ग्राम पंचायती गाट	ग्रामपंचायती संख्या	पुरवातीची किं.लक	शासकीय इतर	अशादान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण ५ ते ११	एकूण ४+१२
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	माहुर	63	140	250	0	17	33	1234	2465	76	4075	4215
2	किनवट	134	936	941	0	725	89	3815	5505	159	11234	12170
3	हि. नगर	52	138	296	0	10	32	2488	1511	88	4425	4563
4	हदगांव	123	529	1201	0	342	145	6176	4408	1332	13604	14133
5	अर्धापूर	40	781	175	0	410	515	2363	2352	1604	7421	8202
6	जांदेड	75	976	332	0	0	150	6740	5789	130	13141	14117
7	मुदखेड	50	781	350	0	225	115	2042	2604	1348	6684	7465
8	भोकर	67	450	1344	0	28	36	1820	3897	98	7223	7673
9	उमरी	58	300	828	0	14	26	772	4446	84	6170	6470
10	धर्माबाद	45	360	814	0	23	248	1181	3035	124	5425	5785
11	बिलोली	73	655	1185	0	151	103	2300	4210	1259	9208	9863
12	नायगांव	80	705	954	0	1004	14	1985	5443	378	9778	10483
13	लोहा	118	3395	1622	0	16	141	4056	1367	1869	9071	12466
14	कंधार	116	1934	1693	0	462	0	6217	5062	95	13529	15463
15	मुखेड	127	332	471	0	0	157	4356	5036	1823	11843	12175
16	देगलूर	90	525	2012	0	0	87	3879	5560	1181	12719	13244
	एकूण	1311	12937	14468	0	3427	1891	51426	62690	11648	145550	158487

तक्ता क्रमांक 10.2 पुढे चालू

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003 या वर्षाकरीता

अ.क्र.	पंचायत समिती	खर्च											
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांध काम	सामाजिक नैतिक वृध्दी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीनमहसूल वसुली व देखभाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेरची शिल्लक रकमा 13-22	एकूण 22+23	
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	माहुर	388	545	126	2873	82	1	0	27	4042	173	4215	
2	किनवट	3279	1622	1574	5575	0	0	0	0	12050	120	12170	
3	हि. नगर	524	302	297	3207	16	1	0	69	4416	147	4563	
4	हदगांव	1041	3141	455	5006	143	201	0	644	10631	3502	14133	
5	अर्धापूर	1871	1572	410	2824	0	0	0	0	6677	1525	8202	
6	नांदेड	4055	2570	2580	3706	0	0	0	0	12911	1206	14117	
7	मुदखेड	2862	1183	411	2223	0	0	0	6	6685	780	7465	
8	भोकर	2412	1271	684	2507	0	2	0	0	6876	797	7673	
9	उमरी	2176	1134	423	1975	0	1	0	0	5709	761	6470	
10	धर्माबाद	2085	709	331	1866	0	0	0	0	4991	794	5785	
11	बिलोली	4479	728	498	3312	237	0	0	0	9254	609	9863	
12	नायगांव	3376	1382	796	3580	0	14	0	0	9148	1335	10483	
13	लोहा	264	844	1870	2390	0	0	0	6	5374	7092	12466	
14	कंधार	1506	1406	955	4834	0	0	0	0	8701	6762	15463	
15	मुखेड	3635	3547	430	3699	0	0	0	0	11311	864	12175	
16	देगलूर	2104	8662	302	1712	12	4	0	0	12796	448	13244	
	एकूण	36057	30618	12142	51289	490	224	0	752	131572	26915	158487	

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.नांदेड.

तक्ला क्रमांक 10.3

जिल्हा परिषदेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च 2002-2003 या वर्षाकरीता

जिल्हा : नांदेड.		रुपये हजारात		
अ.क्र.	लेखाशिर्ष	प्रत्येक 2001-2002	सुधारीत 2002-2003	अंदाज 2003-2004
1	2	3	4	5
एक	जमा			
	1 स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	(-)74	10000	11000
	ब शिक्षण	1250	5	5
	क कृषी	782	0	0
	ड इमारत व दळणवळण	1593	2390	2345
	इ इतर	4815	1862	12898
	एकूण 1	8366	14257	26248
	2 शासकीय अनुदाने			
	अ सडेतूक अनुदाने	1388225	184416	232329
	ब आस्थापना अनुदान	307022	0	0
	क योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	191543	99761	83922
	ड इतर	314510	0	0
	एकूण 2	2201300	284177	316251
	3 कर्ज			
	अ कर्ज व अग्रीम	(-)66870	20	5
	ब ठेवी व अग्रीम	145903	24590	16235
	क वित्त प्रेषण	1800012	0	0
	ड इतर	0	0	0
	एकूण 3	1879045	24610	16240
	4 आरंभीची शिल्लक	71575	54	54
	एकूण 1 ते 4	4160286	323098	358793
दोन.	खर्च			
	अ सामान्य प्रशासन	296761	6404	6666
	ब शिक्षण	1142856	28327	17218
	क वैद्यकीय	239888	16331	19820
	ड पशुसंवर्धन	28770	8582	7017
	इ इमारती व दळणवळण	126594	77315	132950
	फ समाजकल्याण	89382	65744	74394
	ग सिंचन	16987	35548	32986
	ह कृषी	31484	31779	43087
	न इतर	156986	28404	8361
	एकूण अ ते न	2129708	298434	342499
	कर्ज			
	अ कर्ज व अग्रीम	67	20	5
	ब ठेवी व अग्रीम	147684	24590	16235
	क वित्त प्रेषण	1800011	0	0
	ड इतर	0	0	0
	एकूण अ ते ड	1947762	24610	16240
	अखेरची शिल्लक	82816	54	54
	एकूण खर्च + अखेरची शिल्लक	4160286	323098	358793

आधार : मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003 वर्षा करिता

जिल्हा : नांदेड.

रु. हजारत

अ.क्र.	महानगर पालिका / कटक मंडळे नगरपालिका	उत्पन्न								
		सुरुवाती ची शिल्लक	अनुदाने शासकीय	वर्गणी इतर	जकात	नगरपालिकेचे, घर व जमीन यावरील कर	दर व इतर कर	एकूण 6 ते 8	नगर पालिके या मालमत्ते पासून मिळालेला महसूल	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	किनवट	3814	13669	0	0	1989	1292	3281	1243	0
2	हदगाव	2764	6962	0	0	1619	1044	2663	0	1513
3	नांदेड	98233	53739	0	197115	23794	45804	266713	21296	30363
4	मुदखेड	8914	6811	0	0	1526	765	2291	195	0
5	उमरी	4947	5460	0	0	1126	0	1126	210	0
6	धर्माबाद	8531	13416	0	0	2673	764	3437	579	4710
7	बिलोली	2741	6839	0	0	697	706	1403	237	701
8	कुंडलवाडी	1640	2884	0	0	834	27	861	270	35
9	लोहा	4602	11663	0	0	2227	354	2581	2	762
10	कंधार	5258	9641	0	0	1737	112	1849	2980	4786
11	मुखेड	2299	9457	0	0	1825	159	1984	2413	776
12	देगलूर	3444	19946	0	0	2871	2652	5523	2114	1080
	एकूण	147187	160487	0	197115	42918	53679	293712	31539	44726

तक्ता क्रमांक 10.4 पुढे चालू

महानगरपालिका कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च 2002-2003 वर्षा करिता

जिल्हा : नांदेड.

रु. हजारत

अ.क्र.	महानगर पालिका / कटक मंडळे नगर पालिका	एकूण उत्पन्न	खर्च									
			सामान्य प्रशासन	कर व वसुली चाखर्च	सार्व. सुरक्षा	सार्व. आरोग्य व सोई	सार्व. बांध-काम	शिक्षण	इतर	एकूण	अखेर ची शिल्लक	
1	2	12	13	14	14	16	17	18	19	20	21	
1	किनवट	22007	1790	1522	521	5628	3012	140	3365	15973	6029	
2	हदगाव	13902	1020	1780	318	3464	1457	133	1600	9772	4130	
3	नांदेड	470344	17249	22351	14944	150985	63530	12417	39143	320619	149725	
4	मुदखेड	18211	1135	0	448	1922	2296	95	1132	7028	11183	
5	उमरी	11743	1765	0	357	2005	1300	151	269	5847	5896	
6	धर्माबाद	30673	1594	1581	211	7450	1905	368	3308	16417	14256	
7	बिलोली	11921	1105	772	52	2076	2522	461	521	7509	4412	
8	कुंडलवाडी	5690	396	850	189	534	1132	6	424	3531	2159	
9	लोहा	19610	1798	1944	310	5240	1009	0	3877	14178	5432	
10	कंधार	24514	1831	2363	366	5066	2355	554	4204	17239	7275	
11	मुखेड	16929	1768	0	544	4955	1229	525	4294	13315	3614	
12	देगलूर	32107	3219	2652	688	7886	4972	1095	4116	24628	7479	
	एकूण	677651	34670	35815	18948	197211	87219	15945	66253	456061	221590	

अ.क्र. नांदेड जिल्हयातील महानगरपालिका व सर्व नगर पालिका

तक्ता क्रमांक 11.1

इविदिध विकासशिर्षाखाली झालेला योजनातर्गत खर्च 2002-2003

जिल्हा : नांदेड		रुपये लाखात			
अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातलीदरील योजनेवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहे- रील योजना व वि.घ.यो मिळून)	स्टेट पूल	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी व संलग्न सेवा				
	1 पिक संवर्धन	253.47	0.00	0.00	253.47
	2 फलोत्पादन	6.03	0.00	0.00	6.03
	3 मृद व जलसंधारण	4.06	0.00	0.00	4.06
	4 पशुसंवर्धन	13.42	0.00	0.00	13.42
	5 दुग्ध व्यवसाय विकास	3.97	0.00	0.00	3.97
	6 मत्स्य व्यवसाय	4.84	0.00	0.00	4.84
	7 वने	20.17	0.00	0.00	20.17
	8 पणन कोठारे व वखारी	0.00	0.00	0.00	0.00
	9 सहकार	3.60	0.00	0.00	3.60
	एकूण (1)	309.56	0.00	0.00	309.56
2	ग्रामीण विकास				
	1 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	47.80	0.00	0.00	47.80
	2 आवर्षण प्रवर्धन क्षेत्र कार्यक्रम	25.88	0.00	0.00	25.88
	3 जवाहर रोजगार योजना	501.22	0.00	0.00	501.22
	4 रोजगार हमी योजना	99.83	0.00	0.00	99.83
	5 जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00
	6 सामूहिक विकास	3.19	0.00	0.00	3.19
	7 ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (2)	677.92	0.00	0.00	677.92
3	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण				
	1 लघु पाटबंधारे	148.46	0.00	0.00	148.46
	2 जल प्रदायक्षेत्रविकास का.	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 आयकट विकास	0.03	0.00	0.00	0.03
	4 पूर नियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (3)	148.49	0.00	0.00	148.49
4	विद्युत विकास	200.95	0.00	0.00	200.95
5	उद्योग व खाणकाम				
	1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 ग्रामीण व लघु उद्योग	9.61	0.00	0.00	9.61
	एकूण (5)	9.61	0.00	0.00	9.61
	वाहतूक व दळणवळण				
	1 माठी व लहान बंदर	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 आंतरदेशीय जलवाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00
	3 रस्ते विकास	115.33	0.00	3.88	119.21
	एकूण (6)	115.33	0.00	3.88	119.21

तक्ता क्रमांक 11.1 समाप्त.

विश्व विकास शिक्षाली इमलेजा योजनांतर्गत खर्च 2002-2003

जिल्हा : नांदेड

रुपये लाखात

अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांतर्गत खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (विगर आदिवासी व आदिवासी क्षेत्राबाहे- रील योजना व वि.स.यो. मिळून)	स्टेट पूल	अनुशुष	एकूण
1	2	3	4	5	6
7	सामान्य व आर्थिक सेवा 1 पर्यटन	0.00	0.00	0.00	0.00
	2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (7)	0.00	0.00	0.00	0.00
8	सामाजिक व सामुहिक सेवा				
	1 सामान्य शिक्षण	273.90	0.00	0.00	273.90
	2 क्रिडा व युवक कल्याण	8.25	0.00	0.00	8.25
	3 कला व सस्कृती	1.91	0.00	0.00	1.91
	4 तांत्रिक शिक्षण	0.67	0.00	0.00	0.67
	5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्ये	0.00	0.00	0.00	0.00
	6 आरोग्यसेवा	30.62	0.00	128.17	158.79
	7 ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता	106.49	0.00	0.00	106.49
	8 गृहनिर्माण	14.00	0.00	0.00	14.00
	9 नगरविकास	254.89	0.00	0.00	254.89
	10 माहिती व प्रसिद्धी	0.56	0.00	0.00	0.56
	11 मागासवर्गीयांचे कल्याण	461.37	0.00	0.00	461.37
	12 कामगार व कामगार कल्याण	5.84	0.00	60.39	66.23
	13 समाजकल्याण	4.03	0.00	0.00	4.03
	14 पाषण	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (8)	1167.43	0.00	188.56	1355.99
	एकूण (1 ते 8)	2629.29	0.00	192.44	2821.73
9	म्हाडा योजनेखालील तरतुद	0.00	0.00	0.00	0.00
10	न्यु क्लीस बजेट	0.00	0.00	0.00	0.00

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.2
योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2002-2003 या वर्षाकरिता

नादड	विकास शिर्ष/उप शिर्ष	बाब	परीमाण	नियमितयोजना	आदीवासी उप योजना	विशेष घटक योजना
	2	3	4	5	6	7
कृषि व संलग्न सेवा	1) पीक संवर्धन					
	1) सधन कापूस विकास कार्यक्रम					
	अ) तुषार संच	संख्या		2	0	1
	ब) पिक प्रात्यक्षिके	संख्या		22	0	6
	2) तेलबीजा उत्पादन कार्यक्रम					
	अ) सुधारित अवजार	संख्या		234	0	51
	ब) तुषार संच	संख्या		21	3	5
	3) कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम					
	अ) सुधारित अवजार	संख्या		79	0	147
	ब) पिक प्रात्यक्षिक	संख्या		25	6	5
	4) मागासवर्गीय आणि नवबीघ्दाना वारिद्रय रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना (वि.घ.यो.)	लाभार्थी		0	315	659
	5) विशेष अन्नधान्य कार्यक्रम(भात)					
	अ) बियाणे	क्विटल		225	0	0
	6) तुषार ठिबक सिंचन					
	अ) संच वाटप	संख्या		0	0	0
	2) फलोत्पादन					
	1) अल्प व सिमांतिक शेतकऱ्यांना फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान					
	अ) लाभार्थी	संख्या		0	0	0
	ब) क्षेत्र	हेक्टर		0	0	0
	2) बागायती रोपमाळ्याचे बळकटीकरण योजना					
	अ) रोपवाटीका	संख्या		4	0	0
	3) गावठी बोर अबा व काजू झाडांचे सुधारित जातीत रुपांतर करणे					
	अ) बोरझाडे	संख्या		0	0	0
	3) मृदसंधारण					
	1) एकात्मिक पाणलाट क्षेत्रविकास कार्यक्रम					
	अ) दगडीबाघ	संख्या		8	0	0
	ब) नालाबाघ	संख्या		1	0	0
	क) मंजगी क्षेत्र	हेक्टर		0	0	0
	ड) जलसंधारण कामे	संख्या		0	0	0
	4) पशुसंवर्धन					
	1) पशुवैद्यकीय दवाखाना प्रथमोचार केंद्रवाघाणे					
	अ) बांधकाम	संख्या		1	0	0
	2) पशुप्रथमोचार केंद्र/आधारभूत ग्राम केंद्र कत्रिमरेतन केंद्राच्या दर्जावाढविणे					
	अ) वर्जीवाढ	संख्या		0	0	0
	5) दूग्धव्यवसाय विकास					
	1) दुग्धउत्पादन दुग्धव्यवसाय विकास संस्था	संख्या		0	0	0
	2) निजीष्टा कार्यक्रम आदीवासी/अनू-सुधीत जाती /जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या		0	0	0
	3) भाकड/गाभण म्हशीच्या पुरवठा	लाभार्थी		0	0	0
	4) मुंबईच्या तबेल्यातील पवर्षवयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याच्या पुरवठा	संख्या		0	0	0

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

याजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2002-2003 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
		6) मत्स्य व्यवसाय				
		1) मत्स्यवोज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना				
		अ) मत्स्यवोज	लाखात	53.08	0	0
		2) अवस्थेद पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन				
		अ) संचयन	लाखात	54	0	0
		ब) मत्स्योत्पादन	मे.टन	2002	1168	199
		3) मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामग्रीच्या खरेदीसाठी साहय				
		अ) नायलॉन सुत	किलो	270	0	40
		ब) नौका	संख्या	0	0	0
		4) मत्स्यव्यवसाय विकास सस्था स्थापनकरणे/मत्स्यसंवर्धन विकास यंत्रणा				
		अ) मत्स्योत्पादन	मे.टन	0	0	0
		ब) निवीष्टा	हेक्टर	46	0	0
		7) वने				
		1) जैवोद्योगिक व्यापारी उद्योगासाठी लागणा-या वनझाडांच्या जातींच्या लागवडीची योजना				
		अ) सागवान ४ थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		ब) बांबू ४-थे वर्ष	हेक्टर	0	0	0
		2) निकृष्ट वनांचे पुनर्वनीकरण				
		अ) रोपवन	हेक्टर	0	0	0
		3) किरकोळ जंगल उद्वेग्याचा विकास				
		अ) वंदन/खेर लागवड	हेक्टर	0	0	0
		8) सहकार				
		1) आदिवासी/अनु.जाती/जमाती/ नव बौध्द यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरेदीसाठी अर्थसहाय्य	लाभार्थी	0	0	100
		2) पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना				
		अ) सभासद	संख्या	0	0	0
2	ग्रामीण विकास करिता विशिष्ट कार्यक्रम	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास व संलग्न सेवा (स्वयंज्योती योजना)				
		अ) लाभार्थी	संख्या	550	66	279
		2) अवयवप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम				
		1) गट वनीकरण	हेक्टर	0	0	0
		2) रस्ता दुरुत्तीकरण/वनीकरण	किमी.	0	0	0
		3) अवयव वनांचे पुनर्वनीकरण	हेक्टर	0	0	0
		4) नालाबंदी	संख्या	0	0	0
		5) गावतळी	संख्या	0	0	0
		6) तलाव दुरुत्ती वनीकरण	किमी.	0	0	0
		3) जवाहर रोजगार योजना				
		अ) प्रमुख दिन	लाखात	10.1	2.90	0.00
		4) रोजगार हमी योजना				
		अ) मनुष्य दिन	लाखात	0	0	0
		5) जमीन सुधारणा				
		अ) अतिरीक्त जमीनी दिलेल्या अभि-इस्ताफितांना अर्थ सहाय्य	लाभार्थी	0	0	0
		6) सामूहिक विकास				
		अ) महिला व बालकल्याण समिती	लाभार्थी	0	0	0
		7) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		ब) सार्वजनिक शौचालय	संख्या	0	0	0

संख्या क्रमांक 11.2 पुढे चालू

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्य 2002-2003 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
3	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण	लक्ष्मपाटबंधारे 1) लक्ष्मपाटबंधारे (स्थानिकक्षेत्र) अ) सिंचन क्षमता हेक्टर 2) लक्ष्मपाटबंधारे राज्यक्षेत्र अ) सिंचन क्षमता हेक्टर 3) अयशस्वी विहीरींना अनुदान अ) लाभार्थी संख्या 4) कोल्हापूरी बंधारे(स्थानिकक्षेत्र) 5) कोल्हापूरी बंधारे(राज्य क्षेत्र) सि.क्षमता 2) आयाकट विकास अ) सर्वेक्षण हेक्टर		160 160 0 927 0 245	0 0 0 0 0 0	0 0 0 0 0 0
4	विद्युत विकास	1) विद्युत विकास ग्रामीण अ) घरगुती दिवे संख्या ब) औद्योगिक संख्या क) रस्ते दिवे संख्या ड) लहान विद्युत वाहिनी किमी. 2) विद्युत विकास शहरी अ) घरगुती दिवे/पंखे संख्या 3) फव्वती सुधार ग्रामीण अ) टॉसफॉर्मर उभारणी संख्या ब) मोठी विद्युत वाहिनी किमी.		508 20 55 3.50 0 0 5.00	220 12 46 3.00 0 0 2.00	200 10 40 2.00 0 0 2.00
5	ग्रामीण व लघु उद्योग	1) देशीम उत्पादन अ) तुती लागवड एकर 2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी विज भांडवल अर्थ सहाय्य 3) जिल्हा उद्योग केंद्र छोट्या उद्योगाकरिता कर्ज योजना अ) लघुउद्योग संख्या 4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य भागभांडवल अ) संस्था संख्या 5) प्राथमिक हातमाग विणकर संस्था ना काटकसर अंशदान निधी अ) संस्था संख्या		148 5 3 0 0	0 1 1 0 0	0 6 0 0 0
6	वास्तूक व दुरुप-यत्न	1) जिल्हा रस्ते किमान गरजा कार्यक्रम सोडून अ) रस्त मजबूतीकरण किमी. ब) मीरी काम संख्या 2) किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते अ) रस्ते मजबूतीकरण किमी. ब) पुल/मो-या संख्या 3) दरीजन वस्त्यांना जोडणारे जोड- रस्ते वि.प्र.योजना अ) रस्ते किमी.		96 83 0 13 0	4 0 0 0 0	0 0 0 0 0
7	सामाजिक व सामूहिक सेवा	1) सामान्य शिक्षण 1) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या सुरू करणे अ) बालवाड्या संख्या 2) प्राथमिक शाळेत पुस्तकपेढ्या सुरू करणे अ) विद्यार्थी संख्या 3) शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्राथ.शाळेतील अनु.जाती जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती अ) विद्यार्थी संख्या 4) माध्य.शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे अ) विद्यार्थी संख्या 5) नूतन महाविद्यालयांना अनुदान व विद्यमान अशासकीय महाविद्यालयांना त्यांच्या विस्तार कार्यक्रमासाठी परीक्षा अनुदान अ) महाविद्यालय संख्या 6) प्राथ.शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हे ग्रामीण विकास प्राधिकरणाना अनुदान अ) खोली संख्या		0 492 0 319 1 0	0 616 0 159 0 0	0 9773 48500 0 0 0

लक्षा क्रमांक 11.2 पुढे चालू

यांजनखालील महत्वाची भौतिक साधने 2002-2003 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
		7) खाजगी प्राथ.शाळांना अनुदान				
		अ) शाळा	संख्या	2	0	0
		8) दुर्बल घटकांतील मुलींना शाळे नियमित रोण्यासाठी उपस्थिती भत्ता				
		अ) विद्यार्थीनी	संख्या	131	0	24400
		9) प्राथ.शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्तीकरिता नगर परीषदाना अनुदान				
		अ) शिक्षक	संख्या	0	0	0
		2) क्रिडा व युवक कल्याण				
		1) जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना				
		अ) केंद्र	संख्या	1	0	0
		3) तांत्रिक शिक्षण				
		1) +2 स्तरावरील व्यवसाय शिक्षण राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		4) आरोग्य सेवा				
		1) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन				
		अ) रुग्ण	संख्या	0	0	0
		ब) रक्त गट नमुने गोळा करणे	संख्या	0	0	0
		2) प्राथ.आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र/ग्रामीण रुग्णालय बांधणे अनुशेष/शावविच्छेदनकेंद्र				
		अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	0	0	0
		3) ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना व दुरुस्ती	संख्या	0	0	0
		4) ग्रामीण रुग्णालयाच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	0	0	0
		5) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	0	0	0
		6) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	0	0	0
		5) ग्रामीण पाणिपुरवठा स्वच्छता				
		1) नळाने पाणिपुरवठा (खास जणाय)				
		अ) नळ योजना	संख्या	3	0	0
		2) जीएसडीअे चा नलीका खणण्याचा कार्यक्रम				
		अ) विधान विहीरी	संख्या	0	0	0
		3) विहीरी बांधणे साधे उपाय	संख्या	0	0	0
		6) गृहनिर्माण				
		1) भूसंपादन व भूविकास				
		अ) भूसंपादन क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0
		2) खेड्यातील गावठाणाच्या विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद				
		अ) गावे	संख्या	0	0	0
		7) नगर विकास				
		1) गलिच्छ वस्ती सुधारणा कार्यक्रम				
		अ) लोकसंख्या	संख्या	0	0	0
		8) मागासवर्गीयांचे कल्याण				
		1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	483	0	1032
		2) विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	30	0	0
		3) मुलांमुलींसाठी शासकीय वसतीगृह उघडणे				
		अ) वसतीगृहे	संख्या	0	0	0
		4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता				
		अ) विद्यार्थी	संख्या	45	0	49
		5) मागासवर्गीयांच्या सहकारी गृहनिर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	11
		6) इरीजन वस्त्यांची सुधारणा				
		अ) वस्त्या	संख्या	0	0	0

तक्ता क्रमांक 11.2 पुणे जिल्हा

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2002-2003 या वर्षाकरिता

1	2	3	4	5	6	7
	7) आंतर जातीय विवाहास प्रोत्साहन					
	अ) जोडपे	संख्या	0	0	4	
	8) गलिच्छ वस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पुर्ण परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	5885	
	9) मागासवर्गीयाना मंगलौरी कौले जीआय शीटस बदलणेसाठी व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे					/
	अ) लाभार्थी	संख्या	12	125	0	
	9) समाजकल्याण					
	1) स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण					
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0	
	2) निराश्रित मुलांसाठी संस्था बाहय सेवा बालसदनाला सहायक अनुदान संस्था	संख्या	0	0	0	
	3) सातवी व आठवी पर्यंतच्या शाररिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्य वृत्त्या					
	अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0	
	4) अपंगांना लघुउद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थ सहाय्य					
	अ) लाभार्थी	संख्या	20	0	0	
	5) स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान लाभार्थी	संख्या	6	0	0	
	10) पोषण					
	1) शालेय आहार कार्यक्रम					
	अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0	
	11) कामगार व कामगार कल्याण					
	1) चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांतील उपकरणांची त्रुटी भरून काढणे					
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0	
	2) जागतीक बँक प्रकल्पातगत महिलांसाठी नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची स्थापना					
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0	
	3) संजय गांधी स्वावलंबन योजना					
	अ) लाभार्थी	संख्या	118	0	0	
	4) कामगार कंत्रात सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य/भागभांडवल					
	अ) संस्था	संख्या	0	0	0	

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड

..101..

तक्ता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना (2002-2003 वर्षाकरिता)

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	बाब	जिल्हा कामाचा प्रकार					
		सिचन	सार्व.कामे (रस्ते.)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८
1	नियोजित कामांची संख्या	461	2681	2367	964	0	6473
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	27	183	590	130	0	930
3	सुरुकेलेल्या कामांची संख्या	15	155	335	123	0	628
4	पुर्ण केलेल्या कामांची संख्या	16	39	1111	79	0	1245
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	50	430	162	0	0	642
6	कामासाठी केलेली तरतूद (रु. लाखात)	377.01	2388.95	4355.91	765.06	0	7886.93
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	80.86	485.02	2446.96	152.50	0	3165.34
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	1.16	10.32	24.86	2.18	0	38.52

आधार जिल्हाधिकारी कार्यालय रोजगार हमी योजना नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे त्यादरमि रोजगार व खर्च 2002-2003 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस लाखात	रोजगार हमी योजने खालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल 2002	557.71	557.71	6.62	477
2	मे 2002	61.97	619.68	6.74	522
3	जून 2002	400.31	1019.99	6.79	622
4	जुलै 2002	478.02	1498.01	4.25	810
5	ऑगस्ट 2002	69.25	1567.26	1.56	463
6	सप्टेंबर 2002	417.51	1984.77	1.38	407
7	ऑक्टोबर 2002	0.00	1984.77	0.65	377
8	नोव्हेंबर 2002	19.27	2004.04	0.59	384
9	डिसेंबर 2002	274.43	2278.47	0.69	397
10	जानेवारी 2003	0.00	2278.47	2.19	445
11	फेब्रुवारी 2003	35.04	2313.51	2.85	444
12	मार्च 2003	851.83	3165.34	4.21	452
	एकूण	3165.34	**	38.52	**

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय रोजगार हमी योजना नांदेड.

तक्ता क्रमां 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 2002-2003 वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.

अक्र	बाब	तहसिल								
		माहुर	किनवट	हि.नगर	हदगाव	अर्धापूर	नांदेड	मुदखेड	भोकर	उमरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 01च्या जनगणनेनुसार	93	190	73	154	56	93	53	83	66
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	36	58	15	24	8	15	9	14	8
3	12 महिने पुरसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	अ)गावांची संख्या	58	91	34	92	49	63	20	65	46
	ब) त्याखालील वाड्याची संख्या	28	37	6	12	7	15	0	7	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना									
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या									
	1) गावांची संख्या	6	5	5	8	0	8	2	1	4
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	2	3	2	3	0	0	1	4	4
	3) टँकरची संख्या	5	6	6	7	0	22	3	4	4
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	1) गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	2	0	0	0	0	0	0	0
	3) बेलगाड्यांची संख्या	0	2	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	1) गावांची संख्या	29	94	34	54	7	22	31	17	15
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	6	16	7	9	1	0	8	3	7
	3) साधने	39	124	41	75	13	21	40	22	21

तक्ता क्रमां 11.6 पुढे चालू

पिण्याच्या पाण्याच्या सोई व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 2002-2003 वर्षाकरिता

अक्र	बाब	तहसिल							
		धर्माबाद	बिलोली	नायगाव (खे)	लोहा	कंधार	मुखेड	देगलूर	जिल्हा एकूण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 01च्या जनगणनेनुसार	54	89	90	125	127	151	115	1612
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	8	18	5	55	50	147	39	509
3	12 महिने पुरसे पाणी उपलब्ध असलेल्या								
	अ)गावांची संख्या	21	38	40	29	59	74	53	832
	ब) त्याखालील वाड्याची संख्या	6	7	0	18	11	112	29	295
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना								
	अ) टँकरने पुरवठा होणा-या								
	1) गावांची संख्या	0	4	7	26	10	6	7	99
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	3	16	10	25	8	81
	3) टँकरची संख्या	0	4	4	21	12	15	13	126
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणा-या								
	1) गावांची संख्या	0	0	0	2	0	0	0	2
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	0	0	0	4	0	0	0	6
	3) बेलगाड्यांची संख्या	0	0	0	6	0	0	0	8
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या								
	1) गावांची संख्या	33	47	43	68	58	71	55	679
	2) गावातील वाड्यावस्त्यांची संख्या	2	11	2	17	29	10	2	127
	3) साधने	44	53	49	114	112	103	76	947

आधार, कार्यकारी अभियंता पाणीपुरवठा जिल्हा परिषद नांदेड.

संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र 2002-2003 वर्षाकरिता
जिल्हा नांदेड. क्षेत्र हेक्टरमध्ये

क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किनवट	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	20400	0	0
		2) साळ	4400	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	100	मका	300	0	0
		4) गहू	2400	इतर	0	0	0
2	हदगाव	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	26800	0	0
		2) साळ	3800	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	400	मका	0	0	0
		4) गहू	7000	इतर	100	0	0
3	नांदेड	1) ख.ज्वारी	100	ख.ज्वारी	20000	0	0
		2) साळ	2600	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	1500	मका	0	0	0
		4) गहू	8500	इतर	100	0	0
4	भोकर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	16000	0	0
		2) साळ	2900	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	300	मका	100	0	0
		4) गहू	1900	इतर	100	0	0
5	बिलोली	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	17900	0	0
		2) साळ	5900	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	19000	मका	0	0	0
		4) गहू	3200	इतर	0	0	0
6	लोहा	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	20500	0	0
		2) साळ	1200	बाजरी	200	0	0
		3) र.ज्वारी	100	मका	100	0	0
		4) गहू	1300	इतर	0	0	0
7	कंधार	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	24300	0	0
		2) साळ	1600	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	300	मका	0	0	0
		4) गहू	800	इतर	0	0	0
8	मुखेड	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	28800	0	0
		2) साळ	800	बाजरी	100	0	0
		3) र.ज्वारी	1600	मका	100	0	0
		4) गहू	1100	इतर	0	0	0
9	देगलूर	1) ख.ज्वारी	0	ख.ज्वारी	7600	0	0
		2) साळ	1600	बाजरी	0	0	0
		3) र.ज्वारी	7000	मका	300	0	0
		4) गहू	1800	इतर	0	0	0
	जिल्हाबरेलज	1) ख.ज्वारी	100	ख.ज्वारी	182300	0	0
		2) साळ	24800	बाजरी	400	0	0
		3) र.ज्वारी	30300	मका	900	0	0
		4) गहू	28000	इतर	300	0	0

तक्ता क्रमांक 11.7

जिल्हयातील रासायनिक खतांचे वाटप वर्ष 2002-2003 या वर्षाकरिता

जिल्हा नांदेड.

क्र.	तहसिल	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टनात)			शेरा
		नियंत्रितसंस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	माहूर	1875	10625	12500	
2	किनवट	2960	11840	14800	
3	हिमायतनगर	2904	10296	13200	
4	हदगाव	3406	9694	13100	
5	अर्धापूर	1548	11352	12900	
6	नांदेड	5612	13838	19450	
7	मुदखेड	1660	11115	12775	
8	भोकर	1232	9968	11200	
9	उमरी	1287	10413	11700	
10	धर्माबाद	3066	18834	21900	
11	बिलोली	2492	15308	17800	
12	नायगाव (खे)	4664	16536	21200	
13	लोहा	4420	16630	21050	
14	कंधार	4083	17017	21100	
15	मुखेड	2970	16830	19800	
16	देगलूर	2926	17974	20900	
जिल्हारकूण		47105	218270	265375	

जिल्हा कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.8

जिल्हयातील साखर कारखाने -2002-2003

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	तहसिल	साखर कारखाना नांव	सहकारी खाजगी	गळीतक्षमता मेटन	प्रत्यक्षगालप मे टन	साखरेचे उत्पा.मेटन
1	2	3	4	5	6	7
1	हदगाव	हु.ज.पाटील सह साखर कारखाना सुर्यनगर	सहकारी	2500	415316	49558
2	अर्धापूर	भाउराव चव्हाण सह साखर कारखाना म.देगाव येळेगाव	सहकारी	2500	641173	75550
3	भोकर	शंकर सह साखर कारखाना दाधलवाडा	सहकारी	1250	74550	7996
4	बिलोली	गोदावरी मिनार सह साखर कारखाना म.शंकर नगर	सहकारी	2500	24912	1538
5	नायगाव	जय अंबीका सह साखर कारखाना कुदूर	सहकारी	2500	218672	22665
6	लोहा	कलंबर वि.सह.साखर कारखाना म.गाधीनगर	सहकारी	1250	25304	2190
7	मुखेड	जय शिवशंकर सह साखर कारखाना शंकरनगर, बां-हाळी	सहकारी	1250	167069	18662
जिल्हा एकूण				13750	1566996	178159

जिल्हा प्रादेशिक सह संचालक साखर नांदेड.

तक्ता क्र 11.9
दुग्ध संस्थांची संख्या वर्ष 2002-2003 करिता

जिल्हा नांदेड.

अक्र	तहासिल	दुग्ध सह संस्थांची संख्या	एकूण सभासद संख्या	गोळा केलेले दुग्ध		शितगृहांची संख्या	शितगृहांची क्षमता ०००लि
				एकूण दुग्ध ००० लिटर्स	प्रतिदिन सरासरी ००० लि.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	माहूर	2	50	0	0	0	0
2	किनवट	58	2355	189.8	0.52	1	2
3	हिमायतनगर	4	170	36.5	0.10	0	0
4	हदगाव	36	1512	383.2	1.05	1	2
5	अर्धापूर	21	882	383.2	1.05	0	0
6	नांदेड	14	580	116.8	0.32	1	100
7	मुदखेड	35	1470	886.9	2.43	0	0
8	भोकर	28	1148	116.8	0.32	1	2
9	उमरी	13	546	2014.8	5.52	0	0
10	धर्माबाद	14	572	1546.3	4.22	0	0
11	बिलोली	24	1008	412.4	1.13	0	0
12	नायगांव (खै)	26	1092	255.5	0.70	1	10
13	लोहा	68	2856	1204.5	3.30	1	4
14	कंधार	65	2600	146.0	0.40	0	0
15	मुखेड	65	2268	591.3	1.62	0	0
16	देगलुर	69	2900	885.3	2.42	1	4
जिल्हा एकूण		542	22009	9169.3	25.10	7	124

दुग्धसंघ नांदेड जिल्हा

दुग्ध उत्पादन व

पुरवठा सह संघ

मर्यादित नांदेड

एकूण

टिप : १. जिल्हा दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ अवसायनात काढला आहे.

२. संयत्रे बदलल्यामुळे क्षमता कमी झालेली आहे.

आधार : जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी नांदेड,

तक्ता क्र 11.10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती दर्शविणारा तक्ता वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड.

जिल्हयातील या कार्यक्रमांतर्गत

निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या

1) केंद्रीय पुरस्कृत -4

2) राज्य पुरस्कृत -0

3) एकूण -4

क्र	विकासशीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रु.लाख	झालेला खर्च रु.लाखात	खर्चाची टक्केवारी	बाब	भौतिक साध्याचा तपशील		साध्याची टक्केवारी	
						परिमाणू	लक्ष साध्य		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	जलसंधारण	172.965	62.395	36%	पानलोट क्षेत्र विकसीत करणे	संख्या	46	0.00	0
एकूण		172.965	62.395	36%			46	0.00	0

आधार : प्रकल्प संचालक जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च वर्ष 2002-2003 करिता

क्रमांखाली 1)तालुक्यांची संख्या -2 4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुसूचित
 संख्येच्या 2)गावांची संख्या -246 जमातीची लोकसंख्या -72172
 3)एकूण लोकसंख्या- 243158

जिल्हा नांदेड. रु.हजारात

विकासशीर्ष व उपशीर्ष	2002-03 साठी तरतूद		2002-03 मध्ये झालेला खर्च		टक्केवारी	
	आदीवासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदीवासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र	आदीवासी क्षेत्र	ओटीएस क्षेत्र
2	3	4	5	6	7	8
कृषि व संलग्न सेवा	5266.00	7767.00	3821.00	6947.00	72.56	89.44
ग्रामीण विकास	11950.00	2236.00	6236.00	265.00	52.18	11.85
पाटबंधारे व पुरवियंत्रण	1906.00	823.00	1763.00	823.00	92.50	100.00
विद्युत विकास	2030.00	6800.00	2043.00	6900.00	100.64	101.47
उद्योग व खाणकाम	36.00	0.00	36.00	0.00	100.00	0.00
वाहतूक व दळणवळण	3127.00	0.00	3127.00	0.00	100.00	0.00
सामान्य आर्थिक सेवा	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
सामाजिक व सामुहीक सेवा	18447.00	15555.00	10637.00	8951.00	57.66	57.54
एकूण, 1 ते 8	42762.00	33181.00	27663.00	23886.00	64.69	71.99
म्हाडा योजनेतील तरतूद	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
न्युक्लीयस बजेट	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.12

वीस कलमी कार्यक्रमाची प्रगती 2002-2003 वर्षाकरिता

क्र.सं.	बाब	परीमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1	अ)सुवर्ण जयंती स्वयंरोजगार कार्यक्रम	लाभधारकांची संख्या	1105	948
	ब)जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	28.00	25.20
	क)लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	1000	1010
5	अ)अतिरीक्त जमीनीचे वाटप	हेक्टर	0	0
	ब)लाभधारक 1) अ.जा	संख्या	0	0
	2)अ.जमाती	संख्या	0	0
	3)इतर	संख्या	0	0
7	पिण्यासाठी स्वच्छपाणी	खेडीसंख्या	45	22
2	मुलांची रोगप्रतिकार शक्ती वाढविणे			
	1) डी.पी.टी.	मुले संख्या	68336	66585
	2) पोलीयो	मुले संख्या	68336	66585
	3)बी.सी.जी.	मुले संख्या	68336	67156
	अ) कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	24800	20101
	ब) प्रामुख्य शस्त्रक्रिया 1) आय यु डी	लाभार्थी संख्या	9140	7601
	2)सी सी युझर्स	लाभार्थी संख्या	11310	10592
	3)ओ पी युझर्स	लाभार्थी संख्या	11310	9405
	अ) अनु जातीच्या कुटूंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	4363	4106
	ब) अनु जमातीच्या कुटूंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	2768	2438
	सर्वसामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	2276	2374
	ड)आर्थिकदृष्ट्या दुर्बलघटकासाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	0	0
	ई)कमीउत्पन्न घटकासाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	0	0
15	गलीच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	0	0
16	वनीकरणसाठी नवीन धोरण अ)झाडेलावणे	संख्या/लाखात	32.80	31.81
18	रास्त भागाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
19	ब)पंपसंचाचे विद्युतीकरण.	पंपसंख्या	उ.ना.	1182
	क)सुधारित चुली	चुली संख्या	2400	2400
	ड)वायोगेस संच बसविणे	संयंत्र संख्या	250	257

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.13
विशेष घटक योजना 2002-2003 वर्षाकरीता

जिल्हा : नांदेड.

अ.क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रु.लाखात)	झालेला खर्च (रु.लाखात)	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषि व संलग्न सेवा	182.49	176.30	97.00
2	ग्रामीण विकास	63.89	63.89	100.00
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	0.00	0.00	0.00
4	विद्युत विकास	71.52	71.52	100.00
5	उद्योग व खाणकाम	2.47	2.98	121.00
6	वाहतूक व दळणवळण	1.50	1.50	100.00
7	सामाजिक व सामुहीक सेवा	719.46	719.46	100.00
8	आरोग्य	0.00	0.00	0.00
9	गृहनिर्माण	0.00	0.00	0.00
10	पाणिपुरवठा	10.00	6.00	60.00
11	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना	359.08	359.08	100.00
जिल्हा एकूण		1410.39	1400.28	99.28
विशेष केंद्रीय सहाय्य योजना		0.00	0.00	0.00

जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 11.14 (अ)
जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2002-2003

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	लोकसभा मतदारसंघाचे नांव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या		मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च	
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	20000	11	112	123	20088	11060
2	हिंगोली	10000	7	27	34	9915	3323
एकूण		30000	18	139	157	30003	14383

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ला क्रमांक 11.14 (ब)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2002-2003

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	विधानसभा मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	किनवट	8000	14	67	81	8115	5736
2	हदगांव	8000	10	20	30	8793	6815
3	नांदेड	8000	23	33	56	7701	5243
4	मुदखेड	8000	18	23	41	7673	4927
5	भोकर	8000	5	49	54	8976	5962
6	बिलोली	8000	11	65	76	8749	6035
7	कंधार	8000	11	35	46	8816	7134
8	मुखेड	8000	15	50	65	9653	6471
एकूण		64000	107	342	449	68476	48323

टिप :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ला क्रमांक 11.14 (क)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2002-2003

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

अ.क्र.	विधानपरिषद मतदारसंघाचे नाव	मतदारसंघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
			जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नांदेड	8000	10	36	46	9730	6979
2	बिलोली	5100	10	28	38	4833	4061
3	शिक्षक	1050	0	24	24	1042	1042
एकूण		14150	20	88	108	15605	12082

टिप :- तहसिल निहाय माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ला क्रमांक 11.14 (ड)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2002-2003

जिल्हा : नांदेड.

(रु.हजारात)

राज्यसभा मतदारसंघाचे नाव	राज्यसभा सदस्यांना मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजीत किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूणखर्च
		जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
2	3	4	5	6	7	8
नांदेड		निरंक				
एकूण						

वर्ष २००१-२००२ या वर्षी राज्यसभा सदस्यांच्या कार्यकाल संपल्यामुळे वर्ष २००२-०३ या वर्षासाठीची माहिती निरंक आहे.

जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 12.1

जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती (एप्रिल 2002 ते मार्च 2003)

जिल्हा : नांदेड			(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)						
अ.क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	तांदूळ	स्थानिक	875	803	830	780	799	814	1062
2	गहू	2189	647	653	664	682	703	710	696
3	गहू	सुधारीत	600	625	650	650	675	675	650
4	ज्वारी	रब्बी	499	460	450	525	500	480	450
5	ज्वारी	संकरीत	325	356	374	423	409	398	368
6	बाजरी	सुधारीत	432	396	0	0	0	455	440
7	मका	स्थानिक	550	500	500	575	670	537	480
8	हरभरा	गावरान	1122	1473	1434	1372	1456	1649	1661
9	तूर	पांढरी	1452	1544	1611	1670	1660	1550	1600
10	मुग	हिरवा	1770	1761	1500	1290	1600	1850	1868
11	उडीद	काळा	1570	1470	1175	1251	1350	1200	1150
12	मठ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
13	गुळ	स्थानिक	940	850	955	1007	1025	0	806
14	भुईमूग	ढोबळा	1400	1300	1412	1425	0	0	0
15	सूर्यफूल	संकरीत	1400	1450	1400	1601	1626	1425	1300
16	करडई	लहान	1000	1000	948	998	900	1150	1275
17	तीळ	पांढरा	1661	2100	1799	0	1651	1651	1830
18	जवस	स्थानिक	1300	0	0	0	0	0	0
19	कापूस	लांब घा	0	0	0	0	0	0	0
20	कापूस	आखूड घा	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 12.1 पुढे चालू

जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती (एप्रिल 2002 ते मार्च 2003)

जिल्हा : नांदेड			(प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात)						
अ.क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जाने वारी	फेब्रु वारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	तांदूळ	स्थानिक	959	862	876	892	775	861	901
2	गहू	2189	684	711	733	712	685	690	677
3	गहू	सुधारीत	650	650	650	700	660	653	682
4	ज्वारी	रब्बी	480	450	475	565	550	490	579
5	ज्वारी	संकरीत	411	397	429	446	434	397	309
6	बाजरी	सुधारीत	451	460	442	500	490	452	485
7	मका	स्थानिक	530	543	507	576	512	540	488
8	हरभरा	गावरान	1443	1298	1332	1439	1475	1429	1691
9	तूर	पांढरी	1600	1500	1600	1650	1580	1585	1416
10	मुग	हिरवा	1600	1595	1501	1610	1550	1625	1562
11	उडीद	काळा	1069	900	985	1185	1143	1204	1600
12	मठ	स्थानिक	0	0	0	0	0	0	0
13	गुळ	स्थानिक	893	900	725	725	700	866	999
14	भुईमूग	ढोबळा	0	1300	1535	1400	1435	1401	1310
15	सूर्यफूल	संकरीत	1300	1300	1500	1300	1500	1425	1342
16	करडई	लहान	1355	1406	1601	1638	1640	1243	1141
17	तीळ	पांढरा	2133	2200	2400	2350	2301	2007	1702
18	जवस	स्थानिक	0	0	0	0	0	1300	0
19	कापूस	लांब घा	1620	1620	1620	1620	1620	1620	2300
20	कापूस	आखूड घा	2050	2050	1850	1950	1750	1930	2050

टिप - कापसाचे भाव हमी किमतीनुसार दिलेले आहेत.

आधार - नांदेड जिल्हयातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू

हयातील मुख्यालयाच्या ठिकानच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती (किंमत 0.00 रु.त.)
जिल्हा - नांदेड वर्ष 2002

वस्तुचे नांव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे.	ऑक्टो	नोव्हें	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18
धान्ये										
1	सोडूळ	उत्तम	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	18.00
2	सोडूळ	मध्यम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
3	सादुळ	हलका	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
4	गडू	उत्तम	किलो	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.26
5	गडू	मध्यम	किलो	8.50	8.50	8.50	8.00	8.50	8.50	8.21
6	ज्वारी	रबी	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.83
7	ज्वारी	संकरित	किलो	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.33
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.29
डाळी										
9	तूरदाळ	मध्यम	किलो	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	24.83
10	चनादाळ	मध्यम	किलो	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.00	25.52
11	मुगदाळ	मध्यम	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.17
12	उडीदाळ	मध्यम	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	36.14
13	मसूरदाळ	मध्यम	किलो	22.00	22.00	24.00	24.00	22.00	22.00	22.33
साखर व गूळ										
14	साखर	खु.बा.	किलो	14.50	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.31
15	साखर	स्व.घा.दु.	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.17
16	गूळ	म.पि.	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.08
तेल										
17	गोडतेल	भुईमुग	किलो	45.00	48.00	48.00	48.00	52.00	52.00	45.25
18	खो.तेल	सुटे	किलो	56.00	56.00	56.00	56.00	52.00	52.00	55.33
19	वनतुप	डालडा	किलो	32.00	32.00	32.00	35.00	35.00	35.00	32.75
दुध व दूग्धजन्य पदार्थ										
20	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
21	शुध्द तूप	म्हशीचे	किलो	180.00	180.00	180.00	200.00	200.00	200.00	185.00
मास व मासे										
22	मास	बोकडाचे	किलो	90.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	96.67
23	ताजे मासे	स्था.म.	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
24	अंडी	कोंबडीची	डझन	19.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	19.42
मसाल्याचे पदार्थ										
25	शगदाने	मध्यम	किलो	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	26.00	24.18
26	खोबरे	सु.वाटी	किलो	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	39.71
27	मिरची	सु.संके	किलो	30.00	35.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.42

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकान्या महत्त्वाच्या वस्तूच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती (किंमत 0.00 रु.त.)

जिल्हा - नांदेड

वर्ष 2002

अ.	वस्तुचे नांव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाणू	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे.	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18
फळे व भाजीपाला											
28	केळी म.	जळगांव	डझन	6.00	6.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.50	6.43
29	कांदे	मध्यम	किलो	6.00	6.00	8.00	8.00	8.00	8.00	5.67	5.40
30	बटाटे	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00	7.83
पेय											
31	चहा	सीटीसी	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
32	कॉफी	पावडर	100 ग्रॅ	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.50	15.46	15.46
जळण व दिवाबत्ती											
33	रॉकेल	—	लिटरे	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	8.85	9.18
34	लाकूड	जळवू	40 कि.	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
35	कोळसा	लाकडी	40 कि.	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00
कपडे											
36	साडी	4.5 मि.	1 नग	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00
37	शर्टिंग	टेरीकॉट	मिटर	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
38	पोलका	2x2	1 नग	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
भांडी											
39	पातेले	स्टील	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	103.33
40	पातेले	पितळ	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	158.33
वापरातील संकीर्ण वस्तू											
41	प्रसाधन साबण	लक्स	100 ग्रॅ.	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	10.96	10.50
42	धुण्याचा साबण	501	250 ग्रॅ.	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50	14.50
43	दूध पेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅ.	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	29.00	28.50
44	केश तेल	टाटा	100 ग्रॅ.	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
45	सूपारी	मध्यम	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	163.33	185.00
46	विडी	मध्यम	25 नग	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.98	3.75
47	सिंगार	पनामा	10 नग	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75	11.75

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.12.3
कामगारांची ग्राहक किमतीचे निर्देशांक वर्ष 2002-2003
पायाभूत वर्ष 1982=100

जिल्हा नांदेड	केंद्र नांदेड								
अक्र.	महिना	वर्ष	अन्नगट	पानसुपारी तंबाखु ई.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड बिछने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2002	478	677	490	321	388	570	479
2	मे	2002	482	677	497	321	388	570	482
3	जून	2002	488	677	497	321	388	571	486
4	जूल	2002	499	677	497	330	389	585	495
5	ऑगस्ट	2002	501	677	497	330	388	585	496
6	सप्टेंबर	2002	510	677	497	330	388	613	505
7	ऑक्टोबर	2002	505	677	497	330	388	613	502
8	नोव्हेंबर	2002	502	677	497	330	388	613	500
9	डिसेंबर	2002	496	677	497	330	388	615	497
10	जानेवारी	2003	497	677	497	334	388	615	498
11	फेब्रुवारी	2003	495	673	497	334	388	615	497
12	मार्च	2003	489	665	497	334	388	615	493
वार्षिक सरासरी			495	676	496	329	388	598	494

आधार कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय महाराष्ट्र शासन मुंबई.

तक्ता क्र.13.1

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या वर्ष 2002-2003
जिल्हा नांदेड:

अक्र.	बाब	संख्या
1	2	3
	पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या	
	क. विशेष पोलीस महानिरीक्षक	1
	ख. पोलीस आयुक्त	0
	ग. अप्पर पोलीस आयुक्त	0
	घ. पोलीस उपायुक्त	0
	च. पोलीस अधिक्षक	1
	छ. पोलीस उपअधिक्षक	13
	ज. पोलीस निरीक्षक	34
	झ. पोलीस उप निरीक्षक	119
	ट. पोलीस जमादार	213
	ठ. पोलीस हवालदार	596
	ड. पोलीस शिपाई	1325
	ढ. इतर	156
	एकूण पोलीस अधिकारी/कर्मचारी संख्या	2458
2	पोलीस ठाणे	35
3	आऊट पोस्ट	21
4	सब पोस्ट	1
5	लॉकअप्स	34
6	पोलीस ठाणे,आऊट पोस्ट व सबपोस्ट आदीची सौय असलेली गावे व शहरे	91
7	पोलीस दलाचा एकूण खर्च रु लाख.	2735.05

टिप बाब इतर या मध्ये कार्यालयीन कर्मचा-याचा समावेश आहे.

आधार 1 विशेष पोलीस महानिरीक्षक नांदेड.

2 जिल्हा पोलीस अधिक्षक नांदेड.

जिल्हा नांदेड.

क्र.	गुन्हाचा प्रकार	प्रकरणाची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कौटालत चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात यात चौकशी साठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शि.का. दिलेली जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्हायात मदत करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
2	दखलपात्र गुन्हायाबाबत कट करणे	0	0	0	0	0	0	0	0
3	सार्वज्ञातता सुरक्षितता व न्यायाबाबत गुन्हे	210	24	943	172	7	102	7	699
4	व्यक्तीविषयक गंभिर गुन्हे	2450	153	7292	2178	317	909	72	8102
5	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ते विषयक गंभिरगुन्हे	567	56	1874	295	11	179	5	1974
6	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे	118	3	286	109	19	47	1	208
7	मालमत्ते विषयक किरकोळ गुन्हे	1331	174	4564	794	27	515	50	4766
8	वर न नोंदलेले भारतीय दंड संहिता खालील इतर गुन्हे	1101	15	1680	1068	15	153	31	2549
एकूण 1 ते 8		5777	425	16639	4616	396	1905	166	18788
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे	4307	305	7436	3983	169	1539	148	9563
	क. विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे	4307	305	7436	3983	169	1539	148	9563
	ख. बी.एच.ओ.आर 1947 या कायद्याखालील ले गुन्हे	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण 9 क+ख		4307	305	7436	3983	169	1539	148	9563
एकूण 1 ते 8 व 9 क+ख		10084	730	24075	8599	565	3444	314	28351

आधार जिल्हा पोलीस अधिक्षक नांदेड.

तक्ता क्रमांक 13.3

तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2002-2003

जिल्हा - नांदेड

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	रॅल्वे	58	2	60
2	मुंबई पोलीस अधिनियम	167	11	178
3	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	104	18	122
4	क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम	46	9	55
5	घरफोडी आणि चोरी	337	10	347
6	खोटे दस्तऐवज व फसवणूक	10	0	10
7	खून	345	47	392
8	डाके आणि दरोडे	218	0	218
9	हल्ला व दुखापत करणे	470	38	508
10	फुस लावून पळविणे व बलात्कार	168	13	181
11	लष्करी गुन्हे	0	0	0
12	इतर	439	18	457
एकूण		2362	166	2528

आधार - अधिक्षक, नांदेड जिल्हा कारागृह, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 13.4

मात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण सन 2002-2003

नांदेड

	बाब 2	पुरुष 3	स्त्रिया 4	एकूण 5
18 वर्षाखालील				
1.1) अशिक्षित		0	0	0
1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		0	0	0
1.3) वाचता व लिहता येणारे		0	0	0
18 ते 25 वर्ष				
2.1) अशिक्षित		89	15	104
2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		95	9	104
2.3) वाचता व लिहता येणारे		450	16	466
22 ते 30 वर्ष				
3.1) अशिक्षित		105	16	121
3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		79	8	87
3.3) वाचता व लिहता येणारे		362	15	377
31 ते 40 वर्ष				
4.1) अशिक्षित		145	21	166
4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		67	6	73
4.3) वाचता व लिहता येणारे		278	11	289
41 ते 60 वर्ष				
5.1) अशिक्षित		156	30	186
5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		43	2	45
5.3) वाचता व लिहता येणारे		198	2	200
61 वर्षावरील				
6.1) अशिक्षित		217	14	231
6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		13	0	13
6.3) वाचता व लिहता येणारे		65	1	66
एकूण				
7.1) अशिक्षित		712	96	808
7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे		297	25	322
7.3) वाचता व लिहता येणारे		1353	45	1398

अध्याय : अधीक्षक नांदेड जिल्हा कारागृह नांदेड.

तक्ता क्र.13.5

अपील व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे, सन 2002-2003

नांदेड

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
2315	1167	1453	950	3311	12078	862	1831

जिल्हा दंडाधीकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणावर निर्णय दिला

अशा प्रकरणाचा समावेश नाही.

अध्याय : जिल्हा व सत्र न्यायाधिकाऱ्यांना नांदेड.

तक्ता क्रमांक 14.1

जिल्हयातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्ज सन 2002-2003

क्र.	तहसिल	बँकांची कार्यालये असलेली गांवे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (रु.लाखात)	वर्गीकृत बँकांच्या आगारु रकमा (रु.लाखात)	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भाडुर	17	35	3	7	उ.ना.	उ.ना.	1/5
2	केनदट	27	171	4	19	--"	--"	1/9
3	हि ,नगर	4	16	3	4	--"	--"	1/3
4	हदगांव	25	106	3	6	--"	--"	2/19
5	अर्घापुर	6	88	2	9	--"	--"	2/6
6	नांदेड	49	925	22	41	--"	--"	8/45
7	मुदखेड	9	79	4	11	--"	--"	2/8
8	भोकर	17	72	4	16	--"	--"	1/19
9	उमरी	4	23	4	5	--"	--"	2/4
10	धर्माबाद	31	110	4	4	--"	--"	3/20
11	बिलोली	16	122	4	22	--"	--"	2/13
12	नायगांव(खे)	9	60	3	12	--"	--"	2/8
13	लोहा	25	125	4	8	--"	--"	4/18
14	कधार	22	119	4	9	--"	--"	4/20
15	मुखेड	26	111	2	9	--"	--"	2/18
16	देगलूर	22	114	4	10	--"	--"	4/16
	जिल्हा बरीज	309	2276	20	192	128485.00	101715.00	8/231

1 - स्तंभ क्रमांक 5 मधील संख्या म्हणजे तहसिल / जिल्हयातील बँकांच्या शाखांची संख्या नसून बँकांची संख्या आहे.

2 - मार्गदर्शी बँक अधिकारी, स्टेट बँक ऑफ इंडिया, नांदेड.

तक्ता क्रमांक 14.2

जिल्हयातील 31 मार्च 2002 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

नांदेड.

संयुक्त भांडवल असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादीत असलेल्या आणि नफ-यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
15	173	1	0	189

आधार - कंपनी व्यवहार खाते कायदा, न्याय आणि कंपनी व्यवहार मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक 14.3

उत्तरविलेच्या विमा पत्राची संख्या व विम्याची रक्कम सन 2002-2003

नांदेड.

बाब	परिमाण	तपशिल
2	3	4
शाखा	संख्या	4
उत्तरविलेली विमा पत्रे	संख्या	47978
व्यपगत विमा पत्रे	संख्या	19629
विम्याची रक्कम	रु.हजारात	2871774

भारतीय जिवन विमा निगम, नांदेड.

तक्ता क्रमांक: 15.1

जिल्हयातील चित्रपटगृहांवषयी आकडेवारी, वर्ष 2002-2003

नांदेड.

तहसिल	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर (रु. 000)	
	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
माहुर	0	0	1	150	7	210	1.30	
किनवट	1	475	1	180	7	210	2.11	
बिमायतनगर	0	0	1	150	6	180	1.26	
हादगाव	1	693	1	150	7	210	2.62	
आर्धापूर	0	0	1	150	5	150	1.16	
नांदेड	6	5423	0	0	6	180	90.05	
मुदखेड	0	0	0	0	3	90	0.50	
भोकर	2	609	0	0	4	120	3.65	
समरी	0	0	0	0	2	60	1.16	
धर्माबाद	1	761	0	0	2	60	2.09	
विलोली	1	656	0	0	10	300	2.19	
गायगाव(खे)	1	622	0	0	9	270	2.03	
गिहा	0	0	0	0	7	210	0.77	
गार	0	0	0	0	9	270	1.51	
गड	1	707	0	0	10	300	2.13	
गुर	2	1458	0	0	13	390	7.21	
एकूण	16	11404	5	780	107	3210	121.74	

जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.15.2

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड			रु.लाखात			
क्र	योजनेचे नांव	वर्ष 2002-03	वर्ष 01-02 मधील गुंतवणूक		वर्ष 2002-03 मधील गुंतवणूक	
		अखेर खातेदारांची संख्या	ढोबळ	नक्त्	ढोबळ	नक्त्
1	2	3	4	5	6	7
1	टपाल बचत खाते	0	763.04	26.70	1426.08	48.30
2	संचित मुदत ठेव	0	0.00	-0.13	0.00	0.00
3	पुनरावर्ती ठेव	212188	2847.49	1019.76	3048.32	252.45
4	समयबद्ध ठेव	3090	127.13	57.28	221.10	122.25
5	सार्वजनिक भनिनि स्टेट बँक	4628	810.58	688.30	943.86	757.59
6	सार्वजनिक भनिनि टपाल खाते	1092	160.67	157.42	140.83	134.18
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र २ ते ४	0	0.00	-1.64	0.00	-1.05
8	आठवी मालिका	0	643.85	228.02	726.17	176.48
9	इंदीरा विकास पत्रे	0	0.00	-263.80	0.00	-376.88
10	किसान विकास पत्रे	0	809.54	87.72	1187.87	487.10
11	मासिक प्राप्ती योजना	5459	662.74	451.80	1993.75	1769.70
12	रा.ब.यो. ८७	0	0.00	+29.30	0.00	-10.28
13	सामाजिक सुरक्षा पत्रे	0	0.00	0.00	0.00	0.00
14	इतर सर्व योजना	48	114.87	114.87	105.36	92.36
15	राष्ट्रीय बचत योजना १९९२	97	3.33	-2.13	3.56	-0.47
एकूण			6943.24	2534.87	9796.90	3451.73

टिप . वर्ष 2002-2003 चे उद्दिष्ट 2900.00 लाख व टक्केवारी 119.02%

आधार : सहायक संचालक अल्पबचत नांदेड

तक्ता क्र.15.3

तहसिलनिहाय गोळा केलेली जमीन महसूल वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड		रु.हजारात							
क्र.	तहसिल	चालूवर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी (अधिकृत व अनाधि कृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	मुद त	निलंबी त	वसूली पात्र	प्रत्यक्ष वसूली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	माहूर	15	1	16	0	0	16	25	18507
2	केनवट	22	22	44	0	0	44	49	32500
3	बिमायतनगर	30	0	30	0	0	30	35	21364
4	हादगांव	68	20	88	0	0	88	92	48589
5	अर्घापुर	58	10	68	0	0	68	59	18830
6	नांदेड	77	0	77	0	0	77	85	48600
7	जुजखंड	92	105	197	0	0	197	130	19488
8	नीकर	27	2	29	0	0	29	29	27163
9	उमरी	23	0	23	0	0	23	23	16809
10	धर्माबाद	51	8	59	0	0	59	163	19435
11	बिलोली	58	34	92	0	0	92	154	34413
12	नायगांव(खै)	52	17	69	0	0	69	96	33240
13	लोहा	56	87	143	0	0	143	143	79726
14	काझार	33	3	36	0	0	36	36	44153
15	मुखंड	48	102	150	0	0	150	151	46307
16	देगलूर	60	0	60	0	0	60	104	30578
एकूण		770	411	1181	0	0	1181	1376	539702

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय नांदेड.

तक्ता क्र.15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, 31/3/2003 या दिवशी.

जिल्हा :- नांदेड

क्र.	तहसील	मुद्र- णाल- यांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			दैनिक					साप्ताहिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	माहूर	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
2	फिनवट	19	1	0	0	0	1	6	0	0	0	6
3	बिमायतनगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हादगांव	7	1	0	0	0	1	2	0	0	0	2
5	आर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	154	62	4	0	11	77	179	7	0	34	220
7	मुदखेड	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	9	1	0	0	0	1	3	0	0	0	3
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	16	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
12	नायगांव(खे)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	काधार	10	0	0	0	0	0	7	0	0	0	7
15	मुखेड	9	0	0	0	0	0	4	0	0	0	4
16	देगलूर	16	0	0	0	0	0	9	0	0	1	10
जिल्हा एकूण:-		242	65	4	0	11	80	216	7	0	35	253

तक्ता क्र.15.4 पुढे चालू

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके, 31/3/2003 या दिवशी.

जिल्हा :- नांदेड

क्र.	तहसील	मुद्र- णाल- यांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			पाक्षिक					मासिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	माहूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	फिनवट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बिमायतनगर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	हादगांव	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	आर्धापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	नांदेड	0	7	1	0	0	8	16	3	0	0	19
7	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	भोकर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	उमरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	धर्माबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	बिलोली	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	नायगांव(खे)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	लोहा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	काधार	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	मुखेड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	देगलूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण:-		0	7	1	0	0	8	16	3	0	0	19

काधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्र.15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ गहू व साखर वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड.

आकडे 00 टनात

तांदूळ			गहू			साखर			नियुक्ति
जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया तील इतर ठिकाणी	एकूण 1+2	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया तील इतर ठिकाणी	एकूण 4+5	जिल्हा मुख्यालय	जिल्हया तील इतर ठिकाणी	एकूण 7+8	स्वस्त धान्य वाटपदुकाने संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2221	21671	23892	3190	32476	35666	600	4177	4777	1927

आधार : जिल्हा पुरवठा अधिकारी जिल्हाधिकारी कार्यालय नांदेड.

तक्ता क्र.15.6

जिल्हयातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- नांदेड

(आकडे हजारत)

अ.क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदा- रांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदा- नाची टक्के वारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.	शिव- सेना
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
लोकसभा निवडणूका :-		1999							
1.	नांदेड 30	1191	425	359	784	65.82	327	295	0
लोकसभा एकूण :-		1191	425	359	784	65.82	327	295	0
विधानसभा निवडणूक :-		फेब्रुवारी 1999							
1.	किंनवट 168	152	60	53	113	74.00	12	26	0
2.	हदगाव 169	168	63	53	116	69.04	34	0	36
3.	नांदेड 170	288	98	81	179	62.15	0	0	60
4.	मुदखेड 171	181	67	56	123	67.95	68	0	15
5.	भांकर 172	159	59	53	112	70.44	0	0	11
6.	बिलोली 173	202	68	59	127	62.87	35	0	12
7.	मुखेड 174	180	60	49	109	60.55	37	0	39
8.	कंधार 175	180	69	59	128	71.11	32	0	40
विधानसभा एकूण :-		1510	544	463	1007	66.69	218	26	213

तक्ता क्र.15.6 पुढे चालू

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- नांदेड

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षांनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या							
		दूरदर्शी	स्वतंत्र	भारतीय	जनता	बहुजन	लोक	भारतीय	महाराष्ट्र
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
लोकसभा निवडणूका:-		1999							
1.	नांदेड 30	0	105	0	0	6	0	0	0
लोकसभा एकूण :-		0	105	0	0	6	0	0	0
विधानसभा निवडणूक :-		फेब्रुवारी 1999							
1.	फिनवट 168	0	44	0	0	0	0	21	0
2.	हदगाव 169	0	19	0	0	0	0	27	0
3.	नांदेड 170	0	98	0	0	0	0	13	0
4.	मुदखेड 171	0	31	0	0	0	0	0	0
5.	भोकर 172	0	71	0	0	0	0	22	0
6.	बिलोली 173	0	31	0	36	1	0	0	0
7.	मुखेड 174	0	7	0	0	0	0	18	0
8.	कंधार 175	0	47	0	0	0	0	0	0
विधानसभा एकूण:-		0	348	0	36	1	0	101	0

टिप :- आकडे हजारात केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

स्तंभ 12 मध्ये अपक्ष उमेदवारांना मिळालेल्या मतांची संख्या दिलेली आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी (निवडणूक शाखा), नांदेड.

तक्ता क्र.15.7

जिल्हयातील 31/3/2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी जिल्हा नांदेड.

अ.क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	माहूर	1 शासकीय विश्रामगृह माहूर	2
		2 वन विश्रामगृह माहूर	2
		3 मध्यवर्ती बसस्थानक रा प माहूर	1
2	किनवट	1 शासकीय विश्रामगृह किनवट	2
		2 जि प विश्रामगृह किनवट	2
		3 मध्यम प्रकल्प विभाग निरीक्षक डाकबंगला गोकूदा	2
		4 वन विश्रामगृह किनवट	2
		5 मध्यवर्ती बसस्थानक रा प किनवट	1
		6 शासकीय विश्रामगृह मांडवी	2
		7 वन विश्रामगृह राजगड	2
		8 वन विश्रामगृह सावरी	2
		9 वन विश्रामगृह जलधारा	2
3	हिमायतनगर	1 शासकीय विश्रामगृह हिमायतनगर	2
4	अर्धापूर	1 शासकीय विश्रामगृह अर्धापूर	2
5	हदगाव	1 उर्ध्व पेनगंगा प्रकल्प विश्रामगृह हदगाव	2
		2 जि प लंघुपाटबंधारे विश्रामगृह हदगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह हदगाव	2
		4 शासकीय विश्रामगृह तामसा	2
		5 शासकीय विश्रामगृह सिबदरा	2
		6 शासकीय विश्रामगृह अंबाळा	2
6	नांदेड	1 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह स्नेहनगर नांदेड	11
		2 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह स्नेहनगर नांदेड	6
		3 पाटबंधारे डाकबंगला नांदेड	3
		4 विभागीय कार्यालय विश्रामगृह रा.प.नांदेड	2
		5 मध्यवर्ती बसस्थानक विश्रामगृह रा प नांदेड	1
		6 पाटबंधारे विश्रामगृह असर्जन ता.जि.नांदेड	4
		7 शासकीय तंत्रनिकेतन विश्रामगृह नांदेड	4
		8 तपासणी विश्रामगृह विष्णुपुरी प्रकल्प तुप्पा	2
7	मुदखेड	1 सार्वजनिक बांधकाम विश्रामगृह मुदखेड	2
8	भोकर	1 शासकीय विश्रामगृह भोकर	5
		2 शासकीय विश्रामगृह किन्नी	2
9	उमरी	1 शासकीय विश्रामगृह उमरी	2
		2 पाटबंधारे व्यवस्थापक विभाग विश्रामगृह उमरी	2
10	धर्माबाद	1 शासकीय विश्रामगृह धर्माबाद	2
		2 नगरपालिका विश्रामगृह धर्माबाद	2
11	बिलोली	1 शासकीय विश्रामगृह बिलोली	2
		2 जि प विश्रामगृह बिलोली	2
		3 नगरपालिका विश्रामगृह बिलोली	1
		4 शासकीय विश्रामगृह कुंडलवाडी	2
		5 पाटबंधारे विश्रामगृह खतगांव	2
		6 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह निरीक्षक डाकबंगला कहाळा	2
12	नायगाव	1 शासकीय विश्रामगृह नायगाव	2
		2 पाटबंधारे डाकबंगला नायगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह नर्सी	2
13	लोहा	1 शासकीय विश्रामगृह सोनखेड	2
		2 शासकीय विश्रामगृह माळेगाव	2
		3 शासकीय विश्रामगृह लोहा	2
		4 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह लिबोटी	1
		5 नगरपालिका विश्रामगृह लोहा	2
		6 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह निरीक्षक डाकबंगला जानापूरी	2

तक्ता क्र 15.7 पुढे चालू

जिल्हयातील 31/3/2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्रामगृहांची तालूकानिहाय यादी

अ.क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव, व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
14	कंधार	1 शासकीय विश्रामगृह कंधार	2
		2 पाटबंधारे विश्रामगृह बारळ	3
		3 महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह केप कंधार	1
		4 महालिंगी प्रकल्प विश्रामगृह केप बोळका	2
		5 मध्यम प्रकल्प विश्रामगृह बहादुर पुरा	3
15	मुखेड	1 शासकीय विश्रामगृह मुखेड	2
		2 पाटबंधारे विश्रामगृह कुद्राळ	2
		3 शासकीय विश्रामगृह मुक्रमाबाद	2
		4 जि प विश्रामगृह मुक्रमाबाद	2
16	देगलूर	1 शासकीय विश्रामगृह देगलूर	2
		2 शासकीय विश्रामगृह करडखेड	2

टिप 1) नांदेड जिल्हयात एकही एम टी डी सी चा डाकबंगला /निरीक्षण बंगला/विश्रामगृह नाही.

2) जिल्हयात नगरपरिषद विश्रामगृह फक्त धर्माबाद, बिलोल व लोहा येथेच आहे.

आधार : कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग नांदेड/भोकर

2) कार्यकारी अभियंता बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड

3) कार्यकारी अभियंता मध्यम प्रकल्प विभाग नांदेड

4) कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे मंडळ नांदेड.

5) विशागीय नियंत्रक महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ नांदेड

6) मुख्याधिकारी नगरपरिषद धर्माबाद, बिलोली व लोहा.

7) उपवन संरक्षक नांदेड.

तक्ता क्र.15.8
निवडक निर्देशांकाचे कल वर्ष 2002-2003

जिल्हा नांदेड.

अक्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-2001	2001-2002	2002-2003	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या : 1961.1971.1981 व 1991									
	1 क्षेत्रफळ	चौ किमी	10333	10492	10502	10528	10545	10545	10502	
	2 एकूण लोकसंख्या	संख्या000	1080	1398	1749	2330	2868	2868	2868	
	3 लोसंख्येची घनता (दर चौ कि. क्षेत्रातील लोकसंख्या)		104	133	166	222	272	272	272	
	4 शेतकरी व एकूण शेत मजुराची एकूण काम करणा-याशी टक्केवारी	टक्केवारी	77.99	79.60	63.38	78.13	0	0	0	
2	कृषि व सिंचन									
	1 जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर00	790	800	800	890	उ.ना.	924	919	98-99
	2 लागवडीखालील क्षेत्र	हेक्टर00	8510	8320	8360	8490	उ.ना.	8619	8457	
	3 प्रत्येक कृषी काम करणा-या मागे (शेतकरी शेतमजूर) लागवडीयोग्य क्षेत्र	हेक्टर		2.10	1.50	1.17	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	4 एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर00	1.90	7450	7700	7770	उ.ना.	7910	8291	
	क) अन्नधान्याखालील क्षेत्र	--"	4510	4500	4890	4630	उ.ना.	4331	4500	
	ख) ऊसाखालील क्षेत्र	--"	30	40	50	140	उ.ना.	141	135	
	ग) भुईमुगाखालील क्षेत्र	--"	180	240	150	60	उ.ना.	44	126	
	घ) कापसाखालील क्षेत्र	--"	1890	1960	2080	2360	उ.ना.	2963	2766	
	5. निव्वळ पीकाखालीलक्षेत्र	--"	6900	7120	7280	7380	उ.ना.	7519	7106	
	6. प्रत्येक कृषि काम करणा-या शेतकरी व शेतमजूर पेरलेले निव्वळ क्षेत्र	--"	1.53	1.80	1.30	1.02	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	7. एकपेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	2.26	4.60	5.09	5.38	उ.ना.	5.20	16.67	
	8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर00	100	270	400	3840	उ.ना.	585	902	
	9. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पीकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.48	3.60	5.38	49.35	उ.ना.	7.40	10.88	
	10. निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर00	80	260	33290	1920	उ.ना.	249	672	
	11. कालव्याद्वारे सिंचितक्षेत्र	--"	0	80	उ.ना.	80	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	12. विहीरीद्वारे सिंचितक्षेत्र	--"	70	140	120	200	उ.ना.	127	445	
	13. इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र	--"	10	40	170	1720	उ.ना.	122	207	
	14. सिंचनाखालील क्षेत्र	--"								
	क. अन्नधान्य	--"	40	140	210	1730	उ.ना.	181		
	ख. ऊस	--"	30	40	40	120	उ.ना.	160		
	ग. भुईमुग	--"	0	0	50	40	उ.ना.	2		
	घ. कापूस	--"	उ.ना.	0	10	1140	उ.ना.	0		
	च. फळे व भाजीपाला	--"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	100	उ.ना.	0	110	
3	मृदसंधारणकामे									
	क. बांधबांधीस्त केलेली जमीन	हेक्टर00	14	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	
	ख. मजगतीखालील क्षेत्र	--"	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	
	ग. पुनप्राप्त केलेलेक्षेत्र	--"	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	

लेवता क्र.15.8 पुढे चालू
निवडक निर्देशांकाचे काल वर्ष 2002-2003

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	कृषिअवजारे		1966	1972	1978	1982	1987	1992	1997
	1.क. लाकडी नांगर	संख्या000	80	79	85	91	105	112	74
	ख) लोखंडी नांगर	---	4	5	6	5	15	12	10
	2 सिंचनाकरीता तेलावर चालणारे पंप	संख्या	1047	1530	1170	591	1833	1201	588
	3 सिंचनाकरीता विद्युत पंप	---	342	3542	1715	11666	16870	18870	28735
	4 उसाचे चरक								
	क) शक्तीवर चालणारे	---	154	72	163	207	138	97	63
	ख) बैलाच्या मदतीने चालणारे	---	300	67	91	70	91	38	48
5	पशुधन								
	1 एकूण पशुधन	संख्या000	992	960	1116	1188	1391	1452	1486
	2 प्रत्येक बैलजोडीमाग लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	6.13	6.99	6.36	6.46	6.22	5.94	5.94
	3 दुभत्या गाई	संख्या000	95	86	105	94	113	109	119
	4 दुभत्या म्हशी	---	39	42	49	49	69	77	87
	5 शेळ्या व मेंढ्या	---	175	183	300	289	406	416	406
	6 कोंबड्या व तत्सम पक्षी	---	87	145	248	283	333	428	521
6	मत्स्य व्यवसाय		60-61	70-71	80-81	90-91	00-01	01-02	02-03
	1 समुद्रातील मत्स्यउत्पादन	मे.टन.000	0	0	0	0	0	0	0
	2 गोड्यापाण्यातील मत्स्यउत्पादन	मे.टन	उ.ना.	उ.ना.	430	1760	3700	3950	2667
	3 मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना.	12	15	62	उ.ना.	88	92
7	नॉनफिक्ट कारखाने व	कर्मद्वारी	1961	1970	1980	1990	2000	2001	2002
	1 चालू कारखाने	संख्या	42	43	69	133	367	339	341
	2 कामगारांची द.स.उपस्थी	संख्या	6015	5913	8102	9353	11287	13990	8232
	3 दर लाख लोकसंख्यामाग नॉन केलेल्या कामगारांची	संख्या	557	423	579	535	444	444	287
8	विद्युत						00-01	01-02	02-03
	1 विद्युत निर्माती दशलक्ष	कि.वॅ.ता.	1.782	0	0	0	0	0	0
	2 वापरलेली विज	---	1.61	25.47	39.20	82.17	562.03	560.27	640.87
	3 विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	4	11	11	13	12	13	13
	4 विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	0	445	1281	1481	1580	1580	1580
9	सहकार संस्था								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	890	953	959	975	उ.ना.	978	953
	ख) बिगर शेती पतसंस्था	---	11	172	343	757	उ.ना.	264	270
	ग) बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	---	73	146	730	1597	उ.ना.	2711	2565
	१)साखर कारखाने	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	9	9
	२)भात गिरण्या	---	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	३)दुग्ध संस्था	---	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	788	545
	४)ग्राहक भांडार	---	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	36	3
	५)गृहनिर्माण संस्था	---	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	735	746
	६)इतर समाजसेवी संस्था	---	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	129	141

तक्ता क्र.15.8 पुणे जिल्हा
निवडक निर्देशांकचे कल वर्ष 2002-2003

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10	शिक्षण		61	71	81	91	99-00	00-01	01-02
	1 प्राथमिक								
	क) संस्था	संख्या	983	1586	1709	1861	2298	2338	2709
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	61	117	180	300	447	454	463
	ग) शिक्षक	संख्या	1723	4155	4976	6826	10403	11232	12112
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	43	41	44
	2. माध्यमिक व उच्च मा.								
	क) संस्था	संख्या	56	153	155	289	400	410	423
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	14	47	64	140	236	243	249
	ग) शिक्षक	संख्या	623	2134	2579	4170	6126	6336	6735
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	39	39	38
	3. महाविद्यालये								
	क) संस्था	संख्या	3	9	15	25	37	उ.ना.	22
	ख) विद्यार्थी	संख्या 000	1	6	10	11	27	उ.ना.	26
	ग) शिक्षक	संख्या	53	184	507	673	967	उ.ना.	373
	घ) प्रतीशिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	28	उ.ना.	37
	4. साक्षरतेची टक्केवारी	टक्केवारी	1961	1971	1981	1991			2001
	क. पुरुष		24.83	34.64	42.39	64.37	0	0	81.14
	ख. स्त्रियां		5.16	10.36	15.64	30.95	0	0	55.12
	ग. एकूण		22.70	29.04	39.04	48.17	0	0	68.52
11	वैद्यकीय आरोग्य सेवा						00-01	01-02	02-03
	1. ववाखाने	संख्या	15	28	59	60	60	60	25
	2. रुग्णालये	संख्या	2	2	2	13	16	16	16
	3. प्राथ.आरोग्य केंद्र	संख्या	6	11	13	58	63	63	63
	4. खाटा	संख्या	184	362	741	1306	1476	1476	1473
	5. दरलाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	17	26	75	61	63	63	63
	6. उपचार केलेले रुग्ण								
	क.बाह्य रुग्ण	संख्या	689	608	789	1676	1420	1517	1638
	ख.आंतर रुग्ण	संख्या	64	38	176	240	347	392	174
	7. जननदर	संख्या	उ.ना.	21.70	उ.ना.	13.32	उ.ना.	17.76	13.28
	8.मृत्युदर	संख्या	उ.ना.	8.00	उ.ना.	2.97	उ.ना.	4.13	3.40
12	वाहतूक व दळणवळण								
	1.रस्त लांबी(न.पा.वगळून)	कि.मी.	400	1811	5232	7092	8889	9393	8951
	2.दर 100 चौ.कि.मी.क्षेत्रा मागे रस्त्यांची लांबी (न.पा. वगळून)	कि.मी.	38.71	172.01	53.63	67.52	84.43	89.44	35.23
	3.रस्त्याची लांबी दरलाख लोकसंख्ये मागे	कि.मी.	37.05	129.56	402.51	405.41	381.50	340.98	341.58
	4.एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी	कि.मी.	208	208	208	208	208	208	238
	5. डाक कार्यालये	संख्या	201	290	391	443	474	478	468
	6. तार कार्यालये	संख्या	6	18	21	34	27	27	24
13.	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
	1.पंचायत समिती	संख्या	8	8	8	8	9	16	16
	2.ग्रामपंचायत	संख्या	1048	1072	1121	1297	1310	1310	1311
	3. नगरपालिका	संख्या	11	11	11	13	11	11	11
	4. कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	5. महानगर. पालिका	संख्या	0	0	0	0	1	1	1
14.	संकीर्ण								
	1. बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	16	149	169	279	308	308	309

आधार: अर्था व सांख्यिकी संघामनालय, मुंबई.